

ارزیابی برگزاری دورهٔ توسعهٔ فردی سرمایه انسانی صندوق

طُلُوع
شَهْرِ
سَهْرِ

ماہنامہ داخلی
سندوق قرض الحسنہ شاہد

۱۴۰۲ھ

۱۴۰۲ھ

سال سوم / شماره ۴۲ / اسفند ماه ۱۴۰۱

نوروز ۱۴۰۲ فرخنده باد

پانزدهم اسفندماه روز درختکاری

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) :
هر ایرانی سه درخت بکارد
کاشت یک میلیارد نهال
در چهار سال محقق می شود.

مجلس شورای اسلامی

ماهنامه طلوع حسنه شاهد
سال سوم
شماره چهل و دوم
اسفند ماه ۱۴۰۱

نشانی

تهران، خیابان گاندی جنوبی
خیابان بیست و یکم، پلاک ۲
صندوق قرض الحسنه شاهد

کدپستی

۱۵۱۷۸۶۴۸۱۱

تلفن

۸۸۶۴۴۲۷۴، ۸۸۶۷۲۷۰۱

داخلی: ۲۱۵

دورنگار

۸۸۶۷۲۷۰۳

touloehasanehshahed@gmail.com

@touloehasanehshahed

۰۹۰۲۴۵۱۰۰

ناشر

چاپ نارنجستان

به نام خدا

زمان تحویل سال ۱۴۰۲

روز سه شنبه
۱ فروردین ۱۴۰۲ هجری شمسی
ساعت ۵۴ دقیقه و ۲۸ ثانیه بامداد

صاحب امتیاز

صندوق قرض الحسنه شاهد

مدیر مسئول

دکتر اسلام کریمی

سرمدیر

دکتر مجتبی عباسی قادی

دبیر اجرایی

اکبر کریمی

همکاران تحریریه در این شماره

دکتر اسلام کریمی

دکتر مجتبی عباسی قادی

میلاد نیکخواه

رضا شایهاری

محسن آسمانی

علیرضا زارعی

مهدی احدی

فاطمه دادقانی

هانیه گلستانیان

فاطمه اجلی

الهام فرزادپور

فاطمه قاسمی

کیوان حاجیان

امیررضا هنراوازی

مهدی فرج اللهی

گفتگوها

اکبر کریمی

ویراستار

کبری سلیمانی پیشه‌وری

صفحه‌آرایی

حمیدرضا احمدی

به عمر و تجاربمان افزوده شد. اکنون فرصت مغتنمی است که بابت یک سال همدلی و هم افزایی یکایک شما عزیزان، تلاشتان را ارج بنهیم و دستان پرمهرتان را به گرمی بفشاریم. این جانب ضمن تبریک پیشاپیش سال جدید به شما عزیزان، از خداوند بزرگ مسئلت دارم که در سال پیش رو که طلیعه آن معطر به ماه مبارک رمضان و ضیافت الهی شده، در انجام مسئولیت های خطیر خود، بیش از پیش موفق و مؤید باشید.

یادمان باشد که بهار فصل رویش است؛ موهبتی است که ما ایرانیان گرمی اش می داریم و شروعی تازه از زندگیمان را با آن آغاز می کنیم. اگر نوروز تنها روزی بود در میان روزهایی که چرخ بی درنگ فلک پدیدشان می آورد، گرامیداشت آن بیهوده و عبث می نمود و اگر ظاهر بهار را که فصل نوشدن است، کنار باطن آن قرار دهیم، حقایق عالم هستی آشکار می شود.

آمدن نوروز و آغاز فصل بهار که با تغییر و گونه گونی طبیعت همراه است، سرشار از آیه ها و نشانه های خداوند متعال است که در تمام طول زندگی همراه ماست و فرصت بسیار مغتنمی است تا همچنان که طبیعت لباس کهنه از تن به در می آورد و باطراوت و پر نشاط می شود، ما نیز آینه قلوب خود را از زنگار ناراستی و کینه و رخوت بزدااییم و امیدوار و پرانرژی، مهبای آغاز سال جدید باشیم. ان شاء الله!

یا مقلب القلوب والابصار، یا مدبر الیل والنهار، یا محول الحول والاحوال، حول حالنا الی احسن الحال.

ما بندگان خداوند متعال وظیفه داریم در این موسم نوشدن، همگام با تمامی عناصر جهان، نوشدن خود را به عرصه ظهور رسانیم. بدون شک نوشدن با تکیه بر پتانسیل های وجودی است که امکان ظهور می یابد و پتانسیل ها در اثر عملکردها و حاصل داده ها و ستانده های ما در روزگاران دور و نزدیک است.

سال نو و فصل بهار با دگرگونی و خرمی طبیعت، آدمی را به هماهنگی با نظام آفرینش و حرکت در مسیر تحول و تکامل فرامی خواند و آیات الهی را در جای جای دفتر معرفت، به درستی و زیبایی می نشاند. چه نیکوست که ما هم همگام با تجدید حیات طبیعت، همنفس با همه هستی، دست به دعا برداریم و به امید سرآغاز سالی بهتر از گذشته، همسو، همدل و همصدا «یا مقلب القلوب والابصار» را زمزمه کنیم و با تمسک به معارف قرآن کریم و تعالیم اهل بیت (ع) و اقتدا به راهبردهای محوری مقام معظم رهبری (مدظله العالی) که در آغاز هر سال، نقشه راه جامعه اسلامی را تبیین می کند، در مسیر خدمتگزاری به خانواده های معظم شهدا و ایثارگران معزز حرکت کنیم.

به هر حال، یک سال دیگر را کنار هم با فرازونشیب های خاص خودش سپری کردیم و ۳۶۵ روز

دانش و نیز تقویت سرمایه اجتماعی سازمانی آغاز به کار کرده و در این ۴۲ شماره‌ای که چاپ شده است، توانستیم از ظرفیت‌های علمی همکاران و خانواده‌های محترم در حوزه‌های مختلف کاری صندوق و نیز موضوعات فرهنگی، خاصه بخش توریسم، جهت استفاده خانواده‌های محترم صندوق تدوین و چاپ کنیم.

امید که بتوانیم در سال ۱۴۰۲ با محتوایی غنی‌تر، خاصه در بخش آموزش و پژوهش، در خدمت همکاران و نیز وجوه مختلف موضوعات فرهنگی در خدمت خانواده‌های محترم آنان باشیم. ان شاء الله!

در این روزها که واپسین روزهای سال ۱۴۰۱ را پشت سر می‌گذاریم، برای تمامی همکاران و سرمایه‌های انسانی صندوق در اقصی نقاط این سرزمین، ضمن آرزوی صحت و سلامتی، سال جدید را سالی توأم با موفقیت در تمام حوزه‌های زندگی فردی، سازمانی و اجتماعی آرزومندم. علاوه بر آن، از یکایک عوامل و اعضای هیئت تحریریه که در این مدت چهار سال با ماهنامه داخلی طلوع حسنه شاهد همراه بوده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

همان‌گونه که استحضار دارید، ماهنامه داخلی طلوع حسنه شاهد، با دو هدف کلی: اعمال مدیریت

جدول تعداد و مبلغ تسهیلات پرداختی به تفکیک استان تا پایان سال ۱۴۰۱

ردیف	نام استان	کد استان	تعداد وام شاهد	جمع وام شاهد	تعداد وام جانباز	جمع وام جانباز	تعداد وام حقوق بگیران نوع دوم	جمع وام حقوق بگیران نوع دوم	تعداد کل وام	جمع مبلغ وام
۱	ستاد مرکزی	۱۰۱	۰	۰	۰	۰	۱۲	۵,۸۸۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۲	۵,۸۸۳,۰۰۰,۰۰۰
۲	آذربایجان شرقی	۱۰۲	۱,۲۴۷	۵۴۲,۹۳۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۵۲	۷۱۵,۵۶۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۴	۹,۳۵۲,۰۰۰,۰۰۰	۳,۱۲۳	۱,۲۶۷,۸۵۷,۰۰۰,۰۰۰
۳	آذربایجان غربی	۱۰۳	۱,۴۱۷	۶۲۵,۶۷۹,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۲۵	۵۰۸,۲۵۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۲	۱۶,۴۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۸۴	۱,۱۵۰,۳۶۷,۰۰۰,۰۰۰
۴	اردبیل	۱۰۴	۵۳۷	۲۲۸,۸۰۷,۰۰۰,۰۰۰	۹۱۵	۳۴۱,۳۲۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۸	۶,۵۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۴۷۰	۵۷۶,۶۹۸,۰۰۰,۰۰۰
۵	اصفهان	۱۰۵	۳,۳۲۲	۱۴۲۹۶۷۹,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۸۳	۱۷۰۳۳۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۷	۱۷,۶۹۹,۰۰۰,۰۰۰	۷,۷۵۲	۳۱۵,۷۴۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۶	ایلام	۱۰۶	۶۲۳	۲۶۸۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۷۰	۵۹۳۲۸۶,۰۰۰,۰۰۰	۴۰	۱۵,۲۱۳,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۳۳	۸۷۷۳۸۹,۰۰۰,۰۰۰
۷	بوشهر	۱۰۷	۳۲۶	۱۴۱۰۵۸,۰۰۰,۰۰۰	۴۲۶	۱۶۵۲۱۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۲	۴,۳۴۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۶۴	۳۱۰۶۱۹,۰۰۰,۰۰۰
۸	تهران بزرگ	۱۰۸	۳,۳۲۷	۱۴۸۳۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۴۴۶	۱۳۶۶۳۶۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۱۹	۵۱,۹۵۹,۰۰۰,۰۰۰	۶,۸۹۲	۲۹۰۳۲۱۹,۰۰۰,۰۰۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۰۹	۵۶۴	۲۴۴۲۹۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۱۲۴	۴۲۵۴۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲	۸,۴۶۳,۰۰۰,۰۰۰	۱,۷۱۰	۶۷۹۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	خراسان	۱۱۰	۲,۶۸۷	۱۱۹۰۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۹۶۶	۱۵۲۹۳۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۴	۶۳,۲۷۵,۰۰۰,۰۰۰	۶,۸۱۷	۲۷۸۲۹۴۷,۰۰۰,۰۰۰
۱۱	خوزستان	۱۱۱	۱,۹۶۴	۸۵۳۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۷۵	۹۵۳۷۲۹,۰۰۰,۰۰۰	۸۰	۳۰,۴۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۱۹	۱۸۳۶۴۷۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۲	زنجان	۱۱۲	۴۶۹	۲۰۴۹۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۳۷	۲۴۶۴۸۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۰	۸,۰۲۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۱۲۶	۴۵۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۳	سمنان	۱۱۳	۳۶۴	۱۵۹۳۷۳,۰۰۰,۰۰۰	۴۹۹	۱۹۱۶۸۹,۰۰۰,۰۰۰	۲۴	۹,۳۳۹,۰۰۰,۰۰۰	۸۸۷	۳۶۰۴۰۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۴	سیستان و بلوچستان	۱۱۴	۳۶۸	۱۶۳۸۰۳,۰۰۰,۰۰۰	۲۳۷	۹۱۹۶۴,۰۰۰,۰۰۰	۹	۳,۳۷۴,۰۰۰,۰۰۰	۶۱۴	۲۵۹۱۴۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۵	فارس	۱۱۵	۲,۲۷۰	۹۹۱۱۸۶,۰۰۰,۰۰۰	۳,۹۵۶	۱۵۰۹۰۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۶۳	۲۴,۵۰۲,۰۰۰,۰۰۰	۶,۲۸۹	۲۵۲۴۷۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	کردستان	۱۱۶	۷۷۱	۳۳۹۳۴۲,۰۰۰,۰۰۰	۹۸۸	۳۸۵۸۱۷,۰۰۰,۰۰۰	۴۴	۱۷,۲۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۳	۷۴۲۰۴۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۷	کرمان	۱۱۷	۱,۱۸۴	۵۰۹۰۹۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۹۳	۷۲۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۹	۱۸,۴۷۶,۰۰۰,۰۰۰	۳,۱۲۶	۱۲۵۱۲۷۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۸	کرمانشاه	۱۱۸	۱,۶۴۳	۷۲۴۳۷۹,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۲۴	۹۲۷۲۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۶۵	۲۶,۲۱۹,۰۰۰,۰۰۰	۴,۱۳۲	۱۶۷۷۸۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	کهگیلویه و بویراحمد	۱۱۹	۴۷۱	۲۰۵۳۰۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۹۱	۴۱۳۵۴۸,۰۰۰,۰۰۰	۴۶	۱۶,۹۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۶۰۸	۶۳۵۸۰۸,۰۰۰,۰۰۰
۲۰	گیلان	۱۲۰	۱,۲۹۳	۵۶۰۸۰۳,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۹۴	۸۷۲۹۶۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۷	۶,۳۵۲,۰۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۴	۱۴۴۰۱۷۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۱	لرستان	۱۲۱	۱,۱۱۹	۴۹۱۷۸۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۹۱	۶۰۳۴۲,۰۰۰,۰۰۰	۳۷	۱۴,۱۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۲,۷۴۷	۱۱۰۸۳۳۶,۰۰۰,۰۰۰
۲۲	مازندران	۱۲۲	۱,۶۰۹	۷۰۸۵۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۸۲۵	۱۰۹۹۲۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۸۹	۳۲,۶۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۲۳	۱۸۳۲۸۱۴,۰۰۰,۰۰۰
۲۳	استان مرکزی	۱۲۳	۷۳۳	۳۱۹۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۲۰	۴۷۱۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۶	۱۰,۰۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۹۷۹	۸۰۰۶۵,۰۰۰,۰۰۰
۲۴	هرمزگان	۱۲۴	۲۱۲	۹۲۰۸۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۴۲	۹۲۱۳۷,۰۰۰,۰۰۰	۳	۱,۱۶۷,۰۰۰,۰۰۰	۴۵۷	۱۸۵۳۹,۰۰۰,۰۰۰
۲۵	همدان	۱۲۵	۱,۰۲۲	۴۴۱۹۶۳,۰۰۰,۰۰۰	۱,۶۱۷	۶۱۲۶۱۸,۰۰۰,۰۰۰	۳۷	۱۴,۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۶۷۶	۱۰۶۸۷۱۱,۰۰۰,۰۰۰
۲۶	یزد	۱۲۶	۵۱۱	۲۲۱۰۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۶۸۳	۲۶۵۵۲۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۸	۷,۱۹۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۱۲	۴۹۴۸۰۶,۰۰۰,۰۰۰
۲۷	گلستان	۱۲۷	۵۳۵	۲۳۵۵۱۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۹۰	۴۹۲۱۵۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۰	۷,۷۴۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۴۵	۷۳۵۴۱۳,۰۰۰,۰۰۰
۲۸	قزوین	۱۲۸	۵۲۶	۲۳۱۹۷۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۷۷	۳۰۸۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۷	۶,۵۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۲۰	۵۴۶۶۸۹,۰۰۰,۰۰۰
۲۹	قم	۱۲۹	۷۴۰	۳۳۱۶۸۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۵۲	۴۹۰۱۹۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۵	۵,۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۷	۸۱۷۷۲۴۵,۰۰۰,۰۰۰
۳۰	خراسان شمالی	۱۳۰	۳۷۷	۱۶۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۶۸۲	۲۵۵۴۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۶	۹,۹۰۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۸۵	۴۳۱۹۵,۰۰۰,۰۰۰
۳۱	خراسان جنوبی	۱۳۱	۲۲۱	۹۷۳۰۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۴۴	۹۲۰۶۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۰	۷,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸۵	۱۹۶۶۶۵,۰۰۰,۰۰۰
۳۲	البرز	۱۳۲	۷۳۹	۳۲۲۱۶۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۳۵	۴۰۳۷۴۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۲	۸,۸۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱,۷۹۶	۷۳۴۷۲۳,۰۰۰,۰۰۰
۳۳	شهرستان های تهران	۱۳۳	۱,۰۸۷	۴۶۵۹۰۳,۰۰۰,۰۰۰	۱,۴۸۲	۵۷۹۱۸۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۴۰	۱۵,۱۹۴,۰۰۰,۰۰۰	۲,۶۰۹	۱۰۶۰۲۸۵۸,۰۰۰,۰۰۰
	جمع		۳۴,۲۷۸	۱۴,۹۷۰,۸۵۸,۵۰۰,۰۰۰	۵۰,۴۴۱	۱۹۴۳۲۳۴۲۲۶,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۸۷	۵۰۰,۷۵۹,۰۰۰,۰۰۰	۸۶,۰۰۶	۳۴۹۰۳۹۵۹۷۶,۰۰۰,۰۰۰

فاطمه اجلی (رئیس اداره امور کاربران)

گزارش عملکرد اداره ارتباط با مشتریان (CRM)

جدول توزیع فراوانی موضوع
ارتباط اعضا با CRM اسفند ماه ۱۴۰۱

ردیف	شرح	فراوانی	درصد فراوانی	ملاحظات
۱	امور مربوط به تسهیلات	۹۴	۲۵,۶۱۳,۷۹۰,۲	زمان ثبت
		۱۶۵	۴۴,۹۵۹,۱۲۸,۰۷	زمان واریز
		۲	۰,۵۴۴,۹۵۹,۱۲۸	نحوه تقسیم تسهیلات
		۴	۱,۰۸۹,۹۱۸,۲۵۶	عضویت
		۳۷	۱۰,۰۸۱,۷۴۳,۸۷	تسویه زود هنگام
		۹	۲,۴۵۳,۳۱۶,۰۷۶	پرداخت زود هنگام
		۱	۰,۲۷۲,۴۷۹,۵۶۴	ضمانت
۲	اطلاع کاربر از حساب	۳	۰,۸۱۷,۴۳۸,۶۹۲	میزان حق عضویت
		۱۶	۴,۳۵۹,۶۷۳,۲۵	میزان مانده وام
		۲	۰,۵۴۴,۹۵۹,۱۲۸	میزان وام
		۶	۱,۶۳۴,۸۷۷,۳۸۴	اصلاح اطلاعات
۳	استرداد	۱۰	۲,۷۲۴,۷۹۵,۶۴	انصراف از عضویت
		۳	۰,۸۱۷,۴۳۸,۶۹۲	بیمه مانده وام
۴	فناوری	۳	۰,۸۱۷,۴۳۸,۶۹۲	مشکل در ثبت وام
		۰	۰	مشکل در اطلاع رسانی الکترونیک
۵	تیمار	۱۲	۳,۲۶۹,۷۵۴,۷۶۸	تماس های مرتبط با بانک اطلاعاتی: ۱: تماس های مرتبط با بنیاد شهید: ۳: غیر عضو: ۳: (و تشکر از همکاران، اینترنت بانک، تماس های غیر مرتبط)
		۶۲۲	۱۰۰	جمع کل

امیررضا هنراوازی (رئیس اداره ارتباط با مشتریان)

گزارش عملکرد واحد ارتباط با مشتریان
از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان اسفند ماه

نوع ارتباط	شرح	فراوانی	درصد فراوانی
تلفنی	تماس تلفنی با کارشناسان crm	۱۲,۶۸۹	۱۷,۷۰
	تماس کارشناسان با اعضا	۶۵۲	۰,۹۱
	انتقال تماس به دیگر مدیریت ها	۸,۸۵۲	۱۲,۳۴
	خدمات تلفن گویا	۴۹,۲۰۶	۶۸,۶۲
حضوری	مراجعه حضوری (crm)	۳۰۷	۰,۴۳
جمع کل مراجعان		۷۱,۷۰۶	۱۰۰,۰۰

گزارش عملکرد واحد ارتباط با مشتریان در اسفند ماه ۱۴۰۱

نوع ارتباط	شرح	فراوانی	درصد فراوانی
تلفنی	تماس تلفنی با کارشناسان crm	۴۹۸	۲۱,۱۴
	تماس کارشناسان با اعضا	۵۱	۲,۱۶
	انتقال تماس به دیگر مدیریت ها	۲۷۷	۱۱,۷۶
	خدمات تلفن گویا	۱,۵۰۹	۶۴,۰۵
حضوری	مراجعه حضوری (crm)	۲۱	۰,۸۹
جمع کل مراجعان		۲,۳۵۶	۱۰۰

گزارش تصویری بزرگداشت روز شهید و جشن تکلیف فرزندان کارکنان

گزارش تصویری بزرگداشت روز جانباز

چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲

میلاد نیکخواه (مدیر مالی و خزانه)

به کسانی گفته می‌شود که یا شاغل یا در جستجوی شغل هستند. سرمایه نیز شامل سرمایه مالی و سرمایه فیزیکی می‌شود؛ بنابراین افزایش در میزان موجودی عوامل تولید، یعنی نیروی کار و سرمایه که در تولید کالا و خدمات مورد استفاده قرار می‌گیرد، دلیل بخشی از افزایش تولید ناخالص داخلی واقعی است.

رشد اقتصادی یا تغییر در تولید ناخالص داخلی را می‌توان برآیند و حاصل عملکرد کل اقتصاد دانست. این مؤلفه همواره مورد توجه سیاست‌گذاران و اقتصاددانان بوده است؛ زیرا بازخورد مناسبی درباره سیاست‌ها و اقدامات انجام‌شده در طول یک سال ارائه می‌کند. رسیدن به نرخ رشد اقتصادی بالا، بستر را برای فعالیت‌های بیش‌تر فراهم می‌کند. به عبارت دیگر، یکی از شروط لازم برای داشتن سیستم اقتصادی کارآمد، سیستمی که بتوان در آن سیاست‌های لازم را پیاده کرد، داشتن رشد اقتصادی مثبت و باثبات است.

یکی از پرسش‌های اصلی فعالان اقتصادی، وضعیت اقتصاد کلان در سال ۱۴۰۲ و سمت‌وسوی بازارهاست. با توجه به تحولات قیمتی در بازارهای دارایی، ارائه یک چشم‌انداز نزدیک از اقتصاد سال آینده می‌تواند مانند یک دفترچه راهنما برای سرمایه‌گذاران باشد. موضوع مهمی که باید به آن توجه شود، این است که بهبود شرایط فعلی نیازمند تجدیدنظر اساسی در نظام تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری اقتصادی کشور در سال آینده خواهد بود. «دنیای اقتصاد» در سمینار «چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۲» در تاریخ چهارم اسفند با حضور کارشناسان، تحولات اقتصاد کلان کشور در سال آینده را برای مخاطبان ترسیم می‌کند.

در ادبیات اقتصادی، یکی از دلایل تغییر نرخ رشد اقتصادی، تغییر در مقدار منابع موجود در اقتصاد است. منابع اقتصادی به دو دسته سرمایه و نیروی کار تقسیم می‌شود. تعریف نیروی کار مشخص است؛

نمای نزدیک از اقتصاد ۱۴۰۲

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر دشواری‌های زیادی تجربه کرده است. پس از اردیبهشت ۱۳۹۷ و خروج یک‌طرفه آمریکا از برجام، فشارهای اقتصادی بر ایران افزایش یافت. این فشارهای اقتصادی شامل کاهش فروش نفت و گاز هم شد که زیربنای اقتصادی کشور را تشکیل می‌دهد. اما مهم‌تر از تحریم نفتی و گازی کشور، تحریم سیستم بانکی بود که باعث شد مراودات تجاری ایران با مشکل اساسی روبرو شود. این وضعیت باعث شد دولت در تأمین ارز مورد نیاز کشور دچار مشکل شود و این موضوع، خود را در بالا رفتن بی‌سابقه نرخ دلار در سال ۱۴۰۱ نشان داد. کارشناسان بر این باورند که با ادامه وضع موجود، روند متغیرهای کلان اقتصادی در سال ۱۴۰۲ بهبود خاصی نخواهد داشت و چه بسا وضعیت نرخ ارز، تراز تجاری و تجارت خارجی، وضعیت انتظارات تورمی و در یک کلام، شاخص‌های مهم اقتصادی ایران از شرایط فعلی وخیم‌تر هم بشود. بنابراین بهبود شرایط فعلی نیازمند تجدیدنظر اساسی در نظام تصمیم‌گیری و سیاستگذاری اقتصادی کشور در سال آینده خواهد بود.

تأمین ارز در گرو لغو تحریم‌ها و کنترل تورم

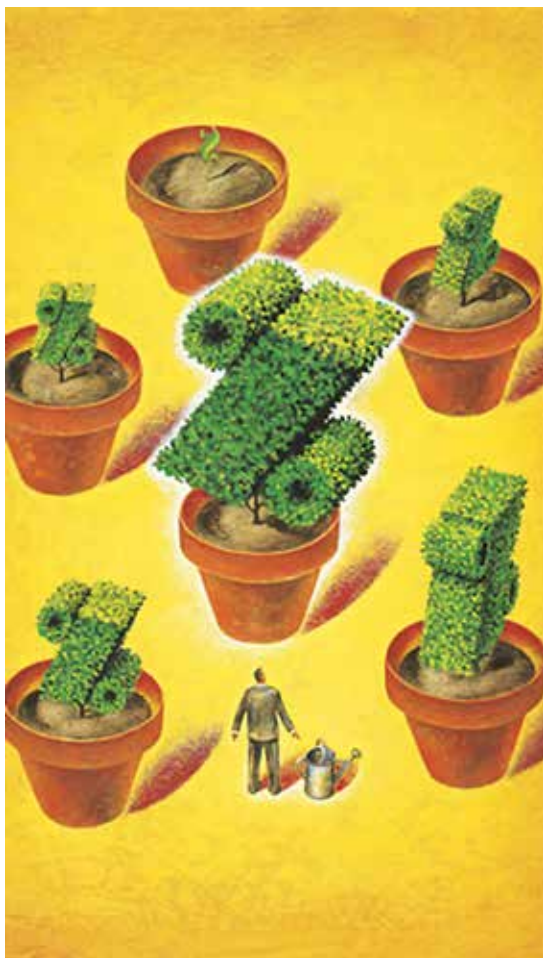
تحریم‌های بانکی اعمال شده بر اقتصاد ایران در سال‌های اخیر، باعث شد که پول حاصل از واردات و صادرات ایران نتواند به‌آسانی جابجا شود و ایران به تدریج سهم خود را در بازارهای منطقه از دست بدهد. همچنین به دلیل تحریم‌های اعمال شده بر سیستم بانکی و بخش نفت و گاز کشور، ورود دلار به ایران بسیار سخت شد. با کمبود دلار و تشدید نااطمینانی‌های اقتصادی در ایران، قیمت ارزهای معتبر بین‌المللی در برابر ریال، با افزایش زیادی مواجه شد.

اوج این افزایش در قیمت ارز در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۱ مشهود است. تداوم شرایط فعلی باعث می‌شود چشم‌انداز مثبتی برای پایین آمدن قیمت ارز در سال ۱۴۰۲ وجود نداشته باشد. درواقع با ادامه تحریم‌های سنگین بانکی و کاهش تجارت خارجی در سال آینده، وضعیت منابع ارزی کشور دچار مشکل خواهد شد و با توجه به افزایش تقاضای ارز در داخل

کشور، قیمت‌ها از سطوح فعلی نیز بالاتر خواهد رفت. برخی کارشناسان بر این باورند که دخالت‌های بانک مرکزی در بازار ارز و در رأس آن‌ها، ارزپاشی در بازار، نمی‌تواند تأثیر چندانی در کنترل قیمت ارز داشته باشد. درواقع یکی از فاکتورهای مهم کنترل قیمت دلار، مهار تورم است و بنابراین بدون کنترل تورم، نمی‌توان قیمت دلار را تثبیت کرد. به این ترتیب، تا زمانی که تورم در حال رشد باشد، دلار نیز به روند افزایشی خود ادامه می‌دهد و کاهش ارزش ریال نیز در سایه آن اتفاق می‌افتد.

حتی اگر دولت، منابع ارزی بالایی نیز در اختیار داشته باشد که با توجه به شرایط تحریمی اقتصاد، بسیار بعید به نظر می‌رسد، دخالت در بازار ارز و سرکوب قیمت دلار، فقط در کوتاه‌مدت نتیجه‌بخش خواهد بود و بنابراین در میان‌مدت و بلندمدت نمی‌توان انتظار ماندگاری دلار در نرخ‌های پایین قیمتی را با وجود افزایش تورم داشت.

خواهد بود. همچنین یکی از تأثیرات مهم افزایش نرخ تورم، تأثیر آن در ارزش ریال و نرخ ارز خواهد بود. درواقع تورم به معنی ادامه مسیر افزایشی قیمت ارز در سال آینده است.

انتظارات تورمی، یکی از عواملی است که اجازه نمی‌دهد سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی اثرگذار باشد. زمانی که افراد نسبت به برنامه‌ها و سیاست‌های اتخاذ شده امیدوار نیستند و نمی‌توانند برنامه خود را متناسب با اهداف نهادهای متولی در یک راستا ببینند، انتظارات خود را تعدیل می‌کنند. در حال حاضر، ایرانیان انتظار تورم بالاتری در سال آینده دارند، به همین خاطر نوع مصرف و پس‌انداز خود را تغییر می‌دهند. مثلاً در این شرایط، عقلانی نیست که شما بیش‌تر درآمد خود را نگه دارید و مصرف‌تان را به دوره بعد انتقال دهید، پس سراغ سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک‌ها نمی‌روید.

رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۲

در سال ۲۰۱۹ با شیوع پاندومی کرونا، رشد اقتصاد جهانی کاهش یافت و ایران نیز از این قضیه مستثنی نبود. در سال ۲۰۱۹-۲۰۲۰ اقتصاد ایران به واسطه کرونا و تحریم‌ها، ۲/۷ درصد کوچک‌تر شده بود. اما با برداشته شدن محدودیت‌های وضع شده در جامعه به دلیل بیماری کرونا در طول سال ۱۴۰۰ یا همان ۲۰۲۰-۲۰۲۱ اقتصاد ایران ۳/۳ درصد رشد را در کارنامه خود ثبت کرد. رشد اقتصادی در سال ۱۴۰۱ نیز ادامه پیدا کرد. کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که این روند در سال آینده ادامه‌دار خواهد بود و این رشد اقتصادی نمی‌تواند پایدار باشد. براساس پیش‌بینی‌های انجام شده توسط نهادهای معتبر بین‌المللی، رشد اقتصادی ایران در سال‌های آینده روند کاهشی خواهد داشت و از سرعت صعود اقتصاد ایران کاسته می‌شود. مثلاً پیش‌بینی‌های صورت گرفته توسط بانک جهانی برای سال ۱۴۰۲، رشد ۲/۲ درصدی را نشان می‌دهد.

تورم؛ بلای جان اقتصاد ایران

با بالا رفتن انتظارات تورمی فعالان بازار برای آینده، تقاضا برای کالاهای موجود در کشور افزایش یافت و این افزایش تقاضا منجر به انفجار قیمتی و رشد تورم افسارگسیخته در سال‌های اخیر در کشور شد؛ موضوعی که به نظر نمی‌رسد در سال آینده، تغییر محسوسی در آن ایجاد شود. اگرچه برخی برآوردها، نرخ تورم در سال آینده را کاهشی پیش‌بینی می‌کنند، اما با وجود تورم بالای ۴۰ درصد، وضعیت این شاخص مهم اقتصادی در سال آینده همچنان بحرانی خواهد بود. براساس پیش‌بینی بانک جهانی، تورم ایران در سال ۱۴۰۲، همچنان بالای ۴۰ درصد باقی خواهد ماند و رقم تقریبی آن حدود ۴۵ درصد خواهد بود.

با بررسی آمارهای مربوط به تورم، می‌توان فهمید که این نرخ‌های تورمی، بسیار بالاتر از میانگین تورم بلندمدت کشور است. این پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که در صورت تداوم شرایط فعلی و نبود گشایش‌های سیاسی و اقتصادی، به احتمال زیاد در سال‌های آینده نیز ایران همچنان گرفتار تورم و نااطمینانی اقتصادی

این اتفاق باعث می‌شود که سپرده‌ها نزد بانک‌ها کم شود، بانک‌ها دچار کمبود نقدینگی شوند و برای انجام عملیات روزانه خود به مشکل برخورد کنند. بانک مرکزی برای این‌که بتواند عملیات بین‌بانکی را سروسامان دهد، مجبور می‌شود به بانک‌ها قرض دهد. این سیکل به بدتر شدن وضعیت دامن می‌زند، زیرا بانک مرکزی ایران در این شرایط مجبور است فشار را روی پایه پولی بیندازد. پایه پولی را به عنوان پول پر قدرت نیز می‌شناسند. به طور مختصر، پایه پولی به تمام اسکناس‌های چاپ شده، مسکوکات ضرب شده و اعتبارات مصوب نزد بانک مرکزی می‌گویند. هر افزایشی در پایه پولی باعث افزایش فزاینده در عرضه پول (حجم نقدینگی) خواهد شد.

بودجه سال ۱۴۰۲

بودجه ۱۴۰۲ حدود ۴۰ درصد بیش‌تر از بودجه سال ۱۴۰۱ است. سؤالی که مطرح می‌شود، این است: زمانی که اقتصاد به این اندازه بزرگ نشده است، تأمین این بودجه برای بخش عمومی و شرکت‌های دولتی امکان‌پذیر است؟ با در نظر گرفتن دارا بودن نقاط قوت در بودجه، زمانی که نقاط ضعف برجسته‌ای مانند بیش‌برآورد قابل توجه در درآمدهای دولت صورت گرفته است، چگونه می‌توان نقاط قوت را پیاده‌سازی و عملی کرد. برآوردها از ارزان شدن قیمت نفت در سال آینده حکایت دارند. از طرف دیگر، با توجه به تشدید تحریم‌ها، در عمل، فروش و صادرات محصولات نفتی و گازی با مشکل روبرو خواهد شد.

نکته مهم دیگری که باید به آن توجه کرد، افزایش حداقل حقوق است. دولت در بودجه ۱۴۰۲، میانگین حداقل افزایش حقوق را ۲۰ درصد در نظر گرفته است، به طوری که کارکنان و کارگران نباید کم‌تر از هفت میلیون تومان و بازنشستگان نباید کم‌تر از شش میلیون و سیصد هزار تومان دریافت کنند. این مسئله ممکن است بر بازار کار و مجدداً نرخ تورم اثرگذار باشد. کارفرمایان در بخش خصوصی، طی چند سال گذشته از روند تصمیم‌گیری درباره کف دستمزد شکایت داشته‌اند. آن‌ها معتقدند که دولت فقط

برای این‌که بتواند رضایت نسبی در جامعه ایجاد کند، دست به چنین اقداماتی می‌زند، در حالی که صاحبان کسب و کار با توجه به کساد و رکودی حاکم بر بازار و در اصطلاح، نچرخیدن چرخ تولید، توان پرداخت چنین دستمزدهایی را ندارند.

پیش‌بینی بانک جهانی از اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲

پس از کمرنگ شدن همه‌گیری کرونا و فروکش کردن قرنطینه‌های پی‌درپی، با افزایش فعالیت‌های جهانی و افزایش تقاضای نفت، اقتصاد ایران شروع به بهبود کرد؛ هرچند که این روند کوتاه‌مدت بود و با نتیجه‌ندادن مذاکرات هسته‌ای و فروش باتخفیف نفت روسیه، روند آن‌طور که باید و شاید پیش نرفت.

بانک جهانی در گزارش خود درباره اندازه و حضور چشمگیر دولت در اقتصاد صحبت کرده است. این نهاد بین‌المللی معتقد است که دولت یا بهتر بگوییم بخش غیرخصوصی، سهم زیادی در حوزه تولید و خدمات مالی دارد. همین مسئله باعث می‌شود که اقتصاد ایران، بیش از پیش، از تحریم‌ها لطمه ببیند.

را نیز در نظر بگیرید. این چالش‌ها همراه با فشارهای تورمی می‌تواند فشار را بر قشرهای آسیب‌پذیر بیفزاید و تنش‌های اجتماعی را افزایش دهد. دیگر خطرات منفی مربوط به شیوع مجدد کرونا، کاهش بیش‌تر تقاضای جهانی و افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در صورت شکست مذاکرات برجام، مواردی که بر آینده اقتصاد ایران سایه انداخته است. اگر تحریم‌های اقتصادی برداشته شود، چشم‌انداز رشد پیش‌بینی شده می‌تواند به میزان قابل توجهی تغییر کند و قوی‌تر شود. افزایش قیمت نفت و سهولت در تولید و صادرات آن می‌تواند ترازهای مالی و خارجی را بهبود ببخشد.

محدود شدن قابل توجه فعالیت‌های نفتی (تولید و صادرات) بر درآمدزایی دولت، فشار قابل توجهی را وارد کرده و راهی که دولت برای جبران آن انتخاب کرده، منجر به ایجاد تورم در سالیان گذشته شده است. این تورم به‌طور میانگین در پنج سال گذشته ۴۰ درصد بوده است که معیشت مردم را تحت تأثیر قرار داده و قدرت خرید آن‌ها را کم کرده است.

بانک جهانی معتقد است هرچند دولت برای این‌که بتواند خلل ایجادشده در زندگی افراد را جبران کند، اقدام به پرداخت یارانه و بسته‌های معیشتی می‌کند، اما برخلاف اسم آن، این پرداخت‌ها هدفمند صورت نگرفته است. این پرداخت‌ها، فشارهای مالی فزاینده‌ای به دولت می‌آورد و به تورم دامن می‌زد. از طرف دیگر، در راستای ایجاد شغل برای جذب تعداد زیادی از تازه‌واردان جوان و تحصیلکرده به بازار، تلاش‌هایی انجام داده است، اما این مقدار ناکافی بود.

ایران در زمان تحریم‌ها، تجارت خارجی خود را بیش‌تر با کشورهای همسایه و چین پیش برده است، اما به دلیل تحریم‌ها، بیش‌تر دارایی‌ها خارج از ایران مانده و امکان انتقال آن‌ها به داخل وجود ندارد. به همین خاطر، مبادلات ارزی بر مبنای ارز دو کشور، مبادلات پایاپای و دیگر کانال‌های پرداخت غیرمستقیم مورد استفاده قرار گرفته است. این مسئله، ایران را در تأمین سرمایه موردنیاز برای طرح‌های زیرساختی و امور جاری دچار مشکل می‌کند.

انتظار می‌رود رشد تولید ناخالص داخلی ایران در صورت پابرجاماندن تحریم‌های اقتصادی، در میان مدت اندک باشد. همچنین با توجه به پیش‌بینی وقوع رکود اقتصادی در سال ۲۰۲۳ و فروش باتخفیف نفت روسیه به چین، توسعه بخش نفتی ایران دچار تعدیل شود.

در کنار مسائل مالی و صنعتی، ایران با مسائل زیست‌محیطی مختلفی دست‌وپنجه نرم می‌کند که بر اقتصادش نیز اثرگذار است. تشدید چالش‌های اقلیمی، مانند: آلودگی هوا، سیل‌های مکرر، خشکسالی و طوفان‌های گردوغبار به‌طور قابل توجهی بر چشم‌انداز اقتصاد تأثیر دارد. کنار این مسائل، چالش تأمین انرژی

سال نو و بررسی عیدی و پاداش کارگران و کارمندان

علیرضا زارعی (رئیس کارگزینی و رفاه)

ردوبدل می‌شود، از اهمیت بیش‌تری برخوردار است. عیدی‌دادن، بسته به نوع جوامع (سنتی و مدرن) متفاوت است. به عنوان مثال، در جوامع سنتی، رسم بر این است که خانواده داماد برای عروس هدیه و پیشکش عید را به صورت غیرنقدی (گوسفند، کله قند، پارچه، آجیل و...) می‌فرستند. اما در جوامع مدرن، بیش‌تر خانواده‌ها تمایل دارند به عنوان عیدی «پول» هدیه دهند.

امروزه عیدی‌ها بیش‌تر به صورت نقدی و اسکناس است، به طوری که در روزهای پایانی سال، مراجعان بانک‌ها، بیش‌تر خواهان اسکناس‌های نو هستند.

نکته مهم و قابل تأمل این است که هم‌اکنون بیش از نیم قرن است که پول و وجه نقدی، جایگزین عیدی‌های شب عید شده است.

نوروز به عنوان یکی از کهن‌ترین جشن‌های به‌جامانده از دوران باستان شناخته شده است و هر سال شور و اشتیاق وصف‌ناپذیری برای همگان به همراه دارد. با آمدن نوروز، همه ایرانیان رنگ و بوی تازه‌ای به خانه و کاشانه خود می‌دهند و به رسم دیرینه، سفره هفت‌سین زیبایی به‌پا می‌کنند.

عیدی‌دادن، یکی از رسومی است که از گذشته در فرهنگ ایرانیان بوده است، بزرگ‌ترها به کوچک‌ترها عیدی می‌دادند و کوچک‌ترها برای دست‌بوسی نزد بزرگ‌ترها می‌رفتند؛ مهم دریافت هدیه‌ای از بزرگ‌ترها بود، اما امروز این رسم تغییر یافته و هدایای نقدی جایگزین رسوم قدیمی شده است.

در کشور ما مردم به مناسبت‌هایی چون: عید، موفقیت، مسافرت، تولد و ازدواج، به یکدیگر هدیه می‌دهند. اما هدایایی که به عنوان عیدی بین مردم

عیدی و پاداش کارگران و کارمندان (الف) کارگران

براساس مادهٔ واحدهٔ قانون، مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانهٔ کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب ۷۰/۱۲/۶ مجلس شورای کارفرمایان مکلفند به هریک از کارگران خود، به نسبت یک سال کار، معادل شصت روز آخرین مزد، به عنوان عیدی و پاداش بپردازند، این مبلغ، حداقل دریافتی یک کارگر است که قرارداد دوازده ماههٔ سالانه برای سال جاری با کارفرمای خود دارد. از طرفی، مبلغ پرداختی به هریک از کارگران، نبایستی از معادل نودروز حداقل مزد روزانهٔ قانونی تجاوز کند. در کارگاه‌هایی که طرح طبقه‌بندی مشاغل دارند، مزد گروه و پایه یا مزد مبنا و در واحدهای فاقد طرح طبقه‌بندی، مزد ثابت یعنی مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل خواهد بود. کارگاه خصوصی، دولتی، تعاونی، صنعتی، کشاورزی یا خدماتی باشد، کارفرمای آن باید به کارگر خود عیدی یکسان بدهد و نوع کارگاه باعث ایجاد تفاوت در پرداخت نمی‌شود.

(ب) کارمندان دولت

قانونگذار با تصویب قانون نحوهٔ پرداخت عیدی به کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ اعتبار قانون تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ را لغو نکرده است؛ بنابراین حکم تعیین عیدی معادل شصت روز آخرین مزد مشمولین قانون کار کماکان به قوت خود باقی است. ضمناً کارگاه در قانون کار به اعتبار اشتغال کارگران در محل انجام کار تعریف می‌شود؛ به این لحاظ دستگاه‌های دولتی را در صورت داشتن کارگران مشمول قانون کار، نمی‌توان مستثنی از تعریف مادهٔ ۴ این قانون دانست؛ نتیجه این که تمام کارگران مشمول قانون کار، اعم از این که در بخش خصوصی یا دولتی شاغل باشند، از دوماه عیدی و پاداش آخر سال موضوع مادهٔ واحدهٔ قانون اسفند ۱۳۷۰ مصوب مجلس شورای اسلامی برخوردار خواهند بود.

کارگرانی که کم‌تر از یک سال تحت نظر کارفرمای خود مشغول به کار بوده یا این که کارگر فصلی باشد،

باید براساس همان شصت روز، ولی به نسبت تعداد روزهای کارکردن خود در سال، عیدی و پاداش پایان سال دریافت کند. مبلغ پرداختی از این بابت برای هر ماه نباید از یک دوازدهم سقف تعیین شدهٔ موضوع مادهٔ واحدهٔ این قانون تجاوز کند. در کارگاه‌هایی که مطابق رویهٔ جاری کارگاه، بیش از مبلغ فوق پرداخت می‌کنند، برابر تبصرهٔ ۲ مادهٔ واحدهٔ فوق، عرف کارگاه معتبر است.

(ج) کارگران ساعتی و پاره‌وقت

براساس مادهٔ ۳۹ قانون کار، مزد و مزایای کارگرانی که به صورت نیمه‌وقت یا کم‌تر از ساعات قانونی تعیین شده به کار اشتغال دارند، به نسبت ساعات کار انجام یافته محاسبه و پرداخت می‌شود که عیدی و پاداش نیز از این قاعده کلی مستثنی نیست. همچنین کارگران و کارکنانی که به صورت ساعتی کار می‌کنند و حقوق ماهانه ثابت ندارند و دستمزد آن‌ها در ماه متغیر است، بنابراین برای محاسبهٔ عیدی و پاداش، میانگین حقوق سه ماه آخر خدمت آن‌ها مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

د) کارگر بازنشسته

اگر یک کارگر در طول سال بازنشسته، اخراج یا استعفا داده باشد، به تعداد روزهای کارکردش باید عیدی و پاداش سالانه دریافت کند.

حداقل عیدی سال ۱۴۰۱ چقدر است و چگونه محاسبه

می شود؟

محاسبه عیدی ۱۴۰۱ فرمول مشخصی دارد. هریک از کارفرمایان باید طبق آن عیدی و پاداش کارکنان خود را پرداخت کنند. طبق قانون کار، هر کارفرما موظف است معادل شصت روز آخرین مزد کارکنان را به عنوان عیدی به او پرداخت کند. البته این مبلغ نباید از مبلغ پرداختی معادل نود روز دستمزد روزانه شخص تجاوز کند. در واقع می توان گفت: حداقل عیدی با دو برابر حقوق ماهیانه برابر است. همان طور که اشاره شد، حداکثر عیدی کارکنان طبق قانون کار نباید از مزد نود روز کاری تجاوز کند؛ در نتیجه برای محاسبه حداکثر عیدی ۱۴۰۱، حقوق یک روز در عدد نود ضرب می شود.

فرمول محاسبه عیدی

برای این که بتوانید حداقل عیدی و پاداش خود را محاسبه کنید، حقوق یک روز خود را باید در شصت ضرب کنید. در حال حاضر، پایه حقوق بر مبنای سی روز، ماهانه ۴۱۷۹۷۵۰ تومان است. میزان حقوق پایه روزانه ۱۳۹۳۲۵ تومان است. اگر این عدد در شصت ضرب شود، مبلغ ۸۳۵۹۵۰۰ تومان به عنوان پایه عیدی ۱۴۰۱ وزارت کار تعیین می شود. در حال حاضر، دستمزد یک روز، طبق حقوق پایه، ۱۳۹۳۲۵ تومان است؛ در نتیجه حداکثر عیدی برای این سال، مبلغ ۱۲۵۳۹۲۵۰ تومان در نظر گرفته می شود.

فرمول حداقل عیدی: حقوق یک روز $\times 60$

فرمول حداکثر عیدی: حقوق یک روز $\times 90$

زمان واریز عیدی سال ۱۴۰۱

طبق قوانین کار، پرداخت عیدی ۱۴۰۱ کارگران برعهده کارفرماست. البته زمان پرداخت عیدی توسط کارفرما در قانون کار تعیین نشده و این کارفرماست که زمان پرداخت آن را مشخص می کند. اما طبق عرف، معمولاً زمان پرداخت عیدی، در اسفندماه هر سال توسط کارفرما انجام می شود. برخی از کارفرمایان نیز عیدی کارکنان خود را بهمن ماه، همانند کارکنان دولت پرداخت می کنند. پس در نهایت می توان گفت که واریز عیدی کارکنان زیر نظر کارفرما، بهمن و اسفندماه انجام می شود.

تأثیر مرخصی استعلاجی کارگران و کارکنان روی عیدی و پاداش سالانه

براساس ماده ۷۴ قانون کار، مرخصی استعلاجی کارگران و کارکنان که به تأیید سازمان تأمین اجتماعی رسیده باشد، جزو سوابق کار کارگران محسوب و شامل پرداخت عیدی و پاداش سالانه خواهد بود. روزها و ماه‌هایی که کارگران در مرخصی استعلاجی هستند، جزو سنوات خدمتی آن‌ها محاسبه می‌شود، با این تفاوت که حقوق آن‌ها توسط بیمه پرداخت می‌شود. از این رو، در تعیین عیدی نمی‌توان روزهایی را که کارگر در مرخصی استعلاجی است، کم کرد. عیدی سالانه به روزهایی تعلق می‌گیرد که فرد غیبت بدون توجیه نداشته است و بیمه تأمین اجتماعی واریز شده باشد.

آیا عیدی به افرادی که در میانه سال ترک کار کنند، تعلق می‌گیرد؟

در جواب به این سؤال باید گفت: بله. در زمان تسویه حساب، کارفرما موظف است میزان سنوات و عیدی روزهایی را که فرد در شرکت یا کارگاه و کارخانه مشغول کار بوده است، پرداخت کند؛ حتی اگر در نیمه اول سال باشیم. این تفاوتی ندارد که فرد با اطلاع قبلی استعفا داده باشد یا این که اخراج شده یا بازنشسته شود؛ در هر صورت، به نسبت روزهای کارکرد، عیدی دریافت خواهد کرد. لازم است بدانیم که عیدی کارگر، حقی است که بر گردن کارفرماست و بخشی از مزد و حقوق اوست و با این حساب، فوق‌العاده شغل، سختی کار و هر آنچه به تبع شغل به کارگر داده می‌شود، باید در محاسبه عیدی و پاداش لحاظ شود، اما مزایای رفاهی و انگیزشی، از قبیل: حق عائله‌مندی، کمک هزینه مسکن، بن خواربار و پاداش افزایش تولید، جزو مزد به‌شمار نیامده و در پرداخت عیدی و پاداش محاسبه نمی‌شود و براساس قوانین مصوب سال‌های ۱۳۵۹ و ۱۳۷۰ کارفرما نباید بیش‌تر از مبلغ مصوب، عیدی بدهد و پرداخت هرگونه وجه بابت عیدی و پاداش سالانه، علاوه بر مبلغ محاسبه شده، نباید از معادل نودروز حداقل مزد روزانه قانونی بیش‌تر شود.

تفاوت سنوات با عیدی چیست؟

عیدی سالانه، پاداشی اجباری است که کارفرما جهت شروع سال جدید به کارگران و شاغلان در شرکت خود پرداخت می‌کند. سنوات، پاداش اجباری دیگر است که بعد از فراغت کارکنان به آن‌ها پرداخت می‌شود. این پرداختی جهت بازنشستگی، ازکارافتادگی، فوت، استعفا و... تعیین شده است و در صورت فوت کارگر، به خانواده او پرداخت می‌شود. حداقل میزان سنوات سالانه، حقوق یک‌ماه کاری است و در صورتی که کارفرما تمایل داشته باشد، می‌تواند سقف آن را افزایش دهد و به عبارت ساده‌تر، محدودیت حداکثری ندارد. سنوات اصولاً به همراه عیدی پرداخت می‌شود؛ اما کارفرما می‌تواند با رضایت کارکنان، آن را به تعویق انداخته و در زمان دیگری پرداخت کند.

منبع

پرتال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

هوش اجتماعی و جنبه‌های کاربردی آن

فاطمه دادقانی (سرپرست اداره رفاه و بازنشستگی)

درونی عدیده‌ای برای برقراری روابط دارند که این مشکلات را می‌توان به مدد تقویت هوش هیجانی رفع کرد. همچنین، تقویت هوش هیجانی، توانایی مدیریت هیجانات و کنترل رفتار را بالا می‌برد و باعث می‌شود که افراد در روابط خود کم‌تر آسیب ببینند و کم‌تر به دیگران آسیب وارد کنند. علاوه بر این‌ها، یکی از مهارت‌های هوش هیجانی، یکپارچگی درونی و اخلاق‌مداری است که باعث می‌شود افراد بتوانند در روابط خود با یکپارچگی میان گفتار، افکار و رفتارهایشان، در دیگران اعتماد ایجاد کنند و به اصول اخلاقی پایبند باشند. بنابراین، می‌توانیم نتیجه بگیریم که هوش هیجانی پایه تقویت هوش اجتماعی است. یکی از مسائلی که در هوش اجتماعی پررنگ است، «شعور اجتماعی» است که این شعور باعث می‌شود در روابطمان کم‌تر به دیگران آسیب بزنیم و کم‌تر قوانین اجتماعی را زیر پا بگذاریم.

هوش اجتماعی، یکی از چندین نوع هوش ماست که به روابط ما مربوط می‌شود. این هوش، در حقیقت میزان تبحر لازم برای ایجاد، حفظ و گسترش ارتباطات را به ما می‌دهد و تقریباً شامل سیزده مهارت است. هوش اجتماعی شامل مهارت‌های برقراری ارتباط مؤثر، حفظ و گسترش این روابط است. هوش اجتماعی هم مانند هوش هیجانی، قابل تقویت شدن است؛ یعنی می‌توان آن را با آموزش تقویت کرد؛ اما نکته قابل توجه در تقویت آن این است که قبل از تقویت آن، بهتر است که هوش هیجانی افراد تقویت شود. دلیل این امر، این است که بسیاری از افراد ممکن است اطلاعات زیادی درباره چگونگی برقراری یا حفظ روابط را داشته باشند، اما نمی‌توانند به این دانسته‌ها عمل کنند. بنابراین، در این جا پای هوش هیجانی برای از بین بردن فاصله بین دانش و عمل به میان می‌آید. بسیاری از افراد، مشکلات

چند مثال از شعور اجتماعی

• شعور اجتماعی یعنی وقتی اشتباهی کردیم، اشتباه خود را بپذیریم، عذرخواهی کنیم و سپس جبران خسارت کنیم. نه این‌که سعی کنیم با توهین، توجیه یا هر عمل دیگری، بر اشتباه خود سرپوش بگذاریم.

• شعور اجتماعی یعنی قوانین اجتماعی و شهروندی را رعایت کنیم و به اموال عمومی آسیب وارد نکنیم.

• شعور اجتماعی یعنی هنگامی که از دیگران درخواستی داریم، خواهش کنیم و بپذیریم که آن‌ها حق دارند به ما «نه!» بگویند.

• شعور اجتماعی یعنی وقتی کسی با ما صحبت می‌کند، به مفهوم صحبت او توجه کنیم و نه به نارسایی‌های بیان یا سبک گفتار آن‌ها.

• شعور اجتماعی یعنی اگر کسی کاری برای ما انجام می‌دهد یا به ما خدمتی می‌کند، بهای وقت، انرژی و خدمت او را بپردازیم.

• شعور اجتماعی یعنی آثار خلق‌شده دیگران را ندزدیم یا تحریف و به نام خود تمام نکنیم.

• شعور اجتماعی یعنی تلاش‌های دیگران را به نام خود تمام نکنیم.

• شعور اجتماعی یعنی اگر می‌دانیم کسی نسبت به مسئله‌ای حساسیت دارد، به جای لجبازی و ایجاد حساسیت بیش‌تر برای او، با او همدلی کنیم.

آیا امکان دارد که هوش اجتماعی یک شخص بالا و هوش هیجانی او پایین باشد؟

هرچه گرایش افراد به برون‌گرایی باشد، هوش اجتماعی آن‌ها نیز بالاتر می‌رود. این هوش باعث می‌شود که ما در روابط خود هوشمندانه‌تر رفتار کنیم. اما فراموش نکنید که برون‌گرایی افراد به این معنی نیست که تمامی مهارت‌های هوش اجتماعی را دارند. به‌طور مثال، ممکن است آن‌ها بتوانند در برقراری ارتباط قوی عمل کنند، اما به دلیل کاستی‌هایی که در شعور اجتماعی و هوش هیجانی دارند، قادر به حفظ و گسترش روابط نباشند.

باید نقش‌های اجتماعی مختلف را ایفا کند و به دیگران اجازه می‌دهد که کنار او احساس راحتی داشته باشند و در نتیجه، اعتماد به نفس آن‌ها را افزایش می‌دهد. روان‌شناسان معتقدند که مهارت‌های مدیریتی باعث می‌شود که شخص همیشه بتواند خودش را در جایگاه‌های مختلف فرض کند و تعادل را ایجاد کند و همچنین به دیگران شخصیتی متعادل را نشان می‌دهد که این یکی از پیچیده‌ترین عناصر هوش اجتماعی است.

بحث نکردن: افراد با هوش اجتماعی بالا، به راحتی می‌دانند که چه زمانی بحث در حال منحرف شدن است و کاملاً از بحث کردن، خود را دور می‌کنند و انسان‌های جنجالی و دعوایی نیستند و ایده‌های آن‌ها همیشه روشن و واضح است.

چگونگی افزایش هوش اجتماعی

بعضی از افراد به طور ذاتی هوش اجتماعی بالایی دارند و هیچ تلاشی هم برای آن انجام نداده‌اند. در حالی که بعضی از افراد دیگر با تلاش خودشان، آن را ارتقا داده‌اند که خوشبختانه استراتژی‌های خاصی وجود دارد که به شما کمک می‌کند تا مهارت‌های اجتماعی خود را افزایش دهید.

رفتار سمی باعث می‌شود که افراد احساس شرمندگی و گناه داشته باشند و رفتار تقویتی باعث می‌شود که افراد احساس ارزشمندی، رقابتی و تشویق شدن داشته باشند. الگوی مداوم از رفتار سمی، نشان‌دهنده سطح هوش اجتماعی پایین و ناتوانی در ارتباط برقرار کردن با افراد از راه مؤثر است. الگوبرداری از رفتار تقویتی، نشان‌دهنده این است که شخص در رابطه با دیگران به شدت تأثیرگذار است و می‌تواند هوش اجتماعی بالای خود را با چنین رفتاری نشان دهد.

عناصر کلیدی هوش اجتماعی چیست؟

مهارت‌های ارتباطی به طور شفاهی: این افراد می‌توانند به راحتی هوش اجتماعی خود را در دورهمی‌ها نشان دهند؛ زیرا می‌دانند که همیشه از چه چیزی و چه جمله‌ای استفاده کنند. هوش بالای اجتماعی در افراد باعث می‌شود که مکالمات مؤثری با طیف وسیعی از انسان‌ها داشته باشند و همیشه حرف‌های مناسبی ردوبدل کنند.

دانش قوانین اجتماعی: هوش اجتماعی به طور فردی به ما یاد می‌دهد که چگونه نقش‌های مختلف اجتماعی را ایفا کنیم و همچنین به ما قوانینی را آموزش می‌دهد که بتوانیم استانداردهای خود را هرچه بهتر در تعامل با دیگران نشان دهیم و به عبارت دیگر، افراد با هوش اجتماعی بالا می‌دانند که چگونه تعامل اجتماعی را اجرا کنند و در نتیجه، مهارت‌های شنیداری آن‌ها اثر بخش خواهد بود و افزایش پیدا می‌کند. افراد با هوش اجتماعی بالا، شنونده‌های بسیار خوبی نیز هستند.

دانستن رگ خواب دیگران: افراد با هوش اجتماعی بالا، همیشه می‌دانند که دیگران از چه چیزهایی لذت می‌برند و رفتار آن‌ها را می‌شناسند. در واقع، توانایی خواندن فکر و احساسات دیگران را دارند. احساسات و عاطفه، بخشی از هوش عاطفی و هوش اجتماعی و هوش احساسی است که با یکدیگر مرتبط است و باعث می‌شود که افراد مهارت خود را در این زمینه افزایش دهند.

نقش بازی کردن و تأثیرگذاری اجتماعی

شخص با هوش اجتماعی بالا می‌داند که چگونه

تقویت مهارت شنیداری

همراه با توجه برای افزایش هوش اجتماعی، باید سعی کنید که مهارت ارتباطی خود را نیز ارتقا ببخشید که این کار نیازمند مهارت شنیداری فعال است؛ به طور مثال، وسط حرف دیگران نپرید و به آن‌ها اجازه دهید که فکر کنند و بعد با شما صحبت کنند.

قدردانی از افراد در زندگی

افراد با هوش اجتماعی بالا، روابط عمیق را با انسان‌ها برقرار می‌کنند که کاملاً معنادار است. به احساسات همسر، فرزندان، دوستان، همکاران و دیگر افراد دوروبر خود توجه کنید و از آن‌ها قدردانی کنید. اگر افراد نزدیک زندگی خود را نادیده بگیرید، کم‌کم جایگاه خود را نزد آن‌ها از دست می‌دهید.

منبع

جلیلی حسام، ۱۴۰۰؛ هوش هیجانی. تهران: جالیز، چاپ اول.

توجه کنید که چه چیزی و چه کسی در اطراف شماست؛ هوش اجتماعی افراد باعث می‌شود که آن‌ها انسان‌هایی با دیدگاه باز باشند و همیشه به اطراف خود توجه کنند و بدانند که چه چیزی در اطراف آن‌ها در حال روی دادن است. اگر افراد دوروبر شما مهارت‌های اجتماعی قوی‌ای دارند، نگاه کنید که چگونه با دیگران رفتار می‌کنند.

هوش عاطفی خود را بالا ببرید

اگرچه هوش عاطفی به هوش اجتماعی شباهت دارد، اما هوش عاطفی چیزی فراتر از کنترل احساسات و وابسته نبودن به دیگران است. هوش عاطفی به شما این اجازه را می‌دهد که در تشخیص احساس خود استادانه رفتار کنید و احساسات دیگران را نیز بشناسید و در نتیجه راحت‌تر آن‌ها را متعادل کنید. هوش عاطفی به افراد اجازه می‌دهد که احساسات منفی را بشناسند و کنترل کنند و ناامیدی و عصبانیت را راحت‌تر از بین ببرند.

کاهش احساسات منفی

افزایش هوش هیجانی سبب می‌شود که بتوانید در مدیریت و کنترل احساسات منفی، توانایی بیشتری داشته باشید؛ زیرا کنترل احساسات منفی بر قضاوت شما نسبت به وقایع و رویدادها تأثیرگذار است. اگر می‌خواهید هوش هیجانی شما افزایش یابد، پس شخصی‌سازی‌های منفی را کاهش دهید. هنگامی که نسبت به رفتار یک نفر احساس منفی پیدا کردید، سعی نکنید فوراً نتیجه‌گیری منفی داشته باشید و قبل از هر واکنشی، آن رفتار را از جنبه‌های مختلف بررسی کنید. همچنین برای کنترل و مدیریت احساسات منفی، ترس از جواب رد شنیدن را در خود کاهش دهید.

پذیرفتن تفاوت‌های فرهنگی

تفاوت‌های فرهنگی و پذیرفتن و درک آن‌ها باعث می‌شود که مهارت اجتماعی شما افزایش پیدا کند. بدین صورت که اصلاً نباید دوستان و خانواده را با یکدیگر مقایسه کنید و قبول داشته باشید که هرکس می‌تواند فرهنگ متفاوتی داشته باشد که افراد با هوش اجتماعی بالا، کاملاً این موضوع را درک می‌کنند و پاسخ‌های مناسبی ارائه می‌دهند.

دو نکته حقوقی مهم و کاربردی

محسن آسمانی (مشاور حقوقی)

اصل نسبی بودن اثر قراردادها

یکی از نتایج مهم اصل آزادی قراردادها، آزادی گزینش طرف قرارداد است. مطابق اصل آزادی گزینش طرف قرارداد، تمامی انسان‌ها نه تنها در انجام دادن یا ندادن قرارداد و تعیین شرایط و مفاد آن، بلکه در انتخاب طرف قرارداد خود نیز آزادند و هیچ نیروی خارجی نمی‌تواند آن‌ها را به قبول یک طرف معین مجبور کند و یکی از نتایج اصل آزادی قراردادها، اصل حاکمیت اراده و در واقع اصل نسبی بودن قراردادهاست. این قاعده الزام آور صرفاً برای طرفین قرارداد است و فقط دو طرف و قائم مقام قانونی آنان ملزم به اجرای تعهدات هستند، نه اشخاص دیگر. به طوری که ماده ۲۳۱ قانون مدنی بیان کرده است: «معاملات و عقود فقط درباره طرفین متعاملین و قائم مقام قانونی آن‌ها مؤثر است، مگر در مورد ماده ۱۹۶». کاملاً واضح است که قراردادی که بین طرفین تنظیم می‌شود، نباید حقوقی برای ثالث ایجاد کند و همچنین نمی‌تواند تعهداتی را برای شخص ثالث تحمیل کند.

زمانی که شخصی قصد داشته باشد به طور بلاعوض هم مالی را به طرف مقابل خود تملیک کند، باید از طریق عقود مانند صلح و هبه این کار را انجام دهد که مستلزم قبول طرف مقابل باشد. به طور مثال، اگر شخصی طی یک قرارداد وکالت از موکل خود، اختیار اجاره دادن خانه موکل و همچنین تنظیم اجاره نامه رسمی به نام مستأجر و تحویل مورد اجاره به مستأجر را داشته باشد و بر این اساس، وکیل، خانه را به شخصی اجاره دهد، اما با وجود داشتن اختیار صریح، از تنظیم سند رسمی و تحویل عین مستأجره خودداری کند، در این جا مستأجر نمی‌تواند الزام وکیل به انجام تعهدات مورد نظر را از دادگاه بخواهد؛ زیرا هرچند که وکیل این اختیار را دارد و طی عقد وکالت این تعهدات را برعهده گرفته، اما مستأجر نسبت به قرارداد وکالت، یک شخص ثالث است و شخص ثالث، حق الزام وکیل به تعهدات مندرج در وکالتنامه را ندارد؛ چراکه آن تعهدات، تعهدات وکیل در مقابل موکل است، نه مستأجر.

به اعتبار شخصیت اصیل بوده باشد. وارث، مهم‌ترین نمونه قائم‌مقام قانونی عام است، به‌طور مثال، فردی خودروی خود را به مدت دو سال به دیگری اجاره می‌دهد و مستأجر در مدت اجاره فوت می‌کند و ورثه مستأجر، خودبه‌خود جانشین مستأجر می‌شوند و نه تنها حق دخالت در قرارداد مذکور را دارند و حق دارند مانند مورث خود و در چهارچوب حقوقی اقاله یا فسخ کنند، بلکه مالک منفعت آن تا پایان مدت اجاره هستند و حق استفاده از منفعت را دارند و موجر هم می‌تواند بابت اجاره‌بهای معوقه زمان حیات مورث، ورثه را الزام به تأدیه کند. قانونگذار ما وفق مواد مورد اشاره، ورثه را برخلاف موصی له وصیت تملیکی، قائم‌مقام قانونی آن دانسته که از حیث آثار و خصوصیات همانند حق عینی و جانشین کامل مورث محسوب می‌شوند.

آثار عقد و تعهدات ناشی از آن، نسبت به اشخاص ثالث جاری نمی‌شود، مگر در موارد استثنایی و اصل نسبی بودن قرارداد، مانع تسری آن نسبت به اشخاص ثالث می‌شود. حال ممکن است این سؤال مطرح شود که شخص ثالث، چه کسی یا کسانی هستند و در چهارچوب نسبیت قراردادها، چه میزان از آثار و حقوق مزبور، دامنگیر قائم‌مقام قانونی آنان، علاوه بر طرفین قرارداد می‌شود؟

طرفین عقد

مطابق با ماده ۱۹۶ قانون مدنی، طرفین عقد همواره متعاقدين نیستند؛ چراکه ممکن است عقد توسط نمایندگان آن‌ها تنظیم شده باشد و نمایندگان نیز با وجود آن‌که در انعقاد عقد دخالت داشتند، نه آثار عقد دامنگیرشان می‌شود و نه طرفین عقد محسوب می‌شوند. طرفین عقد، کسانی هستند که عقد برای آن‌ها تنظیم شده، چه اصالتاً عقد را واقع ساخته باشند و چه از سوی نماینده آن‌ها واقع شده باشد.

قائم‌مقام قانونی

عنوان قائم‌مقام قانونی در قوانین ما تعریف نشده و در لغت به معنای جانشین قانونی است. در قانون تجارت، علاوه بر قائم‌مقام قانونی، به قائم‌مقام تجاری نیز اشاره شده که مورد اخیر، قائم‌مقام قانونی به مفهوم اصلی نبوده و اقسام نمایندگی است. قائم‌مقام قانونی، شخصی است که به‌طور مستقیم یا به وسیله نماینده خود، در انعقاد عقد شرکت نداشته، اما در نتیجه انتقال تمام یا بخشی از دارایی یکی از دو طرف و انتقال مال معین، جانشین یکی از طرفین قرارداد شده و به‌طور کلی و جزئی، آثار عقد را برعهده گرفته است و حق درخواست اجرای آن را دارد. از جهت قلمرو و حدود جانشینی قائم‌مقام قانونی، با دو نوع قائم‌مقام قانونی عام و قائم‌مقام قانونی خاص مواجه هستیم. قائم‌مقام قانونی عام: قائم‌مقام قانونی عام به کسی گفته می‌شود که جانشین یکی از طرفین قرارداد در تمام یا بخشی از آثار حقوق عینی و دینی می‌شود؛ مگر این‌که به موجب قرارداد یا قانون، مقید

حقوق و تعهدات عینی

حقوق عینی، حقوق مستقیم افراد بر اموال عینی موجود در خارج است که شامل حق مالکیت، وثیقه و... است و این حق نتیجه رابطه انسان با شیء معین است. بنابراین، حق عینی مطلق و قابل استناد در مقابل همگان است و به صاحبان آن حقوق همچنین حق تعقیب می‌دهد. اساس قائم مقام قانونی خاص در مورد حقوق عینی است که بر مال مستقر است، نه بر ذمه. وقتی که مالی به فرد منتقل شود، طبیعتاً حقوق عینی که بر مال مستقر می‌شود، انتقال می‌یابد.

نکات کاربردی در انعقاد قرارداد میان کارگر و

کارفرما

قانونگذار، شرایطی را برای قرارداد کار در نظر گرفته و نیز برای جلوگیری از بروز اختلاف میان کارگر و کارفرما، آیین نامه طبقه بندی مشاغل لازم دانسته است که در کارگاه های مشمول طرح طبقه بندی مشاغل، وظایف کارگر به طور دقیق در شناسنامه هر شغل تعیین شود. قانون کار، شرایطی را برای قرارداد کار در نظر گرفته است؛ نخست آن که مشروع بودن و معین بودن کار و مزد باید در قرارداد کار در نظر گرفته شود. همچنین کارفرما باید بتواند به اموالش دسترسی داشته باشد و کارگر هم باید توانایی انجام کار مورد نظر را داشته باشد.

البته در مورد قائم مقامی عام ورثه نیز باید به دو نکته توجه کرد: نخست این که مطابق با ماده ۲۵۱ قانون امور حسبی، ورثه باید ترکه را قبول کند یا در مهلت قانونی یک ماه آن را رد نکند تا قائم مقام قانونی مورث باشد. دوم، اگر ورثه ترکه را قبول هم کند، ولی ثابت شود میزان دین بیش تر از ترکه وصول شده باشد، مطابق با ماده ۲۴۸ قانون امور حسبی نسبت به زاید ترکه وصول شده مسئول نخواهد بود. مثال دیگر، در ارتباط با ادغام یا تجزیه شرکت هاست. اگر چند شرکت با هم ادغام شوند، ولی یک شرکت به یک شرکت با شخصیت حقوقی مستقل درآید، شرکت یا شرکت های جدید قائم مقام قانونی آن شرکت یا شرکت های قبلی هستند.

قائم مقام قانونی خاص: قلمرو جانشینی قائم مقام خاص به اندازه قائم مقام قانونی عام نیست. قائم مقام قانونی خاص، شخصی است که مالکیت بر عین یا دیگر حقوق عینی به او منتقل می شود و به تبع انتقال آن مال معین، جانشین طرف اصلی در مالکیت بر آن عین یا حق عینی مربوط به آن می شود. بنابراین خریدار قائم مقام خاص فروشنده نسبت به مبیع است. انتقال، مبنای قائم مقامی خاص است و به تبع آن، حقوقی که ملصق به آن است، به منتقل الیه عنوان قائم مقام منتقل می شود. برای مثال، اگر مورد معامله قبلاً به وثیقه داده شده باشد یا از حق ارتفاق یا انتفاعی نسبت به آن برخوردار شده یا قبلاً به اجاره داده شده باشد، منتقل الیه نمی تواند آن حقوق عینی را نادیده بگیرد. بنابراین قائم مقام قانونی خاص نسبت به خصوصیات و ویژگی های قرارداد بین انتقال دهنده او و انتقال دهنده اول، مانند حق فسخ و اقاله، قائم مقام قانونی نبوده و ذینفع در قرارداد اول نیست. به طور مثال، به موجب یک عقد بیع، محمد یک قطعه زمین شخصی را به حسین می فروشد و سپس حسین آن را به علی صلح می کند و حال منتقل الیه متوجه می شود که ملک جزو اراضی کشاورزی به صورت غیرقابل احداث است. دادگاه در پی دادخواست علی به طرفین انتقال دهنده اول به خواسته اعلام فسخ، دعوی او را رد می کند و او را قائم مقام قانونی عام و ذینفع در فسخ قرارداد اول ندانسته است. اساس جانشینی و قائم مقامی مبتنی بر انتقال حقوق مالی است که این حقوق مالی، خود به دو دسته تقسیم می شود:

آن درمانده شود. از طرف دیگر باید علاوه بر نوع کار و میزان آن، میزان دستمزد و اجرت کارگر نیز تعیین شود تا اختلافی پیش نیاید. میزان مزد مورد توافق در قرارداد کار نیز باید براساس ضوابط قانونی باشد. البته اگر دو طرف قرارداد بخواهند در شرایط قرارداد تغییر عمده‌ای ایجاد کنند، در صورتی که مبتنی بر عرف محل یا کارگاه باشد، مجاز هستند. در غیر این صورت، باید رضایت اداره کار و امور اجتماعی را کسب کنند.

نبود منع طرفین در دسترسی به اموال یا انجام

کار مورد نظر

کارفرمایی که قرارداد می‌بندد، نباید از دسترسی به اموال خود ممنوع شده باشد. به عنوان مثال، اگر کارفرما ورشکسته شده یا به صورت کلی، بنا بر حکم دادگاه نتواند به اموالش دسترسی داشته باشد، نمی‌تواند با کارگر جدیدی قرارداد کار ببندد؛ زیرا باید از اموال خود مزد و مزایای کارگر را پرداخت کند که نمی‌تواند. البته اگر قبل از منع قانونی دسترسی به اموال، قراردادی بسته باشد، صحیح است. موضوع دیگر این است که کارگری که کم‌تر از پانزده سال سن دارد، نمی‌تواند به صورت مستقل قرارداد ببندد؛ زیرا کودک نمی‌تواند سود و زیانش را به خوبی تشخیص دهد و در قالب شرط ضمن عقد در قرارداد بیاورد.

شرایط کلی دیگر

علاوه بر مواردی که توضیح داده شد، باید به شرایط دیگر هم پردازیم. این شرایط، چون باید در تمام قراردادها بیاید، در قانون کار مورد تأکید قرار نگرفته است:

در حقوق توافق یا همان قصد و رضایت دو نفر نه تنها یکی از شرایط مهم و اساسی قرارداد است، بلکه اساس قرارداد محسوب می‌شود.

مشروع بودن کار و مزد

قرارداد کار برای انجام فعالیتی منعقد می‌شود که بیش‌تر یدی است. کاری که به دلیل انجام آن، قراردادی با کارگر بسته می‌شود، باید از نظر شرعی و اخلاقی صحیح باشد. به عنوان نمونه، اگر کارگر برای جابجایی مواد مخدر یا مشروبات الکلی استخدام شود، به دلیل نامشروع بودن کار، قرارداد صحیح نیست. از طرف دیگر باید مزد و حقوق هم طبق قانون کار به صورت وجه نقد رایج کشور به کارگر پرداخت شود؛ بنابراین دادن اموال نامشروع به کارگر به عنوان مزد، غیرقانونی است.

معین بودن کار و مزد

برای حمایت از کارگر و سوءاستفاده نکردن از او، قانون کارفرما را مجبور کرده است که موضوع قرارداد و کاری را که قرار است انجام شود، تعیین کند. ممکن است کارهای متفاوتی در کارگاه وجود داشته باشد و یک کارگر مهارت‌های مختلفی داشته باشد؛ بنابراین لازم است که فعالیت و کاری که کارگر قرار است انجام دهد، مشخص شود.

برای جلوگیری از بروز اختلاف، آیین‌نامه طبقه‌بندی مشاغل لازم دانسته است که در کارگاه‌هایی که مشمول طرح طبقه‌بندی مشاغل است، وظایف کارگر به طور دقیق در شناسنامه هر شغل تعیین شود. وقتی قرار است کار معین باشد، لازم نیست نوع کار به صورت دقیق با جزئیات تعیین شود. این مسئله در کارگاه‌های بزرگ و خصوصاً در مورد قراردادهای طولانی دیده می‌شود. به دلیل این که نمی‌توان در زمان بستن قرارداد، همه وظایف برعهده کارگر را با جزئیات تعیین کرد، بنابراین به طور کلی باید از کار مورد تعهد کارگر رفع ابهام شود. افراد حواسشان باشد که هنگام بستن قرارداد، حتماً کاری که برعهده‌شان گذاشته می‌شود، تا حدودی مشخص باشد تا هم موجب سردرگمی نشود و هم این که کارفرما نتواند از آن‌ها سوءاستفاده کند و کار نامعقولی را برای انجام دادن از آن‌ها بخواهد؛ زیرا ممکن است کار مورد درخواست کارفرما در حد مهارت‌های کارگر نباشد و به همین دلیل در انجام

موجب قانون محدود شده و اکراه در قرارداد کار تا حدی برای کارگر برطرف شده است.

اهلیت کارگر و کارفرما

اهلیت به معنای توانایی شخص برای انجام کارهای حقوقی، مثل امضای قرارداد و پذیرش اثرات آن مانند تعهدات مورد پذیرش کارگر در قرارداد کار است.

قرارداد کار دو طرف دارد که هر دو باید اهلیت داشته باشند. کارفرما نباید مجنون، کودک یا سفیه (کسی که قدرت تشخیص کافی برای تعیین سود و زیان مالی خود را ندارد) باشد؛ یعنی شخصاً نمی تواند قرارداد کار را منعقد کند، اما ولی قهری او یا قیم (نماینده قانونی) می تواند از طرف او قرارداد کار را منعقد کند. همچنین کارفرما باید بتواند اموال خود را مدیریت کند و به آن ها دسترسی داشته باشد. اگر کارفرما یک شرکت یا کارخانه باشد به عنوان شخص حقوقی شناخته می شود. نماینده شخص حقوقی که مدیر محسوب می شود، می تواند از طرف شرکت یا کارخانه با کارگر قرارداد ببندد. در این صورت کارفرما که کارخانه یا شرکت است، مسئول تمام تعهداتی است که نماینده از طرف آن برعهده گرفته است. کارگر هم اگر خود به تنهایی قراردادی را امضا می کند، باید اهلیت داشته باشد. اگر هم سفیه باشد، دخالت نماینده قانونی او در زمینه تعیین مزد و دریافت آن ضروری است.

شرایط شکلی قرارداد کار

قرارداد کار، شرایط شکلی هم دارد که باید در زمان قرارداد بستن بیان شود. این شرایط عبارت از حقوق یا مزد اصلی و موارد دیگری مانند: کمک هزینه مسکن، خواربار و حق ایاب و ذهاب؛ ساعات کار، تعطیلات و مرخصی ها؛ محل انجام کار؛ تاریخ امضای قرارداد؛ مدت قرارداد، اگر کار برای مدت مشخصی باشد و موارد دیگری است که عرف و عادت شغل یا محل لازم دانسته است.

رضایت به قرارداد کار، بیش تر جنبه یک طرفه دارد؛ یعنی کارفرما شرایط کاری را که از قبل تعیین کرده است، به کارگر می گوید و کارگر هم شرایط را می پذیرد. هرچند رضایت کارگر به بستن قرارداد، قبول ظاهری است، اما همین قدر برای صحیح بودن قرارداد کافی است، به خصوص این که اختیارات کارفرما به موجب مقررات محدود شده است.

اشتباه

ممکن است به دلایلی، به رضای دو طرف آسیب وارد شود که یکی از آن ها اشتباه و دیگری اکراه است. وقتی که شخصی از یک اتفاق تصور نادرستی دارد، دچار اشتباه می شود. این اشتباه در قرارداد کار، بیش تر مربوط به ویژگی های شخصیتی طرف قرارداد است. ممکن است کارفرما این تصور را راجع به کارگر داشته باشد که در حال استخدام کسی است که تجربه و مهارت خاصی دارد. در حالی که واقعاً آن کارگر آن تخصص یا تجربه خاص را ندارد. در این صورت، اگر نوع کار به گونه ای باشد که تخصص یا تجربه کارگر نقش چندانی در انجام آن نداشته باشد، قرارداد کار صحیح است. این در حالی است که اگر تجربه و تخصص خاص برای شغل کارگر ضروری باشد، قرارداد ایراد دارد. لازم است بدانید که کارفرما اختیارات بسیاری دارد و در مقابل اختیارات، مسئولیت هایی هم دارد. او به عنوان رئیس کارگاه، باید در استخدام و تعیین مزد براساس تجربه و مهارت، برای کارگر دقت کند. اگر اشتباه از طرف او باشد، باید خودش مسئولیتش را بپذیرد و البته می تواند با توافق کارگر قرارداد کار را تغییر دهند. اما باید حداقل های قانونی را راجع به حقوق و مزایا رعایت کنند.

اکراه

آسیب دیگری که ممکن است به رضا، در قرارداد وارد شود، اکراه است. اکراه به معنای فشار غیرعادی و نامشروع است که برای وادار کردن شخص به انجام کاری وارد می شود و آزادی تصمیم گیری او را تا حدی می گیرد.

در قرارداد کار، کارگر بیش تر برای مضيقه مالی و امرار معاش و ناشی از اجبار، تن به برخی کارها می دهد و قرارداد کار را امضا می کند؛ بنابراین امکان دارد قراردادهای کار این گونه بسته شود و نمی توان فقط به اکراه شخص قرارداد کار را زیر سؤال برد. همچنین اختیارات کارفرما به

ارزیابی و رضایت‌سنجی سرمایه‌های انسانی صندوق قرض الحسنه شاهد

از برگزاری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی

مدیریت طرح و توسعه

استفاده شده است. داده‌های پژوهش نشان داده است که رضایتمندی سرمایه‌های انسانی صندوق از برگزاری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی با میانگین ۴۴٫۴۳۲ (و خط برش یا میانگین آزمون ۳۶) در سطح مطلوبی بوده است.

واژگان کلیدی: رضایتمندی، توسعه فردی، مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره، شادکامی، سرمایه انسانی، صندوق قرض الحسنه شاهد.

تحقیق حاضر درصدد اخذ بازخورد و ارزیابی و رضایتمندی سرمایه‌های انسانی صندوق قرض الحسنه شاهد از برگزاری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی بوده است. از این رو، داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته که براساس اهداف رفتاری یادگیری تنظیم شده بود؛ با استفاده از روش تمام‌شماری از کسانی که در دوره مذکور شرکت کرده بودند، گردآوری شد. به منظور تحلیل داده‌ها، از تحلیل توصیفی

یافته‌های تحقیق
الف) تحلیل توصیفی ویژگی‌های جمعیتی
۱. سن

توزیع سن پاسخگویان مشارکت‌کننده در دوره
توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون
مذاکره و شادکامی در جدول ۱ نشان داده است:

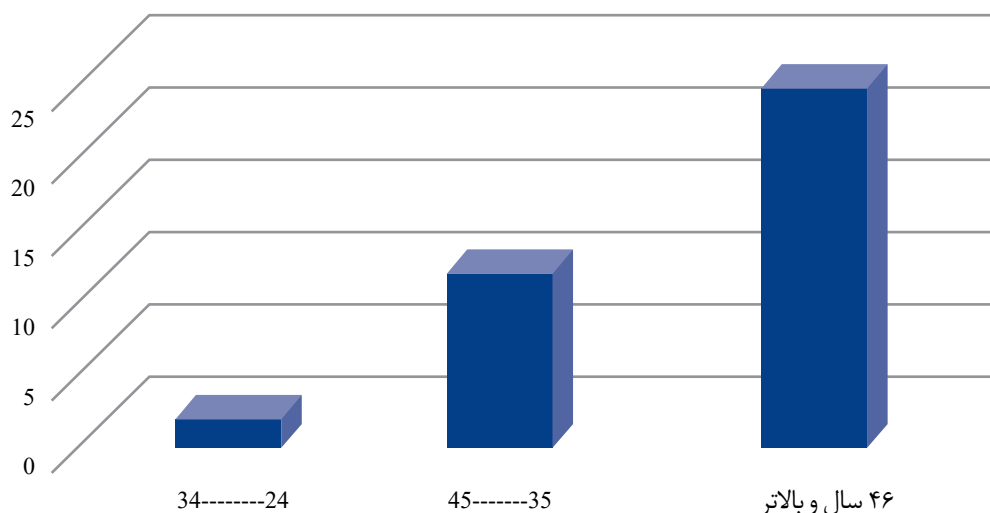
جدول ۱: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب سن

سن	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد فراوانی تجمعی
۲۴-----۳۴	۱	۲٫۷	۲٫۹	۲٫۹
۳۵-----۴۵	۱۰	۲۷٫۰	۲۹٫۴	۳۴٫۴
۴۶ سال و بالاتر	۲۳	۶۲٫۲	۶۷٫۶	۱۰۰٫۰
تعداد کل	۳۴	۹۱٫۹	۱۰۰٫۰	
بی‌جواب	۳	۸٫۱		
تعداد کل	۳۷	۱۰۰٫۰		
میانگین: ۴۶٫۷۹	میان: ۴۹	نما: ۵۰	واریانس: ۳۷٫۵۲	انحراف معیار: ۶٫۱۲۴

همان‌گونه که یافته‌های جدول ۱ نیز نشان می‌دهد، از مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی ۲۹ درصد در گروه سنی ۲۴-----۳۴، ۲۹٫۴ درصد در گروه سنی ۳۵-----۴۵ و ۶۷٫۶ درصد در سن ۴۶ سال و بالاتر بودند. علاوه بر آن، همان‌گونه که آماره میانگین نیز نشان می‌دهد،

متوسط سن مشارکت‌کنندگان ۴۷ سال و همچنین نیمی از پاسخگویان بالاتر از ۴۹ سال و نیمی دیگر پایین‌تر از آن قرار داشتند. درنهایت، همان‌گونه که آماره نما نیز نشان می‌دهد، بیش‌ترین فراوانی سن پاسخگویان در طبقه سنی پنجاه سال بوده است. نمودار ۱، توزیع فراوانی سن پاسخگویان را نشان می‌دهد:

نمودار ۱: توزیع فراوانی سن پاسخگویان

۲. جنس

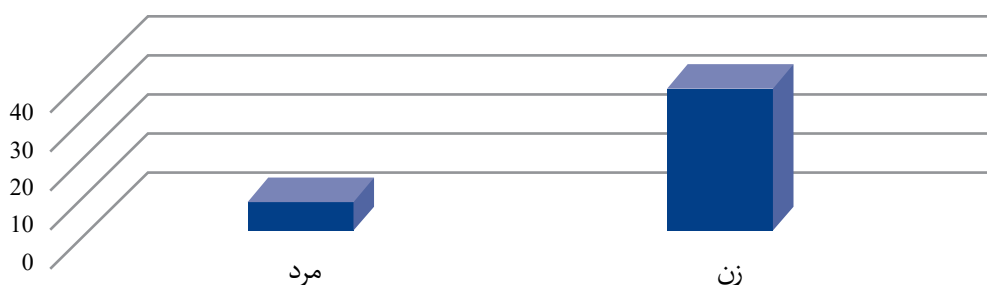
توزیع جنس پاسخگویان مشارکت‌کننده در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی در جدول ۲ نشان داده است:

جدول ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب جنس

جنس	فراوانی	درصد
مرد	۴	۱۰٫۸
زن	۳۳	۸۹٫۲
تعداد کل	۳۷	۱۰۰٫۰

همان‌گونه که یافته‌های جدول ۲ نیز نشان می‌دهد، از مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی اضطراب و استرس شغلی ۱۰٫۸ درصد مرد و ۸۹٫۲ درصد زن بودند. علاوه بر آن، همان‌گونه که آماره نما نیز نشان می‌دهد، بیش‌ترین فراوانی جنس پاسخگویان در طبقه مردان بوده است. نمودار ۲، توزیع فراوانی جنس پاسخگویان را نشان می‌دهد:

نمودار ۲: توزیع فراوانی جنس پاسخگویان

۳. میزان تحصیلات

توزیع میزان تحصیلات پاسخگویان مشارکت‌کننده در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی در جدول ۳ نشان داده است:

جدول ۳: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب میزان تحصیلات

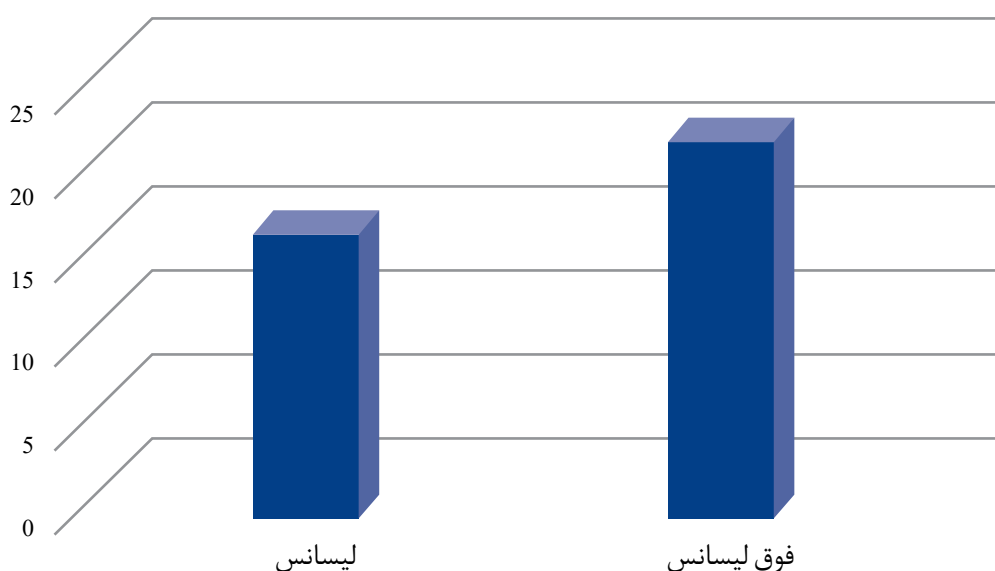
تحصیلات	فراوانی	درصد	درصد فراوانی تجمعی
لیسانس	۱۶	۴۳٫۲	۴۳٫۲
فوق لیسانس	۲۱	۵۶٫۸	۱۰۰٫۰
تعداد کل	۳۷	۱۰۰٫۰	

میان: ۳ نما: ۳

فوق لیسانس و نیمی دیگر پایین تر از آن داشتند. در نهایت همان گونه که آماره نما نیز نشان می دهد بیش ترین فراوانی میزان تحصیلات پاسخگویان در طبقه تحصیلی فوق لیسانس بوده است. نمودار ۳، توزیع فراوانی میزان تحصیلات پاسخگویان را نشان می دهد:

همان گونه که یافته های جدول ۳ نیز نشان می دهد، از مشارکت کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی ۴۳٫۲ درصد تحصیلات لیسانس و ۵۶٫۸ درصد فوق لیسانس داشتند. علاوه بر آن، همان گونه که آماره میانه نیز نشان می دهد نیمی از پاسخگویان تحصیلات

نمودار ۳: توزیع فراوانی میزان تحصیلات پاسخگویان

۴. وضعیت تأهل

توزیع وضعیت تأهل پاسخگویان مشارکت کننده در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی در جدول ۴ نشان داده است:

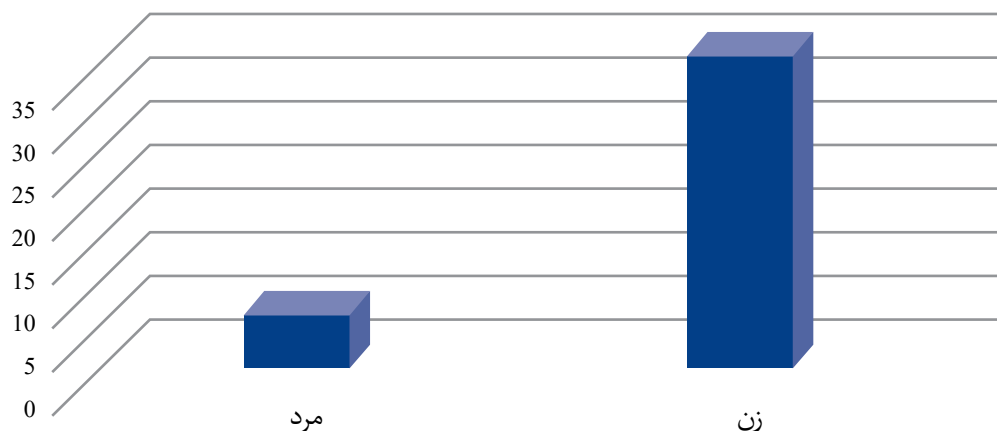
جدول ۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	فراوانی	درصد
مجرد	۵	۱۳٫۵
متأهل	۳۲	۸۶٫۵
تعداد کل	۳۷	۱۰۰٫۰
نما: ۲		

همان گونه که آماره نما نیز نشان می دهد، بیش ترین فراوانی وضعیت تأهل پاسخگویان در طبقه متأهل بوده است. نمودار ۴، توزیع فراوانی وضعیت تأهل پاسخگویان را نشان می دهد:

همان گونه که یافته های جدول ۴ نیز نشان می دهد، از مشارکت کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی ۱۳/۵ درصد مجرد، ۸۶/۵ درصد متأهل بودند. علاوه بر آن،

نمودار ۴: توزیع فراوانی وضعیت تأهل پاسخگویان

مورد آزمون قرار گرفته است. جدول ۵ و ۶، متغیر رضایتمندی مشارکت کنندگان از دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی را در دو حالت (سطح فاصله ای و سطح رتبه ای) به شرح ذیل نشان می دهد:

الف) سطح فاصله ای متغیر

ب) توصیف داده ها

متغیر رضایتمندی مشارکت کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی با دوازده گویه و براساس طیف پنج درجه ای لیکرت، با دامنه پاسخ ۱۲---۶۰ و میانگین آزمون با خط برش ۳۶

جدول ۵: توزیع آمار مرکزی و پراکندگی متغیر رضایتمندی مشارکت کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی

رضایتمندی مشارکت کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی	تعداد گویه	میانگین	خط برش (میانگین آزمون)	انحراف معیار	کمینه	بیشینه
متغیر رضایتمندی	۱۲	۴۴٫۴۳۲	۳۶	۵٫۰۰۳	۳۳	۵۵
نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)	۳۷					

مطلوبی قرار دارد؛ چراکه این میانگین بالاتر از سطح استاندارد تعیین شده (میانگین آزمون) براساس مجموع سؤالات مورد سنجش متغیر یا شاخص کل است.

ب) سطح رتبه‌ای متغیر

همان‌گونه که یافته‌های جدول ۵ نیز نشان می‌دهد، متغیر میزان رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی با میانگین ۴۴٫۴۳۲ (و با خط برش ۳۶) در سطح

جدول ۶: توزیع متغیر رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی اضطراب و استرس شغلی

درصد فراوانی تجمعی	درصد	فراوانی	رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی
-	-	-	خیلی کم
-	-	-	کم
۲٫۷	۲٫۷	۱	تاحدودی
۸۱٫۱	۷۸٫۴	۲۹	زیاد
۱۰۰٫۰	۱۸٫۹	۷	خیلی زیاد
	۱۰۰٫۰	۳۷	تعداد کل
میانگین: ۴٫۱۶ (زیاد) میانه: ۴ (زیاد) نما: ۴ (زیاد)			

مرکزی نیز نشان می‌دهد، متوسط و نیز بیش‌ترین طبقه رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی در طبقه زیاد مشاهده شده است.

- تحلیل توصیفی گویه‌های رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی

همان‌گونه که جدول ۶ نیز نشان می‌دهد، از میان پاسخگویان مورد بررسی در این پیمایش، از حیث رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی به ترتیب: ۲٫۷ درصد رضایتمندی تاحدودی، ۷۸٫۴ درصد رضایتمندی زیاد و ۱۸٫۹ درصد رضایتمندی تا خیلی زیاد داشتند. بنابراین، همان‌گونه که آماره‌های

جدول ۷: توزیع فراوانی گویه‌های رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی

گویه‌های	خیلی کم	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	میانگین	نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)
۱. تا چه اندازه انتظارات شما از یادگیری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین‌فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی محقق شده است؟	-	۱	۲۱	۱۴	۱	۳٫۴۰۵	۳۷
	-	۲٫۷	۵۶٫۸	۳۷٫۸	۲٫۷		۱۰۰٫۰

گویه‌های	خیلی کم	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	میانگین	نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)
۲. تا چه اندازه زوایا و وجوه مختلف مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی را که تا پیش از آن مطلع نبودید، فرا گرفته‌اید؟	-	۲	۱۹	۱۴	۲	۳,۴۳۲	۳۷ ۱۰۰,۰
۳. تا چه اندازه به شناخت کاملی از علل و عوامل مؤثر بر مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی دست یافتید؟	-	۱	۲۱	۱۳	۲	۳,۴۳۲	۳۷ ۱۰۰,۰
۴. تا چه اندازه دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی توانسته است راهکارهای مناسبی در این زمینه در اختیار شما قرار دهد؟	-	۲	۱۶	۱۶	۳	۳,۵۴۰	۳۷ ۱۰۰,۰
۵. تا چه اندازه پس از این دوره، قادر هستید که آموخته‌هایتان را در زندگی شغلی و خانوادگی به کار ببرید؟	-	۱	۱۱	۲۳	۲	۳,۷۰۲	۳۷ ۱۰۰,۰
۶. تا چه اندازه پس از این دوره، قادر به کنترل و مقابله با مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی خود یا اعضای خانواده‌تان هستید؟	-	۲	۱۷	۱۴	۴	۳,۵۴۰	۳۷ ۱۰۰,۰
۷. تا چه اندازه پس از این دوره، قادر به ریشه‌یابی و تحلیل مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی خود یا اعضای خانواده‌تان پس از وقوع آن هستید؟	-	۳	۱۵	۱۶	۳	۳,۵۱۳	۳۷ ۱۰۰,۰
۸. تا چه اندازه فکر می‌کنید که پس از این دوره بتوانید آموخته‌هایتان را به موقعیت‌های دیگر (مهارت‌های ارتباطی دیگر در محیط کاری، اجتماعی و...) تعمیم دهید و آن را تجزیه و تحلیل کنید و راهکار ارائه دهید؟	-	۱	۱۲	۲۳	۱	۳,۶۴۸	۳۷ ۱۰۰,۰

گویه‌های	خیلی کم	کم	تا حدودی	زیاد	خیلی زیاد	میانگین	نمونه کل (تعداد مشاهدات معتبر)
۹. تا چه اندازه از ساعت برگزاری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی رضایت داشتید؟	۱	۵	۸	۱۷	۶	۳,۵۹۴	۳۷
	۲,۷	۱۳,۵	۲۱,۶	۴۵,۹	۱۶,۲		۱۰۰٪
۱۰. تا چه اندازه از روز برگزاری دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی رضایت داشتید؟	-	-	۴	۲۳	۱۰	۴,۱۶۲	۳۷
	-	-	۱۰,۸	۶۲,۲	۲۷,۰		۱۰۰٪
۱۱. تا چه اندازه از دانش و مهارت استاد دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی رضایت داشتید؟	-	-	۶	۲۱	۱۰	۴,۱۰۸	۳۷
	-	-	۱۶,۲	۵۶,۸	۲۷,۰		۱۰۰٪
۱۲. تا چه اندازه اعتقاد دارید که برگزاری چنین دوره‌هایی برای زندگی شغلی و خانوادگی کارکنان مفید و اثربخش است؟	-	-	۱	۲۲	۱۴	۴,۳۵۱	۳۷
	-	-	۲,۷	۵۹,۵	۳۷,۸		۱۰۰٪
شاخص کل (متغیر) رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی اضطراب و استرس شغلی	-	-	۱	۲۹	۷	۴,۱۶	۳۷
	-	-	۲,۷	۷۸,۴	۱۸,۹		۱۰۰٪

۳. سطح کاربست و به‌کارگیری آموخته‌ها در زندگی فردی، خانوادگی و شغلی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مذکور ارتقا یافته است (رجوع به گویه‌های ۵، ۶ و ۷).

۴. سطح تعمیم و تسری آموخته‌ها به دیگر موقعیت‌ها از سوی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مذکور ارتقا یافته است (رجوع به گویه ۸).

۵. میزان رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مذکور از مدرس مربوطه نیز در سطح نسبتاً مطلوبی برآورد شده است (رجوع به گویه ۱۱).

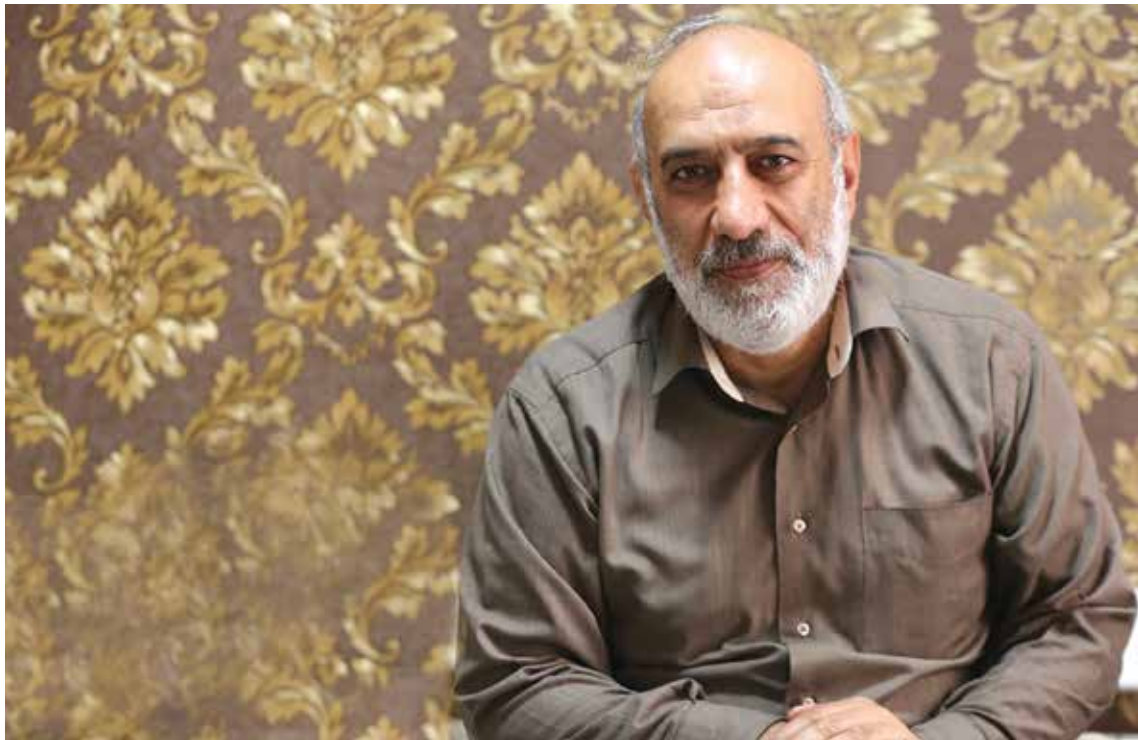
همان‌گونه که یافته‌های جدول ۷ نیز نشان می‌دهد، گویه‌های مرتبط با رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مهارت‌های بین فردی، اصول و فنون مذاکره و شادکامی، بیان‌کننده موارد ذیل است:

۱. در مجموع، میزان رضایتمندی مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مذکور در سطح مطلوبی بوده است (رجوع به میانگین رتبه‌ای گویه ۱۰ و نیز شاخص کل).

۲. سطح دانش مشارکت‌کنندگان در دوره توسعه فردی مذکور ارتقا یافته است (رجوع به گویه‌های ۱ و ۳).

تولدی دیگر

دوست داریم تصویر آخری که از خودمان در ذهن‌ها می‌سازیم، مقبول و موجه باشد. روی هم‌رفته، رسم خوشایندی است.

با شروع سال، یک اتفاق دیگر هم می‌افتد. معمولاً این‌طور است که اول هر سال دست به قلم می‌شویم و کلی برنامه تنظیم می‌کنیم برای یک سال پیش‌رو. چقدر با وسواس و محاسبات دقیق؛ ماه، هفته، روز و حتی ساعت! این‌طوری در امیدواری را روی سال نو باز می‌کنیم و به آن خوشامد می‌گوییم و تبریک.

ما هر ساله، دنبال یک اتفاق تازه‌ایم. شاید منتظر تولد دیگری هستیم. چشم می‌دوانیم این سو و آن سو. انگار گمشده‌ای داریم و دائم گوش بزنیم که نشانه‌ای از آن به ما برسد. شاید به همین خاطر است که بار سفر می‌بندیم و عازم می‌شویم، برای پیدا کردنش.

توپ سال تحویل را زدند. عاقبت، سال جدید هم از راه رسید و یک سال دیگر هم سپری شد؛ با همه کم و کاستی‌هایش، فرازونشیب‌هایش، دلخوشی و ناخوشی‌هایش، خبرهای خوب و بدش... مثل همه این سال‌ها که گذشت. ولی نباید از این خبر غافل شد که ما داریم به نقطه پایان نزدیک‌تر می‌شویم، به انتهای حضورمان در این سرا. این خبر بزرگی است که هر روز در شهر طنین می‌افکند.

شاید به همین خاطر است که ناخودآگاه سعی می‌کنیم کدورت‌ها را از دل بزداییم و غبار دلخوری‌ها را پاک کنیم و بساط آشتی را بگسترانیم. به مهمانی برویم. مهمان بپذیریم. در بازار شهر، سرک بکشیم. به اندازه بضاعتمان، خرید بکنیم. جامه نو به تن کنیم. به هم هدیه بدهیم و بزرگ‌ترها به کوچک‌ترها عیدی بدهند... چون نمی‌خواهیم، سال را با رنجش و ملال بی‌اغازیم.

۱

در همین آغاز سال می‌خواهم سنگ‌ها را با خود واکنم و از پیش پا بردارم و تکلیفم را روشن کنم. از این همه تکرار و احتیاط و ترس... باید فاصله گرفت و دل به دریا زد، شجاعانه و مشتاقانه. این را فهمیده‌ام که دیگر ما از یک جایی در زندگی بزرگ نمی‌شویم... داریم پیر می‌شویم و همین ماجرا ما را دلوپس کرده است. در حالی که اگر خوب بنگریم، یک فرصت مغتنم است. می‌گوییم: «راستی، یکی دودهنه دیگر، کجای زندگی رسیده‌ام؟ مثلاً، بیست سال دیگر، کجای زندگی‌ام؟» این که تا آن روزها چه اتفاقی روی کره خاکی خواهد افتاد و چه کسی رفته و چه کسی آمده، خدا می‌داند و بس. ولی از خودم می‌پرسم: «اگر آن وقت زنده باشم و دنیا را برانداز کنم، کجای این عالم «قرار» پیدا کرده‌ام؟» مگر نه این است که ما با خودمان یک قرار و مداری گذاشته‌ایم. یک عهد و پیمانی بسته‌ایم. پس این «قرار» کجاست؟ ما چرا هیچ وقت سر «قرار» مان حاضر نیستیم؟ مسئله این جاست که بی‌قراری امروزمان، به خاطر فراموش کردن همان «قرار» نخست است.

۲

تغییرات ظاهری‌ام را می‌توانم حدس بزنم. حتی با این نرم‌افزارهای جدید، می‌توانم قیافه چند سال بعد خودم را پیش‌رویم ببینم. کار پیچیده‌ای نیست (گرچه از همین رویارویی خوش بینانه هم خیلی‌هایمان فراری هستیم و ازدست دادن جوانی و حضور ناخواسته چین و چروک‌های سر و صورتمان را فاجعه قلمداد می‌کنیم). اما این که، آن وقت جایگاه من در هستی کجاست؟ دقیقاً این همان معمایی است که باید با تدبیر و تأمل و تحقیق برایش پاسخ متقن پیدا کنم؛ البته محتاج زمان است، دانش لازم دارد، حوصله و صبر می‌خواهد، بابت یافتنش، باید رنج کشید، به خود زحمت داد، کنجکاو بود و شاگردی کرد. در این مسیر، فقط حدس کافی نیست؛ زمینه‌سازی نیاز دارد، باید شرایط مهیا باشد، باری به هر جهت که نمی‌شود تخمین زد؛ دلیل راه می‌خواهد، دغدغه و شور می‌طلبد، کمی احساس هم خوب است، ولی یک عالمه فکر می‌طلبد، باید عقل و هوش را به کار انداخت و با

صلحا و عقلا نشست و برخاست کرد، باید تدبیر کرد، باید تفهیم شد و باید دغدغه داشت.

خوب است بدانیم: سیر آفاق برای دیدن نتیجه افعال، فقط با چشم مکاشفه و شهود میسر است. ما تا وقتی که به نقطه ثقل وجودمان نرسیم، نمی‌توانیم در قلمرو «حوادث» قدم بگذاریم. برای دیدنی‌ها و شنیدنی‌های هستی، هیچ چاره‌ای جز مراقبه و خودکاوی نیست. باید کاری کرد در همین آغاز سال نو و عزم را جزم کرد... یا حق!

۳

اشتباه نشود. نگران نشوید؛ با خود کلنجار رفتن و از خود حساب کشیدن، ما را افسرده و غمگین نمی‌کند، غصه‌دار نمی‌کند. سروکله زدن با خود، یک جور تراز کردن خود در بین دو زمان (گذشته و آینده) است، مکلف کردن خود است، پذیرفتن مسئولیت است، سرخط شدن است، ایجاد یک جریان است. حالا اگر دوست داشتید، برای فهم این ماجرا، اسمش را بگذارید: زمان حال.

این ایام و سال‌ها، در عوالم وهم و خیال سپری شد. باید پیش‌تر، فکر این رویارویی بزرگ می‌بودم و توشه برمی‌داشتم و برای راه طولانی که در پیش‌رو دارم، خودم را مهیا می‌کردم. «أَهْ! مِنْ قَلْبِ الزَّادِ، وَ طُولِ الطَّرِيقِ، وَ بُعْدِ السَّفَرِ، وَ عَظِيمِ الْمَوَرِدِ». امام علی (ع) می‌فرماید: «وای از کمبود توشه و درازی راه و دوری سفر و عظمت جایی که وارد می‌شویم!»

- بچه که نیستم؛ جوانی‌ام به رؤیایپردازی گذشت و در بزرگسالی به دنبال کسب جا و جایگاه و بعد به میانسانی که رسیدم، بحران، پشتِ بحران بر سرم هوار شد و بعد توجیه کردم و اسمش را گذاشتم: تجربه. آن وقت بود که از همان جا، اهتزاز بیرق پیروی را دم دروازه خروج دیدم... چه معرکه‌ای دارد این وادی!

پیشانی افکارم که به این جا می‌رسد، راست راست توی چشم‌هایم نگاه می‌کند و انتظار دارد برای یک بار هم که شده، حرف حساب بشنود از من. خب، حق دارد؛ هی قول و قرارهای بیخودی، هی اهمال، هی امروز و فردا کردن، هی علافی و پرسه‌زنی... آخرسر باید یک اتفاقی را رقم زد، یک اتفاق تازه.

غصه، محصول جاماندن در گذشته است. آدم‌های افسرده در پیشینه خود وامانده‌اند و با گذشته خود بلاتکلیفند؛ همان‌طور که آدم‌های مضطرب با آینده نیامده، مشکل دارند و از رویارویی با آن می‌ترسند. ولی آنان که در بین این دو زمان، آمدوشد می‌کنند، می‌دانند که کجای ماجرا «قرار» دارند. از این منظر، زمان حال یعنی: مراقبه. یعنی همین یقه‌گیری‌هایی که از خود می‌کنیم؛ مواظبت از افکار و احساس، دیدن و عبرت‌گرفتن، شنیدن و تدبیرکردن.

واقعیت این است: برای فهمیدن، باید رنج کشید، ریاضت دید و از لذایذ زودگذر حذر کرد... فهم، به ما قدرت درک روابط را می‌دهد. فهم‌بودن، هنر زندگی است و متأسفانه همه، این هنر را ندارند. باید در این ظرف زمانی محدود، فرصت را از کف ندهی و با هنرمندان بنشیننی و از آنان بیاموزی و آموخته‌ها را به کار ببندی. سال نو، رونق بازار خویشتن‌شناسی است. پی‌بردن به فهم حادثه‌هاست. امیدوارشدن و رغبت پیدا کردن است. باید آدمی تمام حواسش را جمع کند... آن وقت خواهد دید که جوانه‌های سبز، پیام شکوفایی می‌دهند و چشمه‌های جوشان، تبلور فکرنده و رودهای خروشان، جریان زندگی را به سمت طراوت و بالندگی طی می‌کنند... باید در فصل بهار، بارها و بارها، آیه‌های الهی را تلاوت کرد و صحیفه آفرینش را ختم کرد و ریشه دواند در اندیشه.

۴

حالا که خودم را منصفانه نگاه می‌کنم، می‌پرسم: «خب بگو؛ الآن کجای زندگی ایستاده‌ای؟» و سکوتی معنادار تمام وجودم را پر می‌کند و دیری نمی‌گذرد که کسی از درون نهیمم می‌زند: «اگر دقیقاً بگویی کجایی، به تو خواهم گفت که فردا کجا خواهی رسید.»

همین رفت‌وآمدهای ذهنی است که گاهی می‌آید سراغم و یقه‌ام را می‌گیرد و هولم می‌دهد به عقب و می‌چسباندم به دیوار افکار و زل می‌زند توی چشمان تحیرزده‌ام و با دلخوری شکوه می‌کند: «مگه تا الآن چه کرده‌ای که خیال می‌بافی برای فردای نرسیده‌ات که چنین خواهم کرد و چنان؟» حرفش مثل پتک روی سرم فرود می‌آید. خودم را ارزیابی می‌کنم. راست می‌گوید؛

حالا که کارم به این جا رسیده و گرفتار، پس خدا کند دست از سرم برندارد و بماند و یقه‌ام را سفت بچسبد و رهایم نکند. خدا را چه دیدی، شاید فرو بریزد بنای ادعا و یکدنگی و غرور، آن وقت دوباره بسازم!... آهان! همین طور است.

۵

در سال نو، باید وارد عمل شوم، چشم انداز داشته باشم، طرحی، برنامه‌ای، نقشه‌ راهی... انصافاً این کارها را نکرده‌ام تا حالا. از بس سر خودم را شلوغ کرده‌ام و فرصت‌ها را از خود دریغ، دیگر از روی خودم خجالت می‌کشم.

تا وقتی مقصد را مشخص نکنم، چگونه می‌توانم جهت و سمت رفتن را تعیین کنم؟ باید حرف آخر را همین اول زد؛ این که انتهای راه کجاست؟ و چگونه خواهیم رفت این مسیر را؟...

با وجود این همه بگیر و ببنده‌ها، اول سالی گفتم که به خودم سری بزنم، احوالی بپرسم و ببینم کجای معرکه‌ام؟ چندچندم با خودم؟ حلاجی کنم این افکارم را؛ این که با این استعداد و توان و ذوقم چه کرده‌ام؟

راستش خیلی دوست ندارم گذشته‌ام را شخم بزنم. آن را گذاشته‌ام امانت پیش خدا. خدا امانتدار خوبی است. به او بیش‌تر از خودم اطمینان دارم. بین بنده و خدا رازهایی است که نباید برملاش کرد. «یا ستار العیوب»! بارها و بارها وجود و حضور این دست الهی را در زندگی‌ام حس کرده‌ام. خدای ما همیشه سر قرارش بوده است. این ما بودیم که سر قول و قرارمان حاضر نشدیم و جا خالی کردیم. خدایی که می‌پرستیمش، خیلی مهربان است و بخشنده، چون دقیقاً سر بزنگاه‌ها خودش را رسانده است به ما (با همه گستاخی‌ها و بی‌رغبتی‌هایمان) و به رویمان نیاورده که با نعمات و الطاف او چه کرده‌ایم؟ انگار این خدا، خودش را برای یک یک ما موظف کرده است که پرده برندارد از افعال و افکارمان. واقعیت این است: «این منم که سر قرار حاضر نیستم. غایب بزرگ، منم، نه او.»

گاهی با خودم می‌گویم: همین اوصاف بلندمرتبتگی در اوست که مرا به عصیانش جری کرده و گستاخ و سرکش و گاهی رودرروی خودش قرار گرفتم. من به این

اوصاف الهی، معتقدم و مطمئنم که مراقبم است. فقط می‌ترسم از روز و روزگاری که مدعی شوم که روی پای خودم ایستاده‌ام و به او محتاج نیستم و آن وقت او مرا به حال خودم رها بکند... خدا نکند! «اللَّهُمَّ لَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً عَيْنٍ أَبَدًا؛ خدایا مرا حتی به اندازه یک چشم برهم زدن به خویشتن وامگذار.» (بحار الانوار، جلد ۱۸، صفحه ۲۰۴)

۶

می‌گویم: خدا چقدر مرا دوست داشت که همین فکرهای پراکنده را هم بر زبانم جاری نساخت، برملایم نکرد... و گذاشت بماند همین ته آبرویی که داده است به لطف.

افکاری در ابهام، بهت، حیرت، سکوت... این‌ها عناصری است که برای خاموش نگهداشتنمان لازم است. خاموش که باشیم، فرصت غور در خود را می‌یابیم. گاهی لازم است که از هجوم باورها و بافته‌ها، مشغله و همه‌ها، جنجال و کشمکش‌ها... دوری بجویم.

با خود می‌گوییم: حالا که وقتش رسیده، پس بروم پشت قلبم کمی درنگ کنم و پنجرهٔ آن را به سمت آسمان باز کنم و به نظاره بایستم و جرئت کنم و یک قدم (فقط یک قدم) از این جایی که هستم، جلوتر بروم. اگر فقط یک قدم برمی‌داشتم و جابجا می‌شدم از همین جا، ليله‌القدر زندگی‌ام، رقم خورده بود.

آخر، باید حرفی برای گفتن داشته باشم، دستی برای طلب، گوشی برای شنیدن و جانی برای نوش، تا مجال حضور پیدا کنم در آستان. مگر این طور نیست؟ با شعار و شلوغ‌بازی و برهم‌ریختن و به هم بافتن که نمی‌شود خود را به بار و بارگاه رساند؛ باید تلاش کرد... پیوسته و مدام.

راست می‌گفت پدرم (او آدم راستگویی است): «زندگی کردن جرئت می‌خواهد. باید شجاعت داشت. در این رویارویی تاریخی، پیروزی یا شکست مهم نیست؛ مهم، وظیفه‌ای است که به گردن داریم. گاهی می‌بازیم؛ چون تکلیف ما در آن مقطع و مکان، باختن است، نه بُردن. خوشا به حال آن‌ها که از باختن، همان مقدار مسرورند و دلخوش که از بُردن. بد به حال آن‌هایی که فقط به بُردن می‌اندیشند و بس... شاید آن‌ها خودشان هم خبر ندارند که یک عمر باخته‌اند. آن چیزی که به دست آمده، در ازای چیزهایی است که از دستش داده‌ایم... پوریای ولی، از وقتی که باخت، بُرد. زمین که خورد، در عالم برخاست. وگرنه قبل‌تر از آن، هیچ‌کسی توان شکست او را نداشت. هیچ‌کسی، پشت او را به خاک نزده بود. پوریای ولی، وقتی بر سر زبان‌ها افتاد که شهادت باختن پیدا کرد و این تازه آغاز ماجرای زندگی او شد؛ مرام و مردانگی.»

زندگی کردن یعنی جرئت‌ورزیدن و شهادت‌داشتن در رویارویی با توانایی‌ها و بضاعت‌تتمان. این مواجهه، بزرگ‌ترین اتفاقی است که در حیاتِ انسانی ما می‌افتد. هرگز فراموش نکنید که «شجاعتِ زیستن» از آن کسانی است که به دیگران فرصت زندگی کردن می‌دهند و برای دیگران ارزش زیستن قائلند. آیندهٔ انسان، برایشان مهم است. برای سرنوشت کرهٔ خاکی اهمیت قائلند.

خاصیت خلوت، همین است که ما را روبرو می‌کند با خودمان. می‌نشانده‌مان سر جایمان. بعد، مجال غربال می‌دهد به افکارمان و مرور می‌کنیم رفتارمان را و با احساسمان همراه می‌شویم؛ قدم به قدم، نفس به نفس، لحظه به لحظه...

و آن وقت که لطف باری، جاری می‌شود در حال و هوایمان، همه جا (حتی اشیاء هم) جان می‌گیرد در نگاه و احساس. دوباره زنده می‌شود همه چیز. این طوری است که سال تحویل می‌شود. زندگی سر دست می‌آید و دوباره بازارها شلوغ می‌شود و رفت و آمدها پا می‌گیرد و رونق می‌افتد به سفره‌ها. این همهٔ آن چیزی است که محتاج آنیم.

ما قبل از هر دید و بازدید، نیاز است به دیدن خودمان برویم. سر و وضعمان را مرتب کنیم. به خودمان صفایی بدهیم. آن وقت خواهید دید که همه چیز زیبا و باطراوت می‌شود، عین شکوفه‌هایی که در فصل بهار بر سر مأذنهٔ شاخه‌ها، اذان می‌گویند.

برای شکوفایی دیگران، راه را هموار می‌سازند و هرگز اهل حسد و کینه و حقد نیستند. رنج می‌کشند، ولی اهل شکوه و گله نیستند. دردها را غنیمت می‌شمردند. به زخم‌ها، احترام می‌گذارند... زیرا به فردای زمین و زمان، ایمان دارند و خوب می‌دانند که علاج این همه جدال و جنجال و بلوا در دنیا، در گرو شجاعت و از خویشتن خویش گذشتن است.

۹

کسانی که مادری را تجربه کرده یا برای پدر شدن مسئولیت پذیرفته باشند، می‌توانند حضور خود را در آینده درک کنند. به همین جهت، از همان ابتدا آستین همت بالا می‌زنند برای تربیت فرزندشان، برای پرورش و آگاهی‌بخشیدن و هشیارکردن و هشداردادن.

یک معلم، یک مربی مسئول و متعهد، به متعلم خود، پیش از آن که نوشتن و خواندن یاد دهد و آن‌ها را با عدد و رقم و شکل و هندسه آشنا کند، نگاهشان را به آن سوی خودشان معطوف می‌کند، به آینده. به جایی که قرار است حاضر باشند.

تربیت یعنی هدایت و حرکت به جانب آینده. به دیگر سخن، تربیت عبارت است از انتخاب رفتار و گفتار مناسب، ایجاد شرایط و عوامل لازم و کمک به شخص مورد تربیت، تا بتواند استعدادهای نهفته‌اش را در تمام ابعاد وجودی خویش به‌طور هماهنگ پرورش دهد و شکوفا سازد و به‌سوی هدف و کمال مطلوب، به‌تدریج حرکت کند.

۱۰

برای مادر شدن و پدر شدن، شجاعت لازم است. آدم‌های شجاع، مولد و خلاق می‌شوند. ولی آدم‌های ترسو و گریزپا، به‌طور مرتب بهانه می‌آورند و دلیل می‌تراشند.

خیلی‌ها نقش والدین را به‌عهده می‌گیرند، ولی تولید و خلاقیت را در ذهن فرزند خود ایجاد نمی‌کنند. خیلی‌ها معلم می‌شوند، ولی شعاع قدرت تحول و ایده را در جان کودکان گسترش نمی‌دهند. خیلی‌ها طیب می‌شوند، ولی فروغ امید را در قلب بیمار خود نمی‌افروزند...

مگر هرکسی می‌تواند یتیمی را بر سر سفره خود بنشانند یا در راه‌مانده‌ای را سرپناهی بدهد، گرسنه‌ای را بی‌منت و اجر، سیر کند یا بی‌سرپرستی را پرستار باشد و درمانده‌ای را امان؟...

شان زندگی، به شجاعت و شهامت این محک خوردن‌ها و امتحانات است. وگرنه، خیلی‌ها ادعا کردند که یک عمر برای زندگی رنج و شکنج کشیده‌اند! همیشه خدا، مردان و زنان زندگی، ترس‌ها را مهار کرده‌اند و همواره آماده بوده‌اند تا با ناملایمات و ناهمواری‌ها رودررو شوند.

زندگی یعنی بسیج توانایی‌هایمان برای ایفای بهترین نقش در صحنه حوادث روزگار. پذیرش توانایی مقابله با چالش‌های جسمی و روانی.

حالا در فصل دیگر زندگی، در ضیافت بزرگ الهی، بر خوان کرم او زانوی بندگی می‌زنیم و ليله‌القدر خود را در ندای جان خود به تماشا می‌نشینیم که: «یا محول الاحوال!... حول حالنا الی احسن الحال».

این چنین است که تولد دیگر خود را جشن می‌گیریم. راهی که ادامه دارد...

به بهانه هفته سربازان گمنام امام زمان (عج) نقش امنیت در سازمان‌ها

زیربنای توسعه در آن جامعه است و توسعه فرهنگی و رشد استعدادهای فرهنگی و هنری با امنیت جامعه، معنا و مفهوم پیدا می‌کند. الحمدلله در عصر حاضر نیز به برکت انقلاب اسلامی، بیش از هر زمانی، امنیت در ایران اسلامی مورد توجه قرار گرفته است و صیانت از منافع ملی و ارزش‌های نظام اسلامی، حفظ انسجام، مبارزه با تروریسم و تأمین امنیت ملت شریف ایران اسلامی در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... مهم‌ترین خدمت سربازان گمنام امام زمان (عج) بوده است.

در اهمیت این موضوع، همین بس که مقام معظم رهبری فرموده‌اند: «وزارت اطلاعات مظلوم است، اما در اوج مظلومیت اقتدار دارد. در اقتدار وزارت اطلاعات، همین بس که هنوز سازمان‌های بزرگ جاسوسی دنیا در کف عملیات‌های اطلاعاتی-امنیتی آن مانده‌اند و انگشت حیرت به دهان گرفته‌اند.»

نیمه شعبان به برکت میلاد باسعادت یگانه منجی عالم بشریت، حضرت مهدی موعود (عج)، یکی از پربرکت‌ترین اعیاد مسلمانان و فرصت معنوی ارزشمندی برای ارتباط با معبود در کسب برکات الهی است و نامگذاری روز میلاد حضرت مهدی (عج) به عنوان روز سربازان گمنام، بیان‌کننده نقش و جایگاه ویژه و تأثیرگذار وزارت اطلاعات در حفاظت از ارزش‌های اسلامی و منافع ملی در برابر دشمنان قسم‌خورده انقلاب است.

در تمامی دوران‌های تاریخی و عصر حاضر، امنیت به عنوان یکی از ارکان اساسی زندگی فردی و اجتماعی، از اهمیت والایی برخوردار بوده است و توسعه و پیشرفت جامعه، رابطه مستقیمی با امنیت آن جامعه دارد. هر چقدر افراد یک جامعه احساس امنیت داشته باشند، به همان میزان، زمینه‌های رشد و خلاقیت و شکوفایی در ابعاد مختلف جامعه افزایش خواهد یافت که یکی از مهم‌ترین جنبه‌های اجتماعی؛ فرهنگ به عنوان

و حقیقتاً یک نوع سازمان دهی، دقت و استحکام در حرکت اطلاعاتی را لازم دارد. من در یک کلمه، عامل موفقیت وزارت اطلاعات را ایمان و نیروی انسانی این وزارتخانه می دانم.

در شرایطی که دشمنان متخاصم و همیشگی ملت ایران با بهره گیری از تمام ظرفیت های خود و با به راه انداختن جنگ ترکیبی به دنبال برهم زدن نظم و امنیت ایران اسلامی و تحت فشار قراردادن ملت بزرگ ما هستند، آنچه باعث سربلندی ملت و کشور ایران و شکست های پی در پی فتنه گران و دشمنان گردیده است، اقدام و برخورد هوشمندانه و مقتدرانه سربازان گمنام امام زمان (عج) و همه خدمتگزاران این نظام مقدس است که نه تنها تهدیدها را خنثی نموده است که در بسیاری موارد، چنان ضرب شستی به دشمنان و فتنه گران وارد آورده که تا مدت ها حیرت و سردرگمی آنان را به همراه داشته است.»

گزیده بیانات حضرت امام خمینی (ره)

«از افتخارات جمهوری اسلامی این است که افراد متدین و متعهد و شخصیت های روحانی در چنین وزارتخانه ای هستند. کارکنان وزارت اطلاعات باید منزله، مستقل و متقی باشند. سربازان گمنام ما، هستی خود را فدای می کنند و نام و نشانی نمی خواهند. با تشکر از زحمات اعضای محترم وزارت اطلاعات، این سربازان گمنام امام زمان (عج) در جنگ با ایادی استکبار در داخل کشور صدمات بسیار دیده اند و از طعن و لعن ضدانقلاب و اغفال شده ها نرنجیده و وظیفه اسلامی میهنی خود را انجام می دهند.

بارالها، این عزیزان مجاهد فی سبیل... را برای ملت ما حفظ فرما و به شهدای آنان رحمت، به بستگان آن ها، خصوصاً مادران و پدران و همسران آنان، صبر و خیر و برکت عنایت فرما و از خداوند متعال توفیق سعادت و سلامت شما را خواستارم. امیدوارم حضرت ولی عصر پشتیبان شما باشد.»

گزیده بیانات مقام معظم رهبری درباره سربازان گمنام امام زمان (عج)

«وزارت اطلاعات تا حالا خالص و سالم باقی مانده است و این خیلی مهم است. وزارت اطلاعات در حقیقت یک پایگاه عظیم مبارزه و جهاد است. این وزارتخانه، یکی از بهترین و باوفاترین مجموعه های برآمده از انقلاب است.

این افتخار، شما را بس که امام بزرگوارمان سینه هایتان را به مدال سربازی گمنام امام زمان (عج) مزین داشتند. جنگ واقعی امروز جنگ اطلاعاتی است. من به مجموعه وزارت اطلاعات اعتماد مستحکم دارم. وزارت اطلاعات باید صد درصد انقلابی بماند و انقلابی عمل کند. آحاد وزارت اطلاعات، پدیدآمده انقلاب و فرزندان امام و انقلاب هستند.

عامل پیشرفت وزارت اطلاعات و سرویس دینی جمهوری اسلامی، ایمان قلبی است. این سربازان گمنام با تلاش مؤثر خود، زمینه موفقیت های داخلی و بین المللی دستگاه های مختلف را فراهم می آورد. حوزه کار وزارت اطلاعات، بسیار وسیع و حساس است

امنیت در سازمان

طراحی و پیاده‌سازی یک محیط ایمن و سالم در سازمان‌های مدرن اطلاعاتی، یکی از چالش‌های اساسی در عصر حاضر محسوب می‌شود. برای بسیاری از سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌ها، اهمیت و ضرورت توجه جدی به مقوله امنیت اطلاعات، هنوز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و برخی دیگر، امنیت را تا سطح یک محصول تنزل داده و به اشتباه فکر می‌کنند که با تهیه یک محصول نرم‌افزاری خاص و نصب آن در سازمان خود، امنیت را برای سازمان خود به ارمغان می‌آورند.

شایسته‌ترین رویکرد برای تقویت پیش‌بینی‌های امنیتی برای حفاظت از سازمان، این است که کل پرسنل به مجموعه امنیت ملحق شوند و خویش را در تأمین امنیت سازمان، سهم‌دار و مسئول بدانند. تفهیم اهمیت قانون‌های امنیتی به پرسنل، یک راهکار بسیار مؤثر به حساب می‌آید؛ البته شما نیز بایستی نیازهای او را بشناسید و راه و روش‌های امنیتی ویژه‌ای را مطلوب با آن‌ها پیاده‌سازی کنید. اما این به معنای تدوین و تهیه ضوابط بی‌آلایش و غیرسختگیرانه نیست؛ بلکه، شما می‌بایست درباره هر کدام از سیاست‌ها و ضوابط، با پرسنل صحبت و او را توجیه کنید که قصد شما از تدوین آن ضوابط، طاقت‌فرساتر کردن فعالیت آن‌ها نیست. شما می‌بایست درباره تهدیدهای حقیقی در دنیای سایبری و نقش روش‌های امنیتی در حفاظت از سازمان در قبال آن تهدیدات، به پرسنلتان توضیح دهید.

تغییر و تحول تمدن امنیت، از رأس هرم سازمانی شروع می‌شود و به پایین می‌رسد. مدیران اجرایی، بایستی برای دیگر پرسنل، سرمشق باشند؛ یعنی هم راه و روش‌ها و نکات امنیتی را رعایت کنند و هم درباره اهمیت سیاست‌های امنیتی در عصر آموزشی پیرامون این زمینه، با کارکنان حرف بزنند. در صورتی که پرسنل سازمان و متخصصان قسمت امنیت، به یک مجموعه تبدیل شوند، دیگر نیازی نیست که قانون‌ها و ضوابط امنیتی را به کارکنان اجبار کرد. بر این اساس، آن ضوابط تبدیل به یک قیمت ثابت در فرهنگ و تمدن سازمانی می‌شود.

یکی از مهم‌ترین مقوله‌های مربوط به امنیت، امنیت عمومی است که با رعایت ملاحظات پدافند غیرعامل و برآیند تعامل و مشارکت کنشگران اجتماعی از طریق مردم و برای مردم حاصل می‌شود و چهارچوب‌های آن، جامع و قابل قبول برای تمام متولیان امنیتی بادشواری‌هایی همراه بوده و این امر مستلزم توجه عمیق و دقیق و طرز تلقی مشترک از ماهیت امنیت عمومی می‌تواند از شکل‌گیری دیدگاه‌ها و راهکارهای متفاوت یا متناقض و اقدامات ناهمسو جلوگیری کند.

ماهیت و جوهره هر سازمانی با مسائل مختلفی از قبیل: موضوعات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، فیزیکی، قضایی و محیطی پیوند خورده است. بنابراین معنی و مفهوم «امنیت سازمانی» مسئله‌ای ترکیبی و پیچیده است؛ زیرا که سازمان از واحدهای ملی و جهانی بسیاری تأثیر می‌پذیرد. لذا امروزه یکی از مباحث بسیار مهم در تأمین امنیت سازمان‌ها، طراحی فضای قابل دفاع است. این فضاها می‌تواند شامل طراحی فضا‌های ایمن، یکپارچه و بهینه‌سازی سیستم‌ها باشد.

با دستیابی به اطلاعات جامع و داده‌های کلی می‌توان نقشه راه سازمان را تهیه کرد و با اجرای راهکارهای بهینه، ایمنی و امنیت سازمانی را ارتقا بخشید. برنامه‌ریزی برای امنیت سازمان، یکی از مهم‌ترین اهرم‌هایی است که آسیب‌پذیری سازمان را مقابل بحران‌های مختلف در موقعیت‌های مکانی و زمانی ایمن می‌کند. مسئله امنیت سازمانی به الگوهای بسیار پیچیده‌ای از علل و اثرات چندگانه بستگی دارد؛ زیرا علل ناامنی در سازمان‌ها از مبانی بسیار مختلفی ناشی می‌شود. پیچیدگی الگوها حاکی از این است که تفاسیر ساده و تشریح علل خاص این مسائل برای بهینه‌سازی ایمنی و امنیت سازمانی ارزش محدودی دارد.

خرداد ۱۴۰۲						
ذی القعدة/ذی الحجة ۱۴۴۴ * May/June 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳

شهریور ۱۴۰۲						
صفر/ربیع‌الاول ۱۴۴۵ * August/September 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

آذر ۱۴۰۲						
جادی‌الاولی/جادی‌الثانی ۱۴۴۵ * November/December 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵

اسفند ۱۴۰۲						
شعبان/رمضان ۱۴۴۵ * February/March 2024						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸

اردیبهشت ۱۴۰۲						
رمضان/شوال/ذی القعدة ۱۴۴۴ * April/May 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲

مرداد ۱۴۰۲						
مهر/صفر ۱۴۴۵ * July/August 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

آبان ۱۴۰۲						
ربیع‌الثانی/جادی‌الاولی ۱۴۴۵ * October/November 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۲۸	۲۹	۳۰	۱	۲	۳	۴
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱

بهمن ۱۴۰۲						
رجب/شعبان ۱۴۴۵ * January/February 2024						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

فروردین ۱۴۰۲						
شعبان/رمضان/نهم ۱۴۴۴ * March/April 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸

تیر ۱۴۰۲						
ذی الحجة/مهر ۱۴۴۵ * June/July 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷

مهر ۱۴۰۲						
ربیع‌الاولی/ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ * September/October 2023						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱

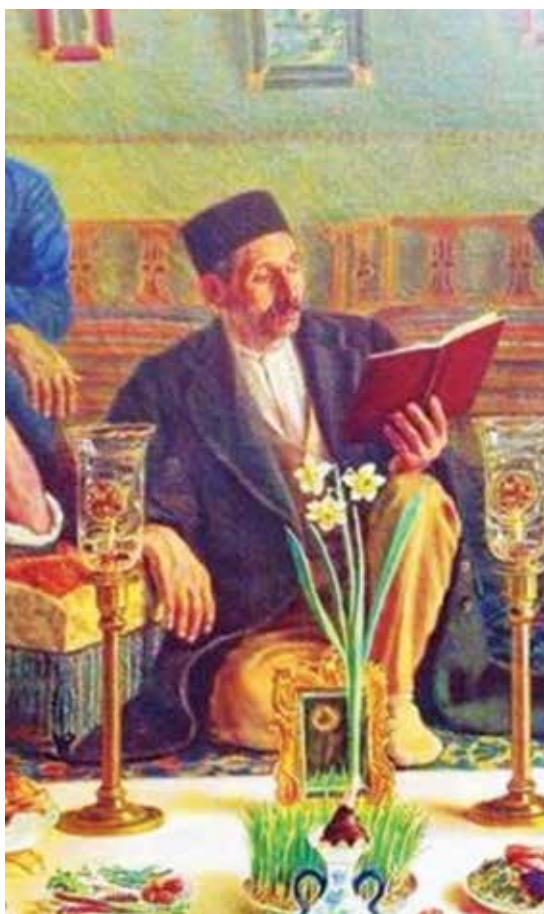
دی ۱۴۰۲						
جادی‌الثانی/رجب ۱۴۴۵ * December 2023/January 2024						
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه	جمعه
۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳

مہدی فرج الہی (روزنامہ نگار)

فرهنگ ایرانی با حلقه‌های پیونددهنده‌ای که مؤثرترین آن‌ها آیین‌های ملی است، احساس تعلق فرهنگی مشترکی در خرده‌فرهنگ‌های ایران به وجود می‌آورد. این فرهنگ ملی یعنی نوروز، در همه خرده‌فرهنگ‌ها و موقعیت‌های اقلیمی متفاوت، پیوسته شناور و در جریان بوده و حلقه‌های پیوند و همبستگی آن‌ها را فراهم ساخته است. یکی دیگر از پیامدهای پایبندی به آیین‌های اصلی ایرانی به‌ویژه نوروز، ایجاد همبستگی و انسجام در عرصه‌های گوناگون، از جمله: خانواده، روستا، محله، شهر و کشور تا حوزه‌های جغرافیایی فراتر از آن است.

آینده فرهنگ و تمدن ایرانی نیز به تقویت یا تضعیف عناصر فرهنگی آن در پهنه جغرافیایی اش بستگی دارد. تداوم پذیرش فرهنگ ایران، فقط در صورتی در مرزهای

حلقه پیوند و انسجام ملی

در ادبیات ایران، آنچه منسوب به پایه‌های بنیادین نوروز است، با عناصر دیگری نیز همراه شده و آن، بنیادهای جامعه و فرهنگ مدنی بنانهاده‌شده در نوروز است. پدیدآورنده فرهنگ مدنی، جمشید بوده است. جمشید، رام‌کننده حیوانات، حفرکننده چاه و قنات، پایه‌گذار آبادانی زمین، کاشف شکر، پایه‌گذار معماری و استفاده از فلزات، بنیانگذار بهداشت و ساخت گرمابه، دادوستد و اوزان رسمی، شهرسازی، عدالت و دادگستری، بار عام‌دادن و به محکمه‌نشستن و... است. توجه شعائر اسلامی به نوروز و تطبیق آن با شرایط امروزی، باعث شده است که این مراسم باستانی به آیینی روحانی و دینی تبدیل شده و فضای حاکم بر جامعه در زمان تحویل سال، ملکوتی شود. به همین دلیل هم در مناطق گوناگون برای هرکدام از آیین‌ها ریشه‌ای دینی در نظر گرفته و به آن قالبی مذهبی داده شده است.

نوروز؛ رستاخیز زندگی

نوروز، نمادی از آیین رویش، زایش و رستاخیز جهان مادی و طبیعت است. در قرآن کریم، آیه ۱۱۴ سوره مائده، به واژه «عید» اشاره شده و بنابر روایات در این روز جبرئیل (ع) بر پیامبر (ص) نازل شد و نیز روزی است که ابراهیم (ع) بت‌ها را شکست. همچنین در نوروز بود که پیامبر گرامی اسلام، حضرت علی را بر دوش گرفت تا بت‌های قریش را از خانه کعبه به زیر بیفکند.

گفته می‌شود در نوروز، خداوند از بندگان پیمان گرفت تا او را پرستش کنند و برای او شریک قائل نشوند و به آیین فرستادگان درآیند و آن، نخستین روزی است که آفتاب بدمید و بادهای باردهنده بوزید و گل‌های روی زمین پدید آمد.

به هر روی، نوروز به عنوان کهن‌ترین و برترین نماد فرهنگی ایران زمین، آیینی مورد قبول و خوشایند برای تمام گروه‌ها و اقوام ایرانی است و به همین دلیل، در مقوله نظم فرهنگی و انسجام اجتماعی می‌تواند کارکرد مفیدی به منظور نزدیک کردن اقوام ایرانی و همبستگی ملی پیدا کند. زادگاه نوروز، در اسطوره‌های مردم فلات ایران و سومر باستان و ایلام است. اسطوره، نقل‌کننده سرگذشت قدسی و مینوی و راوی واقعه‌ای است که در زمان نخستین، یعنی زمان شگرف پیدایش همه چیز رخ داده است و حکایت از پا به عرصه وجود نهادن واقعیت دارد.

نوروز، جشن طبیعت، آفرینش، پیروزی نور بر تاریکی و گسترش بنیادها و عناصر مدنیت بوده است. نوروز در واقع جشن دوران طلایی ایران اسطوره‌ای بود که بر پایه افسانه‌ها در آن از گرما، سرما، بیماری، رشک و مرگ نشانی نبود و همه چیز در اعتدال کامل وجود داشت. اما از جنبه‌ای دیگر، نوروز نماد هویت فرهنگی و مرکزیت سیاسی این سرزمین، نه فقط بر فلات پهناور ایران، بلکه بر تمدن‌ها و قلمروهای پیرامونی آن بوده است. نوروز، افزون بر این که در قالب آیین‌های چندین‌گانه دوران‌های گوناگون فرهنگ این سرزمین هریار به شکلی نمود یافته، اما در کل، پیامی واحد داشته و شاکله فرهنگی این سرزمین را حتی در بعد سیاسی انسجام بخشیده است.

نوروز، مهرگان و سده، سه جشن ملی ایرانی است که ریشه در هزاره‌های تاریخ این سرزمین دارد و یکی از دلایل ماندگاری این جشن‌ها به‌ویژه نوروز، ملی بودن آن است. این جشن، هم متعلق به ایران آریایی و هم ایران اسلامی و آیین کهنی است که در گذر هزاره‌ها، طی دوران‌های گوناگون این سرزمین، برترین نمادهای انسانی و فرهنگی را در خویش گنجانده و آنچنان در ناخودآگاه فرهنگی این سرزمین ریشه دوانده است که هیچ برشی از تاریخ ایران، توان انحصار آن را ندارد.

نوروز در فراسوی مرزها

نوروز، آیینی است ایرانی و پیونددهنده که امروزه در گستره جغرافیایی فلات ایران، یعنی در کشورهای ایران، افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ازبکستان، قرقیزستان و بخش‌های کردنشین کشورهای عراق، ترکیه و سوریه، هرساله در یکم فروردین (بیست و یکم مارس) برگزار می‌شود.

این آیین بزرگ، نه فقط نقش بزرگی در هویت و همبستگی جامعه امروز ایران دارد، بلکه می‌تواند رشته پیوندی بین همه کسانی باشد که خارج از مرزهای جغرافیایی ایران امروز به نوروز عشق می‌ورزند و آن را برپا می‌کنند؛ چراکه فرهنگ مشترک و نمادهای اسطوره‌ای، بیش‌ترین نقش را در همبستگی ملت‌ها برعهده دارد.

این روز باستانی و نیکو هم‌اکنون به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عناصر فرهنگ ملی و منطقه‌ای، عامل همبستگی ملی اقوام تشکیل‌دهنده ملت و نیز بستر پیوستگی فرهنگی ملت‌های همسایه و هم‌مرز ایران به‌شمار می‌رود و هر جا که نوروز باشد، ایران نیز هست. رتولد اشیپور، ایران‌شناس بزرگ آلمانی، در این باره می‌گوید: «از جشن‌های قدیمی ایرانی، بیش از همه جشن سال نو (نوروز؛ شکل عربی آن نیروز) و نیز در پایان تابستان، جشن پاییز (مهرگان) به‌طور طبیعی بر پایه تقویم قدیمی برگزار شده است. بدین‌گونه نوروز با ورود اسلام به ایران و فراگیری این مذهب، در پهنه‌ای گسترده از شبه قاره هند تا شمال آفریقا، این فرصت را یافت تا در میان اقوام غیرایرانی نیز رواج پیدا کند.»

مردم قزاقستان نیز واژه نوروز را در ادبیات خود دارند و آن را اعتدال بهاری می‌دانند و بر این باورند که در این روز، ستاره‌های آسمانی به نقطه آغازین می‌رسد، همه جا رنگ تازگی می‌گیرد و روی زمین شادمانی برقرار می‌شود. قزاق‌ها معتقدند که نوروز، آغاز سال است و روزی که سنگ نیلگون سمرقند آب می‌شود. قزاق‌ها با پختن غذایی به نام «ایقی آشار» در شب عید با زمستان خداحافظی می‌کنند و در عصر نوروز نیز به مسابقه شعر و شاعری با نام «آیتس» می‌پردازند. همچنین در شب سال تحویل تا شب «قزیر» (نخستین شب سال نو) پس از خانه‌تکانی، هر فردی بالای خانه خود دو شعله شمع روشن می‌کند؛ چون مردم قزاق بر این باورند که تمیزبودن خانه در آغاز سال نو باعث می‌شود افراد آن خانه دچار بیماری و بدبختی نشوند.

نوروز، گستره جغرافیایی جهان ایرانی از «سین کیانگ» و غرب چین تا آنتولی، از شبه قاره هند و افغانستان در شرق تا میان‌رودان در غرب و از آسیای مرکزی در شمال شرق تا دامنه‌های شمالی قفقاز بزرگ در شمال و آسیای صغیر در شمال غرب را شامل می‌شود که همه این‌ها دورتادور ایران زمین را به عنوان خاستگاه تمدن ایرانی دربرمی‌گیرد. همچنین این آیین کهن و باستانی در زنگبار (تانزانیا) واقع در آفریقای شرقی که در قدیم سکونتگاه ایرانیان مهاجر بوده است، رواج دارد.

در جمهوری آذربایجان، نوروز یکی از جشن‌های بزرگ نزد مردم است. مردم این کشور به واسطه اعتقاد شدید به نوروز، برای باشکوه شدن آن، مراسم و تدارک ویژه‌ای می‌بینند. سرودن ترانه‌های پیش از نوروز، فرستادن خوان سمنو، آویزان کردن کیسه و توبره از سوراخ بام در شب عید و کلاه پوستین به در، درخواست تحفه و... در این سرزمین مرسوم است.

با وجود ممنوع بودن تجلیل نوروز در دوران شوروی پیشین در تاجیکستان، این جشن به طور کامل از میان نرفت و بین ساکنان مناطق گوناگون این کشور به عنوان جشن پاکی و آغاز سال نو جایگاه ویژه‌ای یافت. جشن نوروز برای مردم تاجیکستان به ویژه در منطقه «بدخشان» جشن ملی نیاکان و «خیدیر ایام» یعنی جشن بزرگ است و از آن به عنوان رمز دوستی و زنده شدن تمامی موجودات یاد می‌کنند.

پیش از فرارسیدن نوروز، کودکان تاجیکستان با برگزاری مراسم «گل گردانی» از یک هفته پیش از نوروز، یعنی در آغاز دهه دوم ماه مارس، به دیگران پیام نوروز را می‌رسانند. گروهی از کودکان با دردست داشتن گل‌های «سیه‌گوش» و «بایچیچک» به هر خانه نزدیک می‌شوند و با خواندن شعرهای فارسی، فصل بهار را به صاحبان آن خاندان شادباش می‌گویند. در پاسخ به تبریک‌های کودکان، صاحبخانه به آنان مقداری گندم، نخود و دیگر غلات یا شیرینی هدیه می‌دهند. کودکان با جمع‌آوری عیدی خود، این مواد را به منزل یکی از دوستان می‌برند و صاحب منزل برای آنان غذای نوروزی آماده می‌کند.

اگر می‌خواهیم از محدوده سرزمینی ایران برای حفظ منافع ملی دفاع کنیم، باید به سنت‌ها و باورهای خود احترام بگذاریم. ماندگاری و پایداری جشن‌های نوروزی بین همه اقوام ایرانی طی هزاره‌های گذشته نشان می‌دهد که این مراسم مورد پذیرش همه مردم ایران از هر آیین و قوم است و نمادی از هویت و یکپارچگی ملی به‌شمار می‌رود.

این روز بزرگ در اسفند ۱۳۸۸ در فهرست میراث معنوی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو) ثبت جهانی شده است.

منبع

خبرگزاری ایرنا (Irna)، فاطمه دوله؛ گروه تحقیق و تفسیر خبر.

در کشور ترکمنستان، نوروز نشانه زنده شدن دوباره آداب و رسوم دیرینه است. مردم ترکمنستان عقیده دارند که جمشید در نوروز به‌عنوان چهارمین پادشاه پیشدادیان بر تخت سلطنت نشست. مردم ترکمنستان در این روز با پختن غذاهایی همانند «نوروزکجه»، «نوروزبامه» و «سمنی» (سمنو) و اجرای بازی‌های گوناگون توسط جوانان ترکمن، حال و هوای دیگری به این جشن و شادی می‌دهند. در روزهای نوروز، مسابقات گوناگونی، مانند: اسب‌دوانی، گشتی و پرش برای گرفتن دستمال از بلندی برگزار می‌شود.

در «مزارشریف»، مرکز ولایت «بلخ» افغانستان، جشن نوروز هنوز به همان شکوه پیشین برگزار می‌شود. در روزهای اول سال، همه دشت‌های بلخ و دیوار و پشت‌بام‌های گلی آن پر از گل سرخ است. بوته‌های بسیاری از این گل، فقط در بلخ می‌روید و از این رو نام دیگر جشن نوروز، جشن «گل سرخ» است. از آیین‌های نوروزی در سرزمین بلخ می‌توان به شستشوی فرش‌ها و زدودن گردوغبار پیش از آمدن نوروز و انجام مسابقات گوناگون، مانند: بزکشی، شترسواری، قوچ سواری و گشتی ویژه این منطقه اشاره کرد.

مردم ترکیه، نوروز را آغاز بهار طبیعت و شروع طراوت زندگی در جهان و برخی آن را عامل یگانگی و همبستگی و حتی سالروز تولد امام علی و تعیین ایشان به خلافت یا سالروز ازدواج ایشان با حضرت فاطمه می‌دانند و آن را به‌عنوان يك روز ویژه جشن می‌گیرند. نوروز تا سال‌های پیش از فروپاشی امپراتوری عثمانی، بین ترکان گرامی داشته می‌شد و سپس اهمیت پیشین خود را از دست داد. با این همه، این آیین کهن و اصیل در پاره‌ای از مناطق شمالی، هنوز پایداری و ماندگاری خود را نگاه داشته است و نزد مردم، نیکو به‌شمار می‌رود.

حفظ آیین‌ها و سنت‌های باستانی و اصیل ملی و فرهنگی، انسجام، همبستگی و پیوند فرهنگی و اجتماعی در جوامع گوناگون را به‌همراه دارد و در ایران که تنوع و گوناگونی قومیت‌ها، زبان‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها وجود دارد، ماندگاری آیین‌های ملی و مذهبی، مانند جشن‌های نوروزی، از این منظر اهمیت می‌یابد.

بیگ دیتا و کاربردهای آن

مهدی احدی (کارشناس نرم افزار)

گسترده داده‌ها کافی نیست. این جاست که بیگ دیتا به کمک ما می‌آید.

کلمه بیگ دیتا یا کلان داده برای تعریف داده‌های گسترده و پیچیده پردازش نشده استفاده می‌شود. پردازش کلان داده‌ها با استفاده از ابزارهای متداول امروزی، دشوار و البته زمان بر است؛ اما اجازه دهید قبل از این که بیش تر در مورد مفهوم آن توضیح دهیم، ببینیم اصولاً به چه داده‌هایی کلان داده یا بیگ دیتا گفته می‌شود.

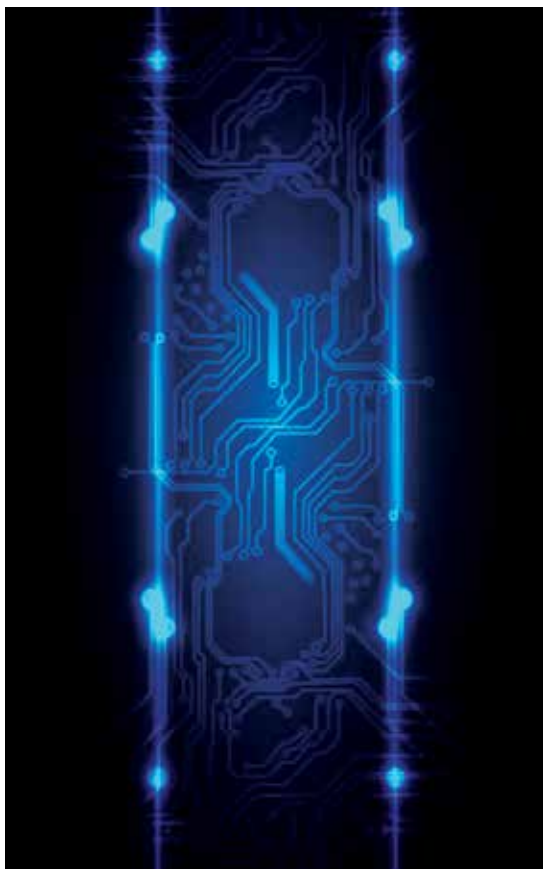
ویژگی‌های کلان داده‌ها

کلان داده‌ها شش ویژگی دارد:

۱. حجم بالا (Volume)
۲. تنوع گسترده (Variety): این ویژگی باعث دشوار شدن فرایند تجزیه و تحلیل کلان داده می‌شود.
۳. سرعت بالا در تولید (Velocity): کلان داده‌ها با سرعت بالایی تولید می‌شود و طبیعتاً باید با سرعت بالایی هم آنالیز و پردازش شود.

فناوری بیگ دیتا (Big Data) یا کلان داده در عصر دیجیتالی امروز می‌تواند به تجزیه و تحلیل داده‌های گسترده و بهره‌مندی هدفمند از آن‌ها کمک کند. در جامعه امروز، روزانه حجم گسترده‌ای از داده‌ها ایجاد شده و حجم داده‌های تولیدی لحظه به لحظه بیش تر می‌شود. مطمئناً با افزایش باور نکردنی تعداد سیستم‌ها و دستگاه‌های دیجیتالی و گسترش استفاده از فناوری‌هایی مانند: اینترنت اشیا و هوش مصنوعی، در آینده در تمام حوزه‌های دیجیتالی با سونامی عظیمی از داده‌ها مواجه خواهیم شد.

اگرچه با بهره‌مندی از داده‌های مختلف می‌توان به تصمیم‌گیری بهتر، اتخاذ رویکرد و راه حل‌های مناسب و همچنین بهبود عملکرد کسب و کارها و صنایع مختلف کمک کرد، اما برای تحقق این هدف باید داده‌ها به شکل مناسبی پردازش و تجزیه و تحلیل شود. مطمئناً در آینده، روش‌های قدیمی یا حتی روش‌های متداول کنونی برای پردازش و تجزیه و تحلیل حجم

رسانه‌ها، اینترنت‌اشیا، داده‌های مرتبط با سنسورها، اطلاعات اسناد، صورت حساب‌ها، اطلاعات ثبت شده و اطلاعات مرتبط با هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی، مثال‌هایی از کلان داده‌های بدون ساختار است. دسته سوم، داده‌های نیمه ساخت یافته (semi-structured) نام دارد و می‌توان آن‌ها را جزو کلان داده‌های با ساختار دسته بندی کرد. این داده‌ها به دلیل برخورداری از ساختار با فرمت، نمی‌تواند در جداول و مدل‌های داده‌ای قرار گیرد و ارائه شود، اما بدون ساختار هم نیست؛ این داده‌ها تگ‌ها، علامت‌ها و شاخص‌هایی دارد که می‌تواند برای دسته بندی داده‌ها و ایجاد فیلدها استفاده شود. داده‌های مرتبط با ایمیل‌ها، XML و دیگر زبان‌های نشانه گذاری، فایل‌های زیپ شده، داده‌های ادغام شده و استخراج شده از منابع مختلف و داده‌های مرتبط با صفحات وب، مثال‌هایی از داده‌های نیمه ساخت یافته است.

۴. متغیر بودن (Variability): برخی از داده‌ها اصلاً ثابت نیست و پیوسته در حال تغییر است. مطمئناً پردازش چنین داده‌هایی و مدیریت آن‌ها دشوار و نیازمند بهره‌مندی از راه‌حل‌های کارآمدی است. ۵. قابل استفاده بودن در حوزه‌های مختلف (Veracity): کلان داده‌ها می‌تواند در گستره وسیعی از زمینه‌های مختلف استفاده شود؛ بنابراین از دقت بالایی برخوردار است.

۶. پیچیده بودن (Complexity): در برخی موارد، کلان داده‌ها بسیار پیچیده است و پردازش آن‌ها فرایند بسیار پیچیده‌ای محسوب می‌شود؛ مخصوصاً اگر از چند منبع مختلف جمع‌آوری شده باشد.

دسته بندی کلان داده‌ها

اکنون که می‌دانیم بیگ دیتا چیست، اجازه دهید با دسته بندی آن نیز آشنا شویم. کلان داده‌ها به سه دسته تقسیم می‌شود:

دسته اول، داده‌های با ساختار یا ساخت یافته (structured big data) است که می‌توان آن‌ها را در قالب مجموعه داده‌ها (Data sets) به صورت مرتب (مثلاً در ستون‌ها و ردیف‌های مشخص) در پایگاه‌های داده و صفحات گسترده (اسپریت شیت‌ها) ذخیره کرد. خواندن و پردازش چنین اطلاعاتی برای ابزارهای متداول طراحی شده برای این منظور، کار ساده‌ای است. اطلاعاتی مانند اسامی، داده‌ها، آدرس‌ها، شماره کارت‌های بانکی، اطلاعات سهام و موقعیت جغرافیایی، مثال‌هایی از کلان داده‌های با ساختار است.

دسته دوم، داده‌های بدون ساختار یا ساخت نیافته (unstructured big data) است. این داده‌ها با فرمت پایگاه داده ذخیره نمی‌شود و ساختار ندارد؛ البته داده‌های بدون ساختار، یک ساختار داخلی مختص به خود دارد؛ اما چنین ساختاری در مدل‌های داده‌ها قابل پیش بینی نیست. این دسته از کلان داده‌ها ممکن است توسط انسان یا ماشین با فرمت متنی یا غیرمتنی ایجاد شده باشد. تبدیل داده‌های بدون ساختار به داده‌های با ساختار امکان پذیر است؛ اما فرایند زمانبری دارد. اطلاعاتی مانند اطلاعات مرتبط با سرگرمی و

مهم‌ترین فناوری‌های مورد استفاده در بیگ‌دیتا

همان‌طور که گفتیم، پردازش و آنالیز کلان داده‌ها دشوار است. برای انجام این کار باید از تکنیک‌ها و فناوری‌های مختلف استفاده کرد. مهم‌ترین تکنیک‌ها و فناوری‌های مورد استفاده در این حوزه به سه دسته تقسیم می‌شود:

۱. آزمون A/B: این تکنیک برای تشخیص گزینه مناسب‌تر از بین دو گزینه (گزینه A/B) استفاده می‌شود. آزمون A/B در حقیقت برای مقایسه نتایج یک آزمایش در دو حالت و نیز انتخاب حالت و روش مناسب به کار گرفته می‌شود.

۲. یادگیری ماشینی: این فناوری که یکی از فناوری‌های زیرمجموعه هوش مصنوعی محسوب می‌شود، توانایی تقلید از هوش انسانی را دارد. یادگیری ماشینی جهت آموزش سیستم‌های کامپیوتری برای انجام وظایف بسیار پیچیده استفاده می‌شود. تجزیه و تحلیل کلان داده‌ها یکی از این وظایف است.

۳. پردازش زبان طبیعی: این فناوری نیز یکی از فناوری‌های زیرمجموعه هوش مصنوعی است. با ادغام فناوری پردازش طبیعی در سیستم‌های کامپیوتری، این سیستم‌ها می‌تواند متن و گفتار را درست به همان صورتی که انسان آن‌ها را می‌فهمد، درک کند.

فناوری‌های بیگ‌دیتا

• هوش تجاری: با استفاده از این فناوری می‌توان فرایندهای مرتبط با تحلیل‌های تجاری، استخراج داده‌ها، تجسم‌سازی داده‌ها و همچنین زیرساخت‌ها و ابزارهای مرتبط با داده‌ها و بهترین اقدامات را برای کمک به سازمان‌ها جهت افزایش میزان اتخاذ تصمیمات داده‌محور، با یکدیگر ترکیب کرد.

• رایانش ابری: منظور از فناوری رایانش ابری، ارائه سرویس‌های محاسباتی در فضای ابری است. این سرویس‌ها شامل ایجاد سرور، پایگاه داده، شبکه، نرم‌افزار، ابزارهای تجزیه و تحلیل، ابزارهای هوش مصنوعی و همچنین ذخیره‌سازی در فضای ابری است.

• پایگاه داده: پایگاه داده به زبان ساده، مجموعه‌ای سازمان‌یافته از اطلاعات یا داده‌های باساختار است که

معمولاً به صورت الکترونیکی در سیستم‌های کامپیوتری ذخیره می‌شود.

• ابزار ارائه بصری داده‌ها: مثل چارت‌ها و دیگر ابزار نمایش داده‌ها.

کاربرد بیگ‌دیتا در حوزه‌های مختلف

اکنون که به خوبی می‌دانیم بیگ‌دیتا چیست، اجازه دهید ببینیم چه کاربردهایی دارد. بیگ‌دیتا در حوزه‌های مختلف کاربردهای متعددی دارد؛ البته اصلی‌ترین کاربرد این فناوری، آنالیز داده‌هاست که در حوزه‌های مختلف با اهداف مختلف انجام می‌شود: مهم‌ترین موارد کاربرد کلان داده در حوزه‌های مختلف به شرح زیر است:

- شبکه‌های اجتماعی

در عصر فناوری کنونی، شبکه‌های اجتماعی یکی از اصلی‌ترین منابع تولیدکننده سیلی از داده‌هاست. راه‌حل‌های جدید زیادی برای آنالیز داده‌های شبکه‌های اجتماعی روی پلتفرم‌های بیگ‌دیتا ایجاد شده است. ابزار نرم‌افزاری Cognos Consumer که توسط IBM ارائه و بر پلتفرم کلان داده این شرکت با نام BigInsights اجرا شده، با همین هدف ایجاد شده است.

با آنالیز داده‌های شبکه اجتماعی می‌توان به نگرش‌های مختلف و ارزشمند دست یافت. همچنین می‌توان با این روش، نگرش‌ها و رویکردها را متناسب با شرایط و وضعیت‌ها تغییر داد و آن‌ها را به‌روز کرد.

صاحبان کسب‌وکارها و صنایع مختلف و افراد فعال در حوزه تبلیغات نیز می‌توانند با کمک آنالیز دقیق داده‌های شبکه‌های اجتماعی، بهترین تصمیمات و رویکردها را در زمینه‌هایی مثل: قیمت‌گذاری و تعیین نوع کالا، خدمات خود و شیوه عرضه آن‌ها اتخاذ کنند. همچنین می‌توان برای بررسی دقیق پژوهش و نظرسنجی‌های انجام‌شده در بستر شبکه‌های اجتماعی نیز از فناوری‌های بیگ‌دیتا بهره‌مند شد.

- ارائه اطلاعات لازم به کاربران هنگام جستجوی آن‌ها در پلتفرم‌های تعاملی آنلاین

استفاده از تکنیک‌های کلان‌داده برای ارائه اطلاعات در حوزه فناوری بسیار ضروری است. ارائه نتایج جستجوها در بخش‌های مختلف ازجمله: موتورهای جستجو، ارائه پیشنهادها و اطلاعات لازم به کاربران، بدون استفاده از این تکنیک‌ها امکان‌پذیر نیست.

در فروشگاه اینترنتی eBay برای ارائه چنین اطلاعاتی، از داده‌های موجود در یک انبار داده ۷.۵ پتابایتی و یک Hadoop cluster (محیطی توزیع‌شده برای ذخیره‌سازی داده‌های باساختار) ۴۰ پتابایتی استفاده می‌شود.

در زیرساخت فروشگاه اینترنتی آمازون که هر روز در آن میلیون‌ها عملیات بک‌اند (پردازش داده‌های ورودی سایت) انجام و بیش از نیم‌میلیون از تقاضاهای فروشندگان شخص ثالث بررسی می‌شود نیز از فناوری‌های کلان‌داده در مقیاس بسیار گسترده‌ای استفاده می‌شود. فناوری اصلی کلان‌داده مورد استفاده در فروشگاه آمازون بر پایه لینوکس ایجاد شده است. سه مورد از بزرگ‌ترین پایگاه‌های داده لینوکس با ظرفیت‌های ۷۰.۸، ۱۸.۵ و ۲۴.۷ ترابایت متعلق به این فروشگاه است. فیسبوک هم مجموعه عظیمی از تصاویر بارگذاری‌شده توسط کاربران (با پنجاه میلیارد تصویر) را مدیریت می‌کند.

- تشخیص کلاهبرداری

صاحبان برخی از کسب‌وکارها ازجمله بیمه‌گذاران، همیشه با ادعاهای مختلفی مواجه هستند که معمولاً میزان قابل‌توجهی از این ادعاها فریبکارانه‌اند و به قصد کلاهبرداری مطرح می‌شود. با فناوری‌های کلان‌داده می‌توان برای شناسایی ادعاهای کلاهبردارانه و فریبکارانه، ادعاهای مطرح‌شده در زمینه‌های مختلف را لحظه‌به‌لحظه آنالیز کرد. شناسایی رفتارهای غیرعادی از سوی کاربران نیز با این روش امکان‌پذیر است.

بررسی داده‌های مراکز تماس نیز منبع خوبی برای دستیابی به نگرش‌های و رویکردهای مناسب و سازنده در زمینه بازاریابی و تبلیغات است. شاید نیروی انسانی بتواند این داده‌ها را تجزیه و تحلیل کند، اما طبیعتاً ممکن است اطلاعات ارزشمند پنهان در میان چنین داده‌هایی نادیده گرفته شود یا به‌موقع تشخیص داده نشود. همچنین ممکن است تماس‌گیرندگان مشکلات مشابهی گزارش کنند و نیروی‌های انسانی سریعاً نتوانند به آن مشکل پی ببرند. با کمک فناوری‌های کلان‌داده و آنالیز سریع داده‌ها می‌توان هر دو مشکل را به‌شکل مطلوبی برطرف کرد.

۵ دستیابی به اطلاعات لازم برای انتخاب بهترین روش آموزشی در هریک از حوزه‌های آموزشی

۵ دستیابی به اطلاعات لازم برای تصمیم‌گیری در مورد انتخاب بهترین روش‌های تولید و همچنین دستیابی به روش‌های مؤثر برای مقابله با چالش‌ها و مشکلات مرتبط با تولید محصولات

۵ دستیابی به اطلاعات ضروری برای حفظ مشتریان در کسب‌وکارهای خدماتی مختلف (مثل بیمه) و ارتقای کیفی سرویس‌دهی در آن‌ها

۵ اطلاع لحظه‌به‌لحظه از موجودی زنجیره‌های تأمین

۵ دستیابی به اطلاعات ضروری برای ارائه خدمات لجستیک با سرعت و امنیت بالا و بدون خطا

۵ کنترل و مدیریت بهتر ترافیک، پیشنهاد مسیرهای مناسب به رانندگان، بهبود عملکرد سیستم‌های حمل‌ونقل هوشمند و همچنین تعیین تعداد لازم مراکز فروش و ارائه خدمات در هر مسیر و بخش، برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت و سایل نقلیه افراد و همچنین صرفه‌جویی در زمان آن‌ها

۵ مدیریت بهتر نیروی کار، منابع و دارایی‌ها

۵ دستیابی به اطلاعات لازم برای انتقال و توزیع بهتر انرژی

منبع

coderlife.ir

همچنین در صورت استفاده از این فناوری‌ها می‌توان الگوهای رفتاری مشتریان و پاسخ‌دهندگان را در مدت کوتاهی مشخص کرد. در برخی از موارد می‌توان فرایند آنالیز داده‌های مراکز تماس را کاملاً خودکار کرد. این کار هم باعث کاهش هزینه‌های مرکز تماس در زمینه استفاده و آموزش نیروی انسانی می‌شود و هم به بهبود پاسخگویی این مراکز کمک می‌کند.

- دستیابی به اطلاعات مهم در کشاورزی کشاورزان باید به داده‌های زیادی دسترسی داشته باشند تا بتوانند محصول با کیفیتی را برداشت و از مواجهه با خسارات مالی شدید جلوگیری کنند. فناوری‌های کلان داده می‌تواند به کشاورزان برای دستیابی به موقع به این داده‌ها و تصمیم‌گیری‌های مهم بر مبنای آن‌ها کمک کنند. این داده‌ها شامل: اطلاعات لازم برای بهینه‌سازی کیفیت محصولات و اطلاعات لازم در مورد شرایط آب‌وهوایی، میزان دما و رطوبت، ترکیبات و شرایط خاک، سطح آب‌های زیرزمینی و غیره می‌شود.

دیگر موارد مهم کاربرد بیگ‌دیتا در حوزه‌های مختلف به شرح زیر است:

۵ اطلاع از شرایط بازارهای مالی

۵ تحلیل خطر سرمایه‌گذاری

۵ تولید محتواهای مختلف برای مخاطبان هدف

۵ دستیابی به اطلاعات لازم برای تجویز داروی مناسب برای هریک از بیماران متناسب با شرایط آن‌ها

مترجمان: بهزاد توکلی، عادل فردوسی پور، علی شهروز ستوده

کیوان حاجیان (کارشناس اعتبارات و تسهیلات منطقه گیلان)

کتاب همان طور که از نامش پیداست، مهارت های لازم جهت خوب زندگی کردن را آموزش می دهد. از دیرباز همه افراد به دنبال پاسخی برای سؤال «چطور باید زندگی کرد؟» هستند؛ رولف دوبلی هم به دنبال پاسخگویی به این سؤال، به مجموعه ای از آموزه های ساده اما کاربردی دست یافته که آن ها را در کتاب هنر خوب زندگی کردن جمع آوری کرده است.

خوب و درست زندگی کردن، مفهومی پیچیده و تا امروز صدها کتاب درباره اش به نگارش درآمده است. عوامل مختلفی در خوب زندگی کردن تأثیرگذار است؛ پول، سلامتی، خانواده، آرامش و شرایط اجتماعی جامعه، هر کدام به نحوی می تواند در کیفیت زندگی مؤثر باشد. خوب زندگی کردن تعاریف گوناگونی دارد و ممکن است در هر نقطه از دنیا به گونه ای متفاوت توصیف شود.

از زمان باستان، مردم از خود می پرسیدند که زندگی خوب چگونه است؟ بهترین روش برای زندگی کردن چیست؟ زندگی خوب از چه چیزهایی تشکیل شده است؟ نقش سرنوشت چیست؟ آیا هدایت زندگی خوب، سؤالی ذهنی است یا دستیابی به آرزوها و اهداف است؟ این مجموعه سؤال ها طی قرن های گذشته هیچ گاه تغییر نکرده است؛ زیرا افراد به دنبال یک اصل واحد یا یک قانون کامل برای خوب زندگی کردن هستند؛ اما زمان نشان داده است که برای دستیابی به کیفیت درست زندگی، مجموعه ای از مهارت ها لازم است.

کتاب هنر خوب زندگی کردن The Art of the Good Life نوشته رولف دوبلی در سال ۲۰۱۷ منتشر شد. این کتاب در دسته آثار روان شناسی و خودشناسی قرار دارد و با نثری روان و ساده به نگارش درآمده است. این

درباره رولف دوبلی

رولف دوبلی، نویسنده و کارآفرین برجسته سوئیسی، در ۱۵ ژوئیه ۱۹۶۶ به دنیا آمد. او تحصیلاتش را در رشته ام بی ای و اقتصاد دنبال کرد و تا مقطع دکتری ادامه داد. او از مؤسسان شرکت getAbstract است که کتاب‌های خلاصه و کوتاه منتشر می‌کند. از سال ۲۰۰۲ فعالیتش در حوزه نوشتن را آغاز کرد و با کتاب هنر شفاف‌اندیشیدن در میان خوانندگان فارسی معروف شد.

ترجمه کتاب هنر خوب زندگی کردن به زبان فارسی

کتاب هنر خوب زندگی کردن نوشته رولف دوبلی، با ترجمه بهزاد توکلی، عادل فردوسی پور و علی شهروز ستوده از سوی نشر چشمه در سال ۱۳۹۷ منتشر شد که نسخه الکترونیک آن در فیدیبو برای خرید و دانلود موجود است. این اثر پیش‌تر با نام هنر خوب زیستن از سوی انتشارات مهرگان با ترجمه امید کریم‌پور و علی نصرالهی منتشر شده است. عادل فردوسی پور، مترجم و مجری برجسته ایرانی است که به زبان انگلیسی تسلط کافی دارد. او از دهه هفتاد به ترجمه آثار مختلف به خصوص ورزشی مشغول است و چندین کتاب تا امروز ترجمه کرده است. او از جمله مترجمان کتاب هنر خوب زندگی کردن نوشته رولف دوبلی است و درباره این کتاب گفته است: «هنر خوب زندگی کردن مجموعه‌ای از روش‌های علمی و کاربردی است که با تأکید نویسنده، حاصل سال‌ها تحقیق و گردآوری مطالب گوناگون در حوزه روان‌شناسی، فلسفه، علوم اقتصاد، ریاضی و تجارت است.»

رولف دوبلی در کتاب هنر خوب زندگی کردن مجموعه ابزارهایی برای باکیفیت‌تر کردن زندگی استفاده کرده است که شما در هر کجای این دنیا می‌توانید از آن‌ها استفاده کنید. این کتاب، اصول زندگی خوب را همراه داستان‌های کوتاه آموزش می‌دهد تا همه افراد بتوانند به زندگی خوب دست یابند.

درست و خوب زندگی کردن، نیاز به مهارت و توانایی‌های زیادی دارد و مستلزم پیروی از یکسری اصول است. رولف دوبلی در طی سال‌های اخیر، در زمینه انتشار آثار روان‌شناسی و خودشناسی مشغول فعالیت بوده است. او بر این باور است که خوب زندگی کردن به وسیله ابزارهای ذهنی امکان‌پذیر است. او آموزه‌هایش در ارتباط با بهتر زندگی کردن را طی پنجاه و دو فصل کوتاه توضیح داده و درباره آن‌ها گفته است: «این پنجاه و دو ابزار ذهنی، شاید رسیدن به زندگی خوب را تضمین نکند، اما این فرصت را به شما می‌دهد تا برای رسیدن به آن مبارزه کنید.»

برخی از فصل‌های کتاب هنر خوب زندگی کردن عبارت است از:

حسابداری ذهنی؛ چطور باخت را به برد تبدیل کنیم؟
هنر ظریف اصلاح؛ چرا تنظیمات ابتدایی را دست بالا می‌گیریم؟

میثاق؛ انعطاف‌ناپذیری به عنوان یک ترفند
اثر معکوس؛ چرا چیزهایی که قرار است برای ما زمان بخرند، معمولاً وقتمان را تلف می‌کنند؟
پاسخ منفی پنج‌تاییه‌ای؛ لطف‌های کوچک، دام‌های بزرگ

توهم تمرکز؛ چرا در کاراییب شادتر نمی‌بودید؟
دایره شایستگی؛ چرا شناختن محدودیت‌هایتان اهمیت دارد؟

راز پافشاری؛ چرا انسان‌های حوصله‌سبر از ماجراجوها موفق‌ترند

سرکوب ندای درون؛ کاری را که می‌توانید انجام دهید، نه کاری که آرزویش را دارید

معنای کوچک‌تر زندگی؛ به چه هدف‌هایی می‌توانید برسید و به چه هدف‌های نمی‌توانید

به بار آورده‌اید، زندگیتان بهتر می‌شود. اگر نتوانید اشتباهاتتان را شناسایی کنید، یا دنیا را درک نکرده‌اید یا این‌که خودتان را نشناخته‌اید. به عبارت دیگر، اگر نتوانید تشخیص دهید کجا قدمی به اشتباه برداشته‌اید، دوباره با صورت به زمین خواهید خورد. پافشاریتان روی این تحلیل‌ها درنهایت نتیجه‌بخش خواهد بود.

پذیرش بی‌قید و شرط و تفکّر جعبه‌سیاهی، به‌خودی‌خود کافی نیستند. باید اشکالات خود را اصلاح کنید، آن‌هم به شکلی که در آینده دوباره رخ ندهند. همان‌طور که شریک تجاری وارن بافت، چارلی مانگر، می‌گوید: «اگر مادامی که یک مشکل قابل حل است، به آن حمله نکنید و معطل کنید تا دیگر غیرقابل حل شود، در واقع این قدر ابله هستید که حقتان است با چنین مشکلی مواجه شوید.» برای دست‌به‌کار شدن، منتظر پدیدار شدن عواقب کارهایتان ننشینید. آلکس هیلی (نویسنده) هشدار می‌دهد: «اگر تکلیف واقعیت را روشن نکنید، واقعیت تکلیف شما را روشن خواهد کرد. بنابراین واقعیت را بپذیرید. بی‌قید و شرط هم بپذیرید. به‌خصوص آن قسمت‌هایی را که دوستشان ندارید. شاید در لحظه اول دردناک باشد، ولی این کار باید انجام شود. در آینده ارزش خود را نشان خواهد داد. زندگی آسان نیست.»

در بخشی از کتاب هنر خوب‌زندگی کردن می‌خوانیم: «پذیرش بی‌قید و شرط شکست‌ها، کمبودها و باخت‌ها چگونه امکان‌پذیر می‌شود؟ اگر بخواهیم روی پای خودمان بایستیم، به مشکل برمی‌خوریم. معمولاً دیگران را بسیار واضح‌تر از خودمان می‌بینیم (به همین دلیل است که اغلب از دیگران ناراحت می‌شویم و به‌ندرت از خودمان). بنابراین بهترین کاری که می‌توانید انجام دهید، یافتن یک دوست یا شریک قابل اعتماد است که تمام معایبتان را همان‌طور که هست، نشانتان دهد. حتی در این صورت هم مغز شما تمام تلاشش را می‌کند تا حقایقی را که دوستشان ندارد، نادیده بگیرد. اما با گذشت زمان، یاد می‌گیرید که قضاوت‌های دیگران درباره‌ی خودتان را جدی بگیرید. در کنار پذیرش بی‌قید و شرط، به یک جعبه‌سیاه هم احتیاج دارید. جعبه‌سیاه خودتان را بسازید. هر وقت که تصمیم بزرگی می‌گیرید، آنچه را که در فکرتان می‌گذرد، یادداشت کنید؛ فرضیات، سلسله‌افکار و نتیجه‌گیری‌هایتان را. اگر تصمیمتان درنهایت به‌دردنخور از آب درآمد، به اطلاعات ثبت‌شده‌ی پروازتان نگاه کنید (قرار نیست که این یکی هم ضد حادّه ساخته شده باشد، یک دفترچه هم کفایت می‌کند) و دقیق تحلیل کنید چه چیزی باعث بروز اشتباه شده است؛ به همین سادگی. با تشریح هر افتضاحی که

تکنولوژی وایمکس

هانیه گلستانیان (کارشناس منابع انسانی)

وایمکس چیست؟

وایمکس، سیستم دیجیتالی ارتباط بی سیم بوده و جایگزینی مناسب برای شبکه‌های ADSL و حتی شبکه‌های بی سیم کوتاه برد در نواحی شهری محسوب می شود. از بزرگ‌ترین نقاط قوت این تکنولوژی نسبت به دیگر تکنولوژی‌های بی سیم، بُرد بالای امواج آن و امکان دسترسی به آن در مسافت‌های بسیار طولانی است.

گروهی تحت عنوان WiMAX Forum، متشکل از اپراتورها و تولیدکنندگان تجهیزات وایمکس، ایجاد استاندارد واحد برای آزمایش تجهیزات تولیدکنندگان محصولات وایمکس را پیشنهاد داده و هدف آن، تلاش برای ایجاد حداقل سازگاری بین تجهیزات مختلف تولید شده توسط تولیدکنندگان مختلف از یک سو و اپراتورها از سوی دیگر است؛ درست همان گونه که برای یک گروه محصولات صنعتی، استانداردهایی مشابه برای تولید محصولات تعیین می شود.

وایمکس (WiMAX) یک روش بدون سیم فوق العاده سودمند در زمینه دسترسی تمامی کاربران به اینترنت و ارائه خدمات الکترونیکی شهری است. برای این که بهتر به نقشی که فناوری وایمکس در تغییر و تحولات سیستم ارتباطی ایفا می کند، پی ببرید، تصور کنید که در هر کجا و هر زمان، خواهید توانست با استفاده از لپ تاپ خود به دنیای اینترنت دسترسی داشته باشید. وایمکس، فناوری قدرتمندی است که می تواند تحرک واقعی را برای شبکه به ارمغان آورد. در زمانی که چندان پیش، اکثر خریداران رایانه خوشحال بودند که دستگاه جدیدشان یک مودم دارد که به شکل داخلی در آن نصب شده است. در آن روزها کاربر می توانست یک مگابایت را در حدود پنج دقیقه (بسته به سرعت ارتباط و اتصال) دانلود کند؛ با سیستم وای-فای (Wi-Fi) همین کاربر می تواند یک مگابایت را در مدت یک ثانیه دانلود کند. وایمکس حتی سرعت بالاتری را در حوزه های گسترده تری ارائه می دهد.

برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های فناوری وایمکس به شرح زیر است:

- نرخ انتقال داده بالا: با استفاده از آنتن‌های مایمو (Multiple Input Multiple Output) به همراه زیر-کانال‌سازی انعطاف‌پذیر و کدگذاری و مدولاسیون پیشرفته، فناوری وایمکس را قادر می‌سازد تا به سرعت بازگیری تا ۶۳ مگابیت بر ثانیه و بارگذاری تا ۲۵ مگابیت بر ثانیه دست یابد.

- کیفیت سرویس (QoS): یکی از اصول معماری MAC در استاندارد IEEE ۸۰۲/۱۶ کیفیت سرویس است. این استاندارد جریان‌های سرویسی را تعریف می‌کند که می‌تواند به نقاط کد (DSCP) در سرویس‌های متمایز (DiffServ) یا برجسب‌های جریان در MPLS نگاشته شود.

- امنیت: ویژگی‌های امنیتی وایمکس بر پایه پروتکل احراز هویت گسترش‌پذیر (EAP) و استاندارد رمزنگاری پیشرفته (AES) و پیام‌های کنترلی CMAC و HMAC بنا شده است.

- پوشش وسیع: برجسته‌ترین ویژگی وایمکس، پوشش گسترده آن نسبت به وای‌فای است. در حال حاضر، از لحاظ نظری وایمکس می‌تواند محدوده‌ای به شعاع ۳۰ مایل (پنجاه کیلومتر) را پوشش دهد که اگرچه در عمل این مقدار به ده کیلومتر می‌رسد، نسبت به فناوری‌های پیشین خود (مانند وای‌فای) جهشی نسبتاً بزرگ است.

- سیار بودن: دیگر ویژگی مهم وایمکس، امکان اتصال در حین حرکت برای ایستگاه‌های سیار است.

- ایستگاه‌های واسطه: امواج رادیویی وایمکس از ایستگاه‌های پایه به سوی مشترکین ارسال می‌شود. در این ایستگاه‌ها، سخت‌افزارهایی برای ارائه وایمکس در ناحیه محدودی نصب شده است. از آن‌جا که هر ایستگاه پایه، ناحیه محدودی را پوشش می‌دهد، با اتصال این ایستگاه‌ها به یکدیگر می‌توان ناحیه تحت پوشش را گسترش داد.

- دسترسی: اتصال به ایستگاه‌های پایه وایمکس به سادگی صورت می‌پذیرد و نیاز به دانش فنی ندارد.

مقیاس‌پذیری (Scalability): فناوری وایمکس به گونه‌ای طراحی شده است که در محدوده کانال‌های ۲۰MHz تا ۱٫۲۵ قادر به کارکردن است. از نتایج این امر، راحتی پیاده‌سازی شبکه با ایجاد تغییرات جزئی در قسمت Air Interface است و بسته به مدل مصرف، براساس نوع سرویس و طیف فرکانسی آزاد، وایمکس قابل پیاده‌سازی در فرکانس‌های متفاوتی است. این خصوصیت همچنین باعث می‌شود که محدوده کشورها براساس نیازمندی‌های منطقه‌ای مختلفشان، برای مثال، نیاز دسترسی به اینترنت در شهر یا دسترسی پر ظرفیت باند وسیع متحرک در متروها و حومه شهر، قادر به استفاده مؤثر و چندمنظوره‌ای از این فناوری باشد.

چرا WiMAX؟

دسترسی «اینترنت بی سیم» هم‌اکنون از طریق تکنولوژی وای فای میسر است و ممکن است این سؤال به نظر برسد که چه لزومی به ابداع یک تکنولوژی دیگر در این زمینه است؟ آیا اگر فقط مشکل برخی از اشکالات سیستم وای فای است، نمی‌توان با بهسازی این سیستم به همان چیزی که WiMAX مدعی آن است، دست یافت؟ نگاهی به تفاوت‌های WiMAX و وای فای نشان می‌دهد که با وجود تشابه این دو روش در استفاده از امواج مایکروویو برای تأمین دسترسی اینترنت برای کاربران، WiMAX و وای فای، دو سیستم جداگانه است. وای فای، اتصال بی سیم را با بردی کوتاه، حداکثر در حد محوطه یک فرودگاه، نمایشگاه یا کافی شاپ (نهایتاً در سطح ۶۵ کیلومترمربع) برقرار می‌سازد. در حالی که در WiMAX صحبت از اتصال بی سیم دست‌کم در حد یک شهر کوچک است (چیزی در حدود هشت هزار کیلومترمربع). گذشته از این، حداکثر سرعتی که تکنولوژی وای فای برای کاربران فراهم می‌کند، سرعت دانلود پنج مگابایت در ثانیه است و این در حالی است که کاربران تکنولوژی WiMAX با سرعت شگفت‌انگیز ۵۰ تا ۱۰۰ مگابایت خواهند توانست داده‌ها را از اینترنت دانلود کنند (به این ترتیب، امکان تماشای یک فیلم با کیفیت بالا از اینترنت - که سرعتی حداقل برابر با ۱۰ مگابایت در ثانیه نیاز دارد - برای کاربری که در حال حرکت با یک لپ‌تاپ است، به راحتی ممکن خواهد بود). تفاوت عمده دیگر WiMAX با وای فای و نیز روش‌های دسترسی با پهنای باند بالا، ارزان بودن آن است که هرچند تا رسیدن به این مؤلفه به شدت مهم، راه زیادی مانده است، ولی یکی از اهداف طراحان آن است. «ارزان بودن» یا حتی «زیاد گران نبودن» چیزی است که برآورده شدن آن می‌تواند تمام تکنولوژی‌های رقیب WiMAX را از میدان به در کند.

مزایا و برتری‌های WiMAX

نیاز به بسترسازی بنیادی شبکه‌ها در کشور امری ضروری به نظر می‌رسد که با ایجاد و برقراری این تکنولوژی جدید (وایمکس) امید است که بتوان ضعف‌ها و نقصان‌هایی که در شبکه‌های کشوری وجود دارد، رفع شود و امکانات و قابلیت‌های جدیدی به آن افزوده شود.

شبکه‌های بناشده با تکنولوژی WiMAX، جزو شبکه‌های wireless شهری محسوب می‌شود که به راحتی می‌تواند با وجود منطقه بسیار وسیعی که دکل‌های WiMAX تحت پوشش خود قرار می‌دهد، کل شهر یا شهرک‌های صنعتی و مناطق استراتژیک را پوشش دهد و قابلیت استفاده اینترنت بسیار پرسرعت را از طریق این تکنولوژی برای سازمان‌ها، ارگان‌ها و شرکت‌های تجاری و همچنین منازل مسکونی امکان‌پذیر سازد.

به کمک WiMAX، سرعت داده‌هایی مانند Wi-Fi، پشتیبانی می‌شود و موضوع تداخل امواج نیز کاهش می‌یابد. یکی از ویژگی‌های این تکنولوژی، نیاز نداشتن به دید مستقیم بین مشتریان و دکل‌های BTS است. از جمله خصوصیات WiMAX آن است که علاوه بر داده، صدا و تصویر را نیز به خوبی پشتیبانی می‌کند و سرویسی که ارائه می‌شود، به صورت کاملاً نامحدود است و هیچ‌گونه محدودیت حجمی یا زمانی ندارد و این بدان معناست که کاربر می‌تواند بدون هیچ محدودیت زمانی، در تمام شبانه‌روز، به هر مقدار و حجمی که پهنای باندش اجازه می‌دهد، download یا upload داشته باشد.

یکپارچگی مودم، فرستنده و گیرنده رادیویی در سایز بسیار کوچک و قابل حمل و امکان نصب بسیار آسان آن نیز جزو برتری‌هایی محسوب می‌شود که نسبت به دیگر فناوری‌های مشابه خود داراست. امکان مدیریت مودم کاربر از راه دور توسط شرکت و کارشناسان فنی و قابلیت به روزرسانی نرم‌افزارهای مودم نیز در زمره این‌گونه موارد قرار می‌گیرد.

نیازداشتن به دید مستقیم میان مودم سمت کاربر و آنتن مرکزی و شعاع فوق‌العاده زیاد تحت پوشش آن در حین سرعت بالای انتقال داده نیز از جمله ویژگی‌های دیگر آن محسوب می‌شود که توپولوژی‌های پیشرفته (شبکه‌های mesh) و تکنیک‌های آنتنی (beam-forming, STC و تنوع آنتن) می‌تواند برای پوشش برد بیش‌تری به‌کار رود که این تکنیک‌های پیشرفته همچنین می‌تواند برای افزایش کارایی طیفی، ظرفیت، استفاده مجدد، توان خروجی ماکزیمم و میانگین برای هر کانال RF (فرکانس رادیویی) مفید واقع شود.

کاربردهای عملی وایمکس

پوشش وسیع و پهنای باند بالای وایمکس، آن را برای کاربردهای زیر مناسب می‌سازد:

- امکان اتصال پهن‌بند بی‌سیم در میان شهرها و کشورها از طریق طیف متنوعی از دستگاه‌ها
- ارائه جایگزینی برای دسترسی پهن‌بند دی‌اس‌ال و کابلی
- ارائه منبعی برای دسترسی به اینترنت برای به‌کارگیری در برنامه‌ریزی پیوستگی کسب‌وکار

پهن‌بند (Broadband)

شرکت‌های متعددی در حال به‌کارگیری وایمکس برای ارائه اتصال پهن‌بند به هر دو صورت سیار و خانگی در سراسر نقاط شهرها و کشورهای مختلف هستند. در بسیاری از موارد، این موضوع سبب بروز رقابت در بازارهایی که پیش از این فقط از فناوری‌های دی‌اس‌ال و مشابه آن استفاده می‌کردند، شده است.

علاوه بر این، هزینه نسبتاً پایین پیاده‌سازی یک شبکه وایمکس (در مقایسه با جی‌اس‌ام، فیبرنوری و دی‌اس‌ال) امکان دسترسی پهن‌بند را در مناطقی که از

لحاظ اقتصادی امکان‌پذیر نبوده است، فراهم می‌سازد.

بک‌هال (Backhaul)

وایمکس می‌تواند جایگزینی برای فناوری‌های تلفن همراه مانند جی‌اس‌ام (GSM) و سی‌دی‌ام‌ای (CDMA) باشد. وایمکس ثابت نیز به‌عنوان فناوری بک‌هال بی‌سیم برای شبکه‌های G2، G3 و G4 در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه محسوب می‌شود. با استفاده از وایمکس می‌توان اتصال‌های نقطه به نقطه به طول ۳۰ مایل (۵۰ کیلومتر) و با نرخ انتقال داده‌ای که می‌تواند از چندین خط E1 و T1 پشتیبانی کند، ایجاد کرد و بدین ترتیب از این فناوری برای اتصال ایستگاه‌های پایه به مراکز سوییچینگ استفاده کرد. ترافیک شبکه‌های تلفن همراه (سلولی) ترکیبی از صدا و داده است که ویژگی QoS ذاتی وایمکس برای این کاربرد بسیار مناسب است.

سرویس سه گانه (Triple-Play)

وایمکس با پشتیبانی از فناوری هایی چون کیفیت سرویس (QoS) و چندپخش، امکان ارائه سرویس های سه گانه را فراهم می کند. از این رو، اپراتور وایمکس می تواند علاوه بر دسترسی پهن باند سریع به اینترنت، سرویس های VOIP و IPTV را نیز به مشتریان عرضه کند.

شبکه های بانکی

بانک های بزرگ می توانند برای اتصال شعبه ها و دستگاه های خودپرداز به یکدیگر از شبکه های خصوصی وایمکس استفاده کنند. این بانک ها معمولاً در نواحی وسیعی گسترده شده اند و نیاز به امنیت و پهنای باند بالا دارند که ویژگی های ذاتی وایمکس این نیاز را برطرف می سازد. علاوه بر این ها، وایمکس می تواند در بسیاری از شبکه های خصوصی و عمومی دیگر، مانند: محوطه دانشگاه ها، محیط های آموزشی، شبکه های ایمنی عمومی (مانند آتش نشانی و پلیس) نیز به کار رود.

بهینه سازی هزینه ها

از نظر سرمایه گذاری، توان عملیاتی (throughput) بالا و استفاده بهینه از طیف فرکانسی، به اپراتور این امکان را می دهد که ترافیک بیش تری منتقل کند و تعداد ایستگاه پایه کم تری برای حجم داده مشخص مورد نیاز باشد. تعداد BS های کم تر، هزینه های سرمایه ای شبکه را کاهش می دهد و هزینه نگهداری تجهیزات شبکه نیز پایین می آید که باعث پایین آمدن هزینه های عملیاتی نیز می شود. همچنین، به جهت ارزان تر بودن حق لیسانس برای فضای فرکانسی در مقایسه با دیگر فناوری ها مانند UMTS نسل ۳، هزینه سرمایه ای نسبت به این فناوری ها پایین می آید که به دنبال آن، نرخ تعرفه سرویس ها نیز کاهش می یابد.

وایمکس چگونه کار می کند؟

۱. وایمکس دو جزو اصلی برای ایجاد یک شبکه احتیاج دارد: ایستگاه مرکزی (BS) که به عنوان تکرار کننده عمل می کند و می تواند به اینترنت متصل باشد.
۲. مشترک / کاربر نهایی که از دسترسی بی سیم با پهنای بالا از طریق ایستگاه مرکزی استفاده می کند.

وایمکس دو نوع سرویس بی سیم را ارائه می دهد:

۱. سرویس خارج از خط دید (NLOS): این نوعی از سرویس وای-فای (wi-fi) است که در آن یک آنتن کوچک روی رایانه مشترک (کاربر) به برج متصل است. در این سرویس، وایمکس از فرکانس پایین تری مشابه وای-فای استفاده می کند. این فرکانس بین ۲ گیگاهرتز و ۱۱ گیگاهرتز است. به دلیل استفاده از طول موج کوتاه، سرویس خارج از دید (NLOS) می تواند از موانع عبور کند.
۲. سرویس روی خط دید (LOS): در این نوع سرویس، یک آنتن بشقابی روی سقف یا نقاط قطب یک برج وایمکس نصب می شود. این نوع ارتباط، پرقدرت تر و پایدارتر است و می تواند حجم بزرگی از اطلاعات را با خطای کم تر بفرستد. این نوع ارتباط، از فرکانس بالاتری تا حد ۶۶ گیگاهرتز استفاده می کند. در فرکانس های بالا، تداخل کم تر است و پهنای باند زیادتری در دسترس است. با کاربرد آنتن های قدرتمند سرویس روی خط دید (LOS)، ایستگاه وایمکس می تواند اطلاعات را به رایانه ها و روترها بفرستد، البته روترها و رایانه هایی که فناوری وایمکس را پشتیبانی می کند در ۳۰ مایلی فرستنده است؛ چرا که حداکثر محدوده مخابراتی وایمکس ۳۰ مایل است.

اتصال به وایمکس

دستگاه‌های متعددی در بازار وجود دارد که امکان اتصال به شبکه وایمکس را فراهم می‌کند. به این دستگاه‌ها «تجهیزات سوی مشتری (CPE) یا واحد اشتراکی (Subscriber Unit)» می‌گویند. تمرکز بر واحدهای سیار در حال افزایش است. از جمله این واحدهای سیار، تلفن‌های همراه هوشمند، دانگل‌های یواس‌بی و دستگاه‌های تعبیه‌شده در لپ‌تاپ‌هاست که امکان اتصال به اینترنت سیار را عرضه می‌کنند. برای تحقق همکنش‌پذیری جهانی، انجمن وایمکس با اعطای گواهینامه‌هایی دستگاه‌ها را تأیید می‌کند. لیستی از دستگاه‌های تأییدشده وایمکس در وبگاه انجمن وایمکس موجود است.

دروازه‌های وایمکس: دروازه‌های وایمکس به دو صورت بیرونی و خانگی ساخته می‌شود. بیش‌تر دستگاه‌هایی که توسط شرکت‌های مختلف مانند Motorola و Zyxel تولید می‌شود، از نوع خانگی بوده و به راحتی توسط مشتریان نصب می‌شود و معمولاً ویژگی‌های زیر را دارد:

- یک نقطه دسترسی وای فای تعبیه‌شده که از طریق آن دستگاه‌های مختلف بتوانند به وایمکس متصل شود

- پورت‌های اترنت RJ45 برای اتصال مستقیم با کابل شبکه به رایانه

- پورت‌های تلفن RJ11 برای اتصال به شبکه تلفن و بهره‌گیری از امکانات VoIP

یک مودم یواس‌بی وایمکس برای اینترنت سیار

مودم‌های یواس‌بی قابل حمل: مودم‌های یواس‌بی فراوانی در بازار موجود است که امکان اتصال به شبکه وایمکس را فراهم می‌کند. معمولاً این مودم‌ها آنتن‌های چند سویه‌ای است که دریافت ضعیف‌تری نسبت به دیگر دستگاه‌ها دارد و در نقاطی که پوشش مناسبی داشته باشد، قابل استفاده است.

تلفن‌های همراه وایمکس: شرکت اچ‌تی‌سی اولین تلفن همراه وایمکس را به نام «4G Max» در ۱۲ نوامبر ۲۰۰۸ روانه بازار کرد. این تلفن فقط در بازارهای محدودی در روسیه عرضه می‌شد.

اچ‌تی‌سی، دومین تلفن همراه با قابلیت وایمکس را به

نام «4G Evo» در کنفرانس CTIA در لاس‌وگاس در ۲۳ مارس ۲۰۱۰ ایجاد کرد که از تاریخ ۴ ژوئن ۲۰۱۰ در دسترس عموم قرار گرفت. این گوشی از قابلیت اتصال G3 و وایمکس G4 را به همراه امکان ارتباط داده‌ای و صوتی همزمان برخوردار است. اکنون گوشی‌های وایمکس متعددی از شرکت‌هایی مانند: Sony Ericsson، Siemens و Samsung موجود است. از دیدگاه فنی، اندازه کانال در فناوری‌های HSDPA+، HSUPA و وایمکس، چهار برابر اندازه کانال در EV-DO Rev A است. ظرفیت پایین سو از لحاظ نرخ انتقال مگابیت در ثانیه به ازای هر سکتور و هر کانال در فناوری وایمکس، ده برابر فناوری نسل سوم EV-DO Rev A بوده و بیش‌تر از سه برابر HSDPA+، HSUPA است. کارایی طیفی پایین سو در وایمکس، ۲٫۵ برابر بیش‌تر از فناوری‌های نسل سوم اشاره شده و این در حالی است که پیش‌بینی می‌شود هزینه بهینه‌سازی تجاری و تکنولوژیک ماژول‌های آن‌ها در سال ۲۰۱۰، در EV-DO Rev A به میزان ۲٫۲ برابر و در HSDPA+، HSUPA به میزان ۲٫۹ برابر بیش از فناوری وایمکس باشد. با توجه به موارد ذکرشده، می‌توان انتظار داشت که فناوری وایمکس بین پنج تا ده برابر بهتر از فناوری‌های نسل سومی باشد!

منابع

۱. عرب‌نژاد، محمدجواد؛ شبکه‌های بی‌سیم وایمکس.
۲. گروه علمی-تحلیلی طیف (۱۳۸۸): WiMAX؛ تکنولوژی، تجارت، چشم‌انداز. تهران: مبین‌نت.
۳. رای، مونی. رم‌جات، کانا (۲۰۱۹): تأثیرپذیری کودک از رسانه‌ها. مترجم: نازنین محمدی مقدم (۱۳۹۷). تهران: پشتیبان، چاپ اول.

سواد رسانه‌ای و مسئولیت اجتماعی

اکبر کریمی

بی‌معناست و قضاوت اخلاقی، نوعی کنش انسانی نسبت به پیام‌هایی است که فرد از محیط پیرامونش کسب می‌کند. زمانی که صحبت از رسانه می‌شود، به‌زعم نویسندگان؛ رسانه و پیام صرفاً به یکسری رسانه‌های خاص مانند: مطبوعات، کتاب، رادیو، تلویزیون، ماهواره، فضای مجازی و پیام‌هایشان اطلاق نمی‌شود، بلکه هر آنچه اطراف ما وجود دارد، می‌تواند همانند رسانه عمل کند، کما این‌که هر فردی خود می‌تواند یک رسانه باشد. هدف اصلی ما، بررسی سه مؤلفه سواد رسانه‌ای، سواد اخلاقی و مسئولیت اجتماعی و ارتباط میان آن‌ها در کنار الزامات عاملیت انسانی به‌عنوان رسانه در بستر جامعه است تا بتوان با تحلیل منطقی برخی از زوایا، افق‌ها و چالش‌های پیش‌رو این مفاهیم را نشان داد. قاعده اساسی این بحث، توجه به امنیت، سلامت و آسایش همگان، همان مسئولیت اجتماعی و توانایی مدیریت مناسب آن است.

دریافت‌های اخلاقی از پیام‌ها، با تأکید بر روابط شخصی و اخلاق مراقبت، می‌تواند به ارزشمند بودن روابط انسانی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی افراد جامعه بینجامد. رشد اخلاق انسانی، به‌ویژه اخلاق مراقبت، می‌تواند با خصایصی چون: مراقبت، دلسوزی، خیرخواهی، پرورش دادن مهرورزی و مسئولیت‌پذیری در قبال هم‌نوع همراه باشد. ابعاد سواد اخلاقی، معطوف به قضاوت اخلاقی و پذیرش مسئولیت اخلاقی و اجتماعی فرد در قبال جامعه است. از آن‌جا که مؤلفه‌های سواد رسانه‌ای شامل بعد شناختی، احساسی، زیبایی‌شناسی و اخلاقی است، لذا رابطه میان اخلاق و مسئولیت اجتماعی در ذیل بعد اخلاقی سواد رسانه‌ای جای می‌گیرد؛ چراکه اخلاق، یکی از ابعاد سازنده مسئولیت اجتماعی محسوب می‌شود. اخلاق، بدون در نظر گرفتن انسان و کنش‌هایش

با در نظر داشتن این موضوع که مفهوم اخلاق با فهم و دانش مسئولیت اجتماعی، تحت عنوان سواد اخلاقی و به عنوان یکی از اضلاع سواد رسانه‌ای (حوزه شناختی، عاطفی، زیبایی شناختی و اخلاقی) می‌توان هم‌تراز با دیگر نیازهای انسان قرن بیست و یکم برای زندگی فرض کرد. همان‌طور که اخلاق به بعد شخصی و فردی تصمیمات و رفتارهای ارتباطی توجه دارد؛ در مقابل، مسئولیت اجتماعی به جنبه اجتماعی و مسائل فرا شخصی مرتبط است و سواد رسانه‌ای در این میان، به هر دو رویکرد نیازمند است.

چگونه با سواد شویم؟

هیچ‌کس یک شبه با سواد نمی‌شود! برای یادگیری مهارت‌هایی مثل: رانندگی، شنا و فوتبال، گذراندن مراحل لازم است که باید یکی پس از دیگری انجام شود. مثلاً کسی که می‌خواهد شنا یاد بگیرد، باید اول در خشکی اصول شنا را یاد بگیرد. بعد از آن، تمرین نفس‌گیری و دست‌وپازدن در عمق کم و آبی آخر. شاید هم بعضی وقت‌ها لازم باشد تا شناگر را پرت کنی توی قسمت عمیق استخر تا دوسه قلب آب بخورد و جدی بودن یادگیری شنا دستش بیاید! سواد رسانه‌ای هم یک مهارت چند مرحله‌ای با درجات گوناگون است که باید برای کسب آن، مرحله به مرحله پیش رفت، وگرنه خطر غرق شدن وجود دارد! به همین دلیل، سواد رسانه‌ای یک شبه و با خواندن یک کتاب یا شرکت در یک کلاس آموزشی به دست نمی‌آید، بلکه نیازمند تمرین و پی‌موندن پله به پله مراحل کسب سواد رسانه‌ای است.

القای سواد رسانه‌ای

۱. رژیم بگیریم: سواد رسانه‌ای مثل یک رژیم است که مشخص می‌کند کدام مواد مضر است و کدام مفید و هر ماده‌ای به چه نسبتی و چگونه باید مصرف شود تا فرد سالم بماند. وقتی می‌توانیم رژیم مصرف رسانه‌ای خود را تعیین کنیم که نسبت به ویژگی‌های هر رسانه آگاه باشیم و مضرات و فواید هر کدام را بشناسیم. شناخت این ویژگی‌ها و تعیین رژیم مصرف در پله اول سواد رسانه‌ای انجام می‌شود. در شرایط اشباع رسانه‌ای، رژیم مصرف رسانه‌ای به ماکمک می‌کند تا در انتخاب‌های رسانه‌ای خود دقت کنیم و با درجه‌بندی رسانه‌ای دور و اطرافمان، از هر کدام به اندازه و درست مصرف کنیم.

از آن جاکه سواد رسانه‌ای، الگویی است تا براساس آن مخاطب و افکار عمومی، نه به عنوان یک عنصر منفعل، بلکه به عنوان یک پدیده فعال و جاری، در فرایندی شناختی به حساب می‌آید و عمل تفسیر و تحلیل پیام را به انجام رسانده است، ضرورت دارد تا مخاطبان رسانه‌های جمعی، به ویژه کاربران فضای مجازی، بیش از گذشته با مفاهیم این سواد نسبتاً نوظهور آشنا شوند و توان خود را برای مواجهه شایسته با فضای مجازی افزایش دهند. از سوی دیگر، براساس نظریه مک لوهان، در شرایط فعلی در عصری زندگی می‌کنیم که از دهکده جهانی «بازار پیام» عبور کرده و با گسترش اقدامات فعالان رسانه‌های دیجیتال، بازاری جهانی تشکیل شده است. در این بازار، هریک از فعالان فضای سایبری تلاش می‌کنند تا با بهره‌گیری از روش‌های مختلف مخاطب به این موضوع می‌پردازد که چگونه بستر فناوری اطلاعات و «بازار پیام» را به سوی خود جلب کنند. نظریه ارتباطات، این مکان را در اختیار تمامی اعضای جامعه جهانی قرار می‌دهد تا به عنصری فعال در فضای مجازی تبدیل شده و از طریق ایجاد وبلاگ‌ها، پایگاه‌های اینترنتی، کانال‌های تلگرام و دیگر اقسام ایجاد «بازار پیام» رسانه‌های نوین در فضای مجازی، در بازار جهانی پیام حضور یابند. از طرف دیگر، نظریه بیان‌کننده این مطلب است که هر فعال فضای مجازی برای جذب مخاطبان بیش‌تر از ابزارهای متعددی استفاده می‌کند تا بتواند حجم بیش‌تری از مخاطبان و سرمایه‌های اجتماعی و اقتصادی را به سوی خود جلب کند.

نظریه بازار پیام، به این موضوع می‌پردازد که چگونه بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات، این مکان را در اختیار تمامی اعضای جامعه جهانی قرار می‌دهد تا به عنصری فعال در فضای مجازی تبدیل شده و از طریق ایجاد وبلاگ‌ها، پایگاه‌های اینترنتی، کانال‌های تلگرام و دیگر اقسام ایجاد رسانه‌های نوین در فضای مجازی، در بازار جهانی پیام حضور یابند. از طرف دیگر، نظریه بازار پیام، بیان‌کننده این مطلب است که هر فعال فضای مجازی برای جذب مخاطبان بیش‌تر، از ابزارهای متعددی استفاده می‌کند تا بتواند حجم بیش‌تری از مخاطبان و سرمایه‌های اجتماعی و اقتصادی را به سوی خود

جلب کند. هرچند براساس این نظریه، درنهایت، از میان رسانه‌ها و پایگاه‌های فعال در فضای مجازی، آن‌هایی می‌توانند به کسب مخاطب و مشتری همیشگی دست یابند که به نیازهای مخاطبان بیش‌تر توجه کنند، اما در این بین، نمی‌توان از رسانه‌ها، پایگاه‌های اینترنتی و کانال‌هایی که حتی به صورت موقت، برای نیل به این هدف از نیازهای مخاطبان سوءاستفاده می‌کنند و با فریب آنان، خسارت‌های فراوانی برایشان به همراه می‌آورند، چشم‌پوشی کرد. طبیعتاً در چنین شرایطی، با بحران‌های اخلاقی و قانونی متعددی مواجه خواهیم بود؛ چراکه در بازار پیام، برخلاف بازار سنتی، هویت تمامی فعالان فضای مجازی بر ما روشن نیست. در حالی که صاحبان رسانه‌های مجازی شامل پایگاه‌های خبری، کانال‌های تلگرام و... تلاش می‌کنند به هر شکل ممکن مخاطبان بیش‌تری جذب کنند، گروهی نیز با سوءاستفاده از ظرفیت‌های فضای مجازی، به اعمال غیراخلاقی و غیرقانونی مبادرت می‌ورزند.

بدیهی است در فضایی که به تصویر کشیده شد، کسب سواد رسانه‌ای و آشنایی با فرصت‌ها و تهدیدهای موجود در فضای مجازی، از الزامات حضور در عصر بازار پیام بوده و برای استفاده از فرصت‌های بی‌نظیر فضای مجازی و عبور از خطرات و آسیب‌های احتمالی عصر بازار پیام، کسب سواد رسانه‌ای و آشنایی با مهارت‌های استفاده از فرصت‌ها و گریز از تهدیدها، امری مهم و الزام می‌نماید.

منبع

کریمی، اکبر، (۱۴۰۱)؛ کارگاه آموزشی سواد رسانه‌ای با محوریت سبک زندگی ایرانی اسلامی. مازندران، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مازندران.

رسوم جالب نوروزی میان اقوام مختلف ایرانی

فاطمه قاسمی (روزنامه نگار)

نوروز برای ما ایرانیان جشن ملی محسوب می شود. در عین حال، برگزاری جشن نوروز در هر قسمت از کشور، ویژگی های خاص خود را دارد. اقوام مختلف ایرانی با توجه به محدوده جغرافیایی خاص خود، نمادهای فرهنگی خود را حفظ کرده اند و با وجود آن که هریک از آنها آداب و رسوم خاص خود را نیز در برپایی نوروز دارند، بازهم آن را به دور از همه وابستگی های قومی و مذهبی برگزار می کنند. در ادامه، قصد داریم تا مراسم نوروز را در میان اقوام مختلف کشور عزیزمان از نظر بگذرانیم. مراسمی که هرکدام، لطف خودشان را دارند؛ پس همراهان بمانید.

تکم آذری ها

یکی از مهم ترین رسوم در میان آذری ها، رسم تکم و تکم چی است. این رسم در اصل، همان نوروزخوانی است که با شعرخوانی و موسیقی، نوید آمدن بهار را می دهند. تکم، عروسی است که تکم چی به دست می گیرد و با تکان دادن تکم، تصنیف های بهاری و نوروزی می خواند. برخی معتقدند حاجی فیروز از همین نوروزخوانی الهام گرفته شده است. از رسوم دیگر در میان مردم آذری ایران، پهن کردن سفره عید یا سفره خوراکی، برای پذیرایی از مهمانان است و این رسم در میان مردم ساکن در شهرها و روستاهای آذربایجان غربی و شرقی و اردبیل رایج است. این سفره، علاوه بر هفت سین، شامل تنقلاتی مانند: نخود و کشمش، مغز بادام و گردو، خرما، انجیر خشک، انار، سیب، انگور، شیرینی کوکه و حلوائ خانگی است. یکی از رسوم نوروزی مردم آذری ایران، هدیه دادن به عروس و دامادی است که اولین عید مشترکشان را جشن می گیرند. چند روز مانده به نوروز، خانواده نو عروس، هدایایی به عروس و داماد می دهند.

میرنوروزی کردها

آیین‌های جشن نوروز در غرب ایران، ضمن سازگاری با ویژگی‌های بومی، از جمله: زبان، شیوه و جایگاه زندگی آن‌ها، بسیار با آیین‌های کهن نوروز همسویی دارد. میرنوروزی یا مراسم کوسه‌گردی، از نمایش‌هایی بوده که میان کردهای ایران برگزار می‌شده است. میرنوروزی، نمایشی کمدی است که فردی به عنوان فرماندار در ایام نوروز انتخاب می‌شود و مدیریت امور در این مدت به او محول می‌شود. این مراسم امروز فقط در چند روستای مه‌باد و طی اولین چهارشنبه سال برگزار می‌شود. با این حال، ما در ایام نوروز و قبل از آن، افرادی را با لباس‌های سرخ و چهره سیاه‌شده می‌بینیم که تحت عنوان حاجی فیروز، مردم را شاد و سرگرم می‌کنند. این می‌تواند همان بازمانده شوخی‌های میرنوروزی باشد که با روش دیگری در ایام نوروز به اجرا درمی‌آید.

در مراسم کوسه‌گردی، روستاییان با راه‌انداختن دسته‌ای که ماسک‌های خنده‌دار پوشیده‌اند، کوسه و عروسش را بدرقه می‌کنند. آن‌ها در حالی که شعر می‌خوانند، به در خانه‌ها می‌روند و نوید اتمام زمستان را می‌دهند و هدیه دریافت می‌کنند. کوسه با سخنانی

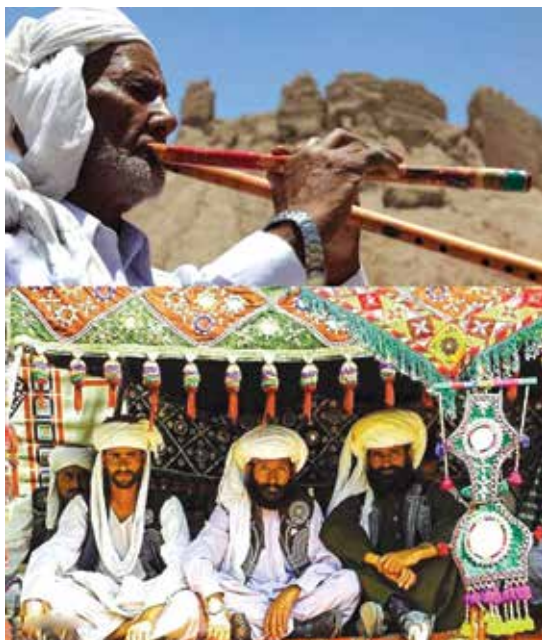
جالب، حضار را متوجه حضور خود می‌کند. عامه مردم، آن را رسمی فکاهی می‌دانند، اما باید گفت که کوسه‌گردی از قدمت بسیاری برخوردار است. در حقیقت، شخص در هیئت کوسه، با زبانی طنزگون، از عمیق‌ترین واقعیات تلخ جامعه پرده برمی‌دارد و از دردها و رنج‌ها و آرزوهای تحقق نیافته یک قوم سخن می‌گوید.

همچنین در شهر بانه، رسم بوده که زنان در شب چهارشنبه‌سوری، دسته‌ای از موی کودکان خود را می‌بردند و دور می‌انداختند تا از هر آسیبی به دور باشند و معتقد بودند که انجام ندادن این کار موجب انتقال بلاها به سال جدید می‌شود. نوروزخوانی، از دیگر مراسمی است که در کردستان برگزار می‌شود. امروزه این رسم فقط در مناطق روستایی اجرا می‌شود و مناطق شهری، این رسم را به فراموشی سپرده‌اند. در این مراسم، مردم شب را در خانه یکی از اهالی محل جمع می‌شوند. در این شب، نقال، نوروزنامه را مانند خواندن شاهنامه نقلی می‌کند. «هه‌ته‌ری، مه‌ته‌ری» هم یکی دیگر از آداب اولین روز نوروز است که کودکان آن را اجرا می‌کنند. آن‌ها شال خود را از بام پایین می‌اندازند و به کردی می‌گویند: «هدیه‌ای برایمان بیاورید.»

لیکوخوانی بلوچ‌ها

یکی از مراسم‌های نوروزی در استان سیستان و بلوچستان، جشن بهارگاهی است. این جشن را عشایر و کوچ‌نشین‌های بلوچ برگزار می‌کنند. با توجه به این‌که قوم بلوچ از قبیله‌ها و طایفه‌های زیادی تشکیل شده است، هریک از آن‌ها با دعوت بزرگان قوم، به برنامه‌ریزی این جشن‌هایی که اجدادشان آنان را مهم‌ترین مراسم قوم بلوچ می‌دانند، مشغول می‌شوند. آیین دیگری که در سرزمین بلوچستان برگزار می‌شود، مراسم سرمه‌سایی است. زنان بلوچ در گذشته، سنگ سرمه را روی سنگی که وسط آن گود بود، می‌ساییدند و از آن در طول سال استفاده می‌کردند. روز اول بهار و لحظه تحویل سال، این سرمه‌ها را به دختران هدیه می‌دهند.

اما مراسم دیگری که در این منطقه اجرا می‌شود، مراسم «هَلک‌لیدی یا گدام‌لیدی» است. در این مراسم که به معنی جابجایی محل سکونت است، طی مراسم ویژه‌ای، سیاه‌چادرها از منطقه فعلی جمع‌آوری شده و با یک حلقه دایره‌ای و خواندن آوازهای مخصوص لیکو آن‌جا را ترک می‌کند و به سمت مکان جدید بهاری حرکت می‌کنند. آوازهایی که در این مراسم خوانده می‌شود، همه دسته‌جمعی اجرا می‌شود و در وصف توصیف بهار است. کاشتن نهال درخت خرما در اولین روز عید هم یکی از رسوم ایام نوروز در بلوچستان است. نهال یا پاجوش‌هایی که از قبل، طی مراسم خاصی از بدنه درخت خرما جدا شده است، از طرف بزرگ‌ترها به کوچک‌ترها عیدی داده می‌شود تا آن‌ها را در زمین کشاورزی خود بکارند.

عروس‌گولی گیلک‌ها

از مراسم مهم نوروز در گیلان می‌توان به نوروزخوانی اشاره کرد که هم‌اکنون نیز کم‌وبیش رواج دارد. برای این کار، گروهی نوروزخوان در کوچه و خیابان راه می‌افتند و اشعاری می‌خوانند. گیلکی‌ها آیین‌هایی از جمله رسوم شال‌اندازان را نیز برگزار می‌کردند که سال‌ها در نیمه دوم اسفندماه در استقبال از نوروز اجرا می‌شد، اما امروزه به فراموشی سپرده شده است.

در این خطه، بهار، علاوه بر صدای خوش‌فاخته‌ها و شانه‌به‌سرها و گل‌های زیبای پامچال، با مراسم زیبای عروس‌گولی می‌آید. عروس‌گولی یا گل‌عروس، نمایشی است که غول، پیربابو و نازخانم، نقش اصلی آن را ایفا می‌کنند. پیربابو، شخصی است که خود را به هیئت پیرمردی درمی‌آورد و غول، مردی است که کلاهی از ساقه‌های خشک شالی (کلش یا کلوش) بر سر می‌گذارد و نقش نازخانم را هم یکی از جوانانی که لباس زنانه به تن دارد، اجرا می‌کند. موضوع این نمایش میدانی شادی‌بخش، دعوی غول و پیربابو بر سر نازخانم است که به گشتی

بین این دو می‌انجامد. غول، مظهر سیاهی و زمستان و پیربابو، نماد باغبانی و زیبایی‌پسندی است. در این گشتی، غول پیروز می‌شود و همراه نازخانم، رقص‌کنان بازی را به پایان می‌برد. زمان برگزاری نمایش در روستاهای مختلف، از حدود نیمه دوم اسفندماه شروع می‌شود. گروه نمایش پس از غروب آفتاب از خانه‌ای به خانه دیگر می‌روند و در حیاط و فضای باز جلوی هر خانه، برنامه خود را اجرا می‌کنند. در هر خانه‌ای هم که این نمایش شادی‌بخش را انجام دهند، هدایایی مثل: برنج، تخم‌مرغ، شیرینی و گاهی هم پول می‌گیرند.

در سفره هفت‌سین مناطقی مثل ماسال، قیچی از لوازم سفره است؛ چون در میان تالش‌ها رسم است که هرکس به عید دیدنی می‌رود، باید مقداری از سبزه سفره عید را بچیند که باعث افزایش برکت شود. هنگام چیدن سبزه با قیچی، نیت می‌کنند و معتقدند که حاجت آن‌ها برآورده می‌شود. میان گیلک‌ها رسم است که خانواده عزادار سفره عیدی پهن نکند، شیرینی نگذارد و از مهمانان خود با خرما و چای پذیرایی کند.

شوالفه لرها

شوالفه به معنی شب عرفه، عصر یک روز پیش از شب عید در خرم آباد است. در این شب، مراسمی مانند شب جمعه آخر سال برگزار می کنند که برای شادی ارواح است و با دادن غذا به فقیران و خیرات، موجبات رضایت و خشنودی رفتگان را فراهم می کنند. مردم همچنین با خواندن فاتحه و خواندن دعا برای آنان، طلب آمرزش می کنند. عشایر بختیاری نیز با تحویل سال، حرکت به سمت مکانی سبزتر را شروع و سیاه چادر خود را در آن جا برپا می کنند.

هفت میم بوشهر

با این که در گذشته در این شهر عید فطر از اهمیت بیش تری نسبت به نوروز برخوردار بوده، اما سفره هفت سین بوشهری ها، یکی از جالب ترین سفره ها در میان اقوام مختلف است. آن ها علاوه بر سفره هفت سین، سفره هفت میم نیز متشکل از: ماهی، میگو، میوه، مرغ، مربا، ماست و مسقطی بر خوان نوروزی برپا می کنند. همچنین، علاوه بر شیرینی های خانگی، تهیه قراپیچ و بی بی گلی نیز از رسوم نوروزی مردم جنوب کشورمان است.

منجوق آتدی ترکمن‌ها

در ترکمن صحرا، پس از انجام مناسک خانه‌تکانی، رسم است که نخ سفید و سیاه را با هم می‌بافند و در میانه آن اسپند، نظرچشم، منجوق، نمک و داغدان (که نوعی چوب است) قرار می‌دهند و آن را به نشانه برکت، بالای در خانه‌ها می‌آویزند. از دیگر سنت‌های این قوم، تراشیدن موی سر پسرها در چهارشنبه آخر سال بوده است، به طوری که مقداری مو را در دو طرف سر، روی گوش یا پشت سرها باقی می‌گذاشتند و به آن قولپاق می‌گفتند. از دیگر رسومی که امروزه کم‌رنگ‌تر شده، رفتن به صحراها در چهارشنبه‌سوری است. آن‌ها نگرستن به چشمه‌های آب را به فال نیک می‌گرفتند

و در راه بازگشت، تعدادی سنگریزه برمی‌داشتند و هفت‌بار به طرفی غیر از قبله پرتاب می‌کردند تا بدی‌ها دفع شود.

از جمله سرگرمی‌های نوروزی مردمان ترکمن، بازی منجوق آتدی به معنای انداختن دانه منجوق است. در این بازی، دختران ترکمن دور هم جمع می‌شوند و منجوق‌های خود را با علامتی مشخص می‌کنند و دانه‌دانه در ظرفی پرآب می‌اندازند. سپس یکی از دختران ظرف را می‌گیرد، بالای سر دوستانش می‌برد و در حالی که یک بیت شعر می‌خواند، منجوق‌ها را با هم مخلوط می‌کند و بعد یکی را از ظرف درمی‌آورد. منجوق متعلق به هر دختری که باشد، معنای شعر در ارتباط با او قلمداد می‌شود.

جاذبه‌های غذایی و خوراکی استان بوشهر

سرکار خانم الهام فرزادپور؛ همسر محترم آقای علی اشرفی

مقدمه

و نحوه پخت آن‌ها خواهیم پرداخت. مگر می‌شود به خطه پنهان جنوب سفر کرد و غرق در فرهنگ غنی آن جا نشد. مخصوصاً اگر پای غذاهای محلی بوشهر در میان باشد. خوراکی‌های این دیار، طعم و بویی دلپذیر دارد؛ به نحوی که از تست کردنشان لذت می‌برید. تنیدی غذا با بوی خوش آن، کاری می‌کند که سفر به بوشهر برایتان خاطره‌انگیز شود. در این مقاله، به شما می‌گوییم که محبوب‌ترین غذاهای سنتی بوشهر چیست؛ پس تا انتها همراه ما باشید.

مردم استان بوشهر با مهمان‌نوازی و خونگرمی خود در سراسر ایران و جهان معروف بوده و به دلیل همین ویژگی مردمان بوشهر، سالانه گردشگران زیادی از سراسر جهان به این استان سفر می‌کنند. در استان‌های جنوبی ایران، به دلیل مجاورت با دریا و مناطق آبی، غذاهای آبی و دریایی پخته می‌شود و فرهنگ غذایی جنوب ایران، به خصوص استان بوشهر، بسیار متفاوت‌تر از دیگر استان‌ها بوده و غذاهای متنوع و خوشمزه بسیار زیادی دارد. در ادامه مطلب، به معرفی هریک از غذاهای محلی استان بوشهر

میگوپلو

میگوپلو، یکی از اصلی‌ترین غذاهای محلی بوشهر است که حسابی شهرت دارد. این غذا که ترکیبی از میگو، برنج، رب‌گوجه، پیاز، سبزیجات و ادویه است، طعمی عالی دارد و به عنوان غذای دریایی، انرژی را به افراد هدیه می‌دهد. میگوپلو به دلیل داشتن میگو، این ماهی دریایی مقوی، غذایی باکیفیت و انرژی بخش محسوب می‌شود؛ به همین دلیل در سفره ساکنان جنوب جایگاه ویژه‌ای دارد. این غذا در کنار نوشیدنی‌هایی مثل نوشابه و سبزی سرو می‌شود و تقریباً در اکثر رستوران‌ها می‌توانید آن را بیابید. لذا در صورت سفر به بوشهر، پیدا کردن میگوپلو، کاری آسان است و در هر رستورانی می‌توان آن را سفارش داد.

دال عدس

یکی دیگر از غذاهای سنتی بوشهر که در دیگر نقاط جنوب ایران هم طرفدار دارد، دال عدس نامیده می‌شود. این غذای لذیذ که شبیه سوپ درست می‌شود، ترکیبی از دانه‌های عدس قرمز است که حدود یک ساعت در آب همراه با رب‌گوجه پخته شده و ادویه به آن اضافه می‌شود. دال عدس، ترکیبی از عدس قرمز، سیر، رب‌گوجه، لیمو عمانی، پیاز و ادویه است و طبعی راحت دارد. در واقع همهٔ مخلفات آن به صورت یک جا در قابلمه‌ای پرآب پخته می‌شود و در نهایت کمی به شکل له شده درمی‌آید. این غذا در فصل زمستان، خوراکی گرم و لذیذی محسوب می‌شود و به دلیل طبع آسان، درست کردن آن راحت است.

قیمه بوشهری

این خوراک را فقط باید در بوشهر میل کنید! قیمه بوشهری، از دسته غذاهایی که مختص این منطقه است. این غذا مخلوطی از سیب زمینی، گوشت، لپه، زیره، لیمو عمانی، رب گوجه و ادویه است. در قیمه بوشهری، گوشت آن باید به خوبی له شود؛ به نحوی که با زدن قاشق به آن کش بیاید. همچنین بد نیست بدانید که این غذا با شکر میل می شود و طعمی دلپذیر دارد.

است. همچنین این غذا ترکیبی از تمر هندی، سبزی ماهی، ادویه ماهی، روغن، سیر فراوان و ادویه است که به خوبی طبخ می شود و بوی فلفل و سیر آن شما را غافلگیر می کند. امروزه حتی در روستاهای استان بوشهر نیز قلیه میگو به عنوان غذای محلی طبخ می شود و به فروش می رسد؛ به همین دلیل، به آسانی می توانید آن را تهیه کنید. البته توصیه می کنیم که برای میل کردن قلیه میگوی لذیذ حتماً به یکی از رستوران های باکیفیت شهر بروید و غذایی استاندارد نوش جان کنید.

قلیه میگو

رسیدیم به یکی دیگر از مشهورترین غذاهای محلی بوشهر، یعنی قلیه میگو! اصلاً مگر می شود به جنوب ایران سفر کرد و طعم این غذا را نچشید؟! بعد از تفریح و بازدید از جاهای دیدنی بوشهر، قلیه ماهی بهترین گزینه برای وعده غذایی است. قلیه میگو خوراکی مختص جنوب است که میگو اصلی ترین عنصر آن

للك یا گمنه

این غذا که با قلیه سرو می‌شود، ترکیبی از آب (آب مرغ)، پیاز، بلغور گندم و روغن است. خوب است بدانید که للك یا گمنه به صورت فله در فروشگاه‌ها به فروش می‌رسد و می‌توانید آن را بخرید و خودتان هم درست کنید. دانه‌های ریز گمنه، طعم ترد دارد و همراه با خورشت می‌تواند وعده غذایی قوی‌ای محسوب شود. این غذا که بیش‌تر توسط مردم محلی طبخ می‌شود، کم‌تر در رستوران‌ها به فروش می‌رسد و برای تهیه آن، پیشنهاد می‌کنیم که سراغ مراکز بومگردی بروید.

مجبوس (مکبوس)

این غذا که ریشه‌ای عربی دارد، با ترکیب ادویه، پلو و مرغ به دست می‌آید. در تهیه مجبوس از مرغ، پیاز، برنج، گوجه‌فرنگی و ادویه استفاده می‌شود و برای صرف ناهار می‌تواند گزینه‌ای عالی باشد. همچنین در بسیاری از مهمانی‌ها، مجبوس سرو می‌شود و تمام خانواده‌های بوشهری، علاقه خاصی به این غذا دارند. مخصوصاً بعد از خرید از مراکز خرید بوشهر، خوردن این غذا بسیار دلپذیر خواهد بود؛ چراکه خستگی را از تن شما بیرون می‌آورد.

یتیمچه (یتیمک)

یکی دیگر از غذاهای محلی بوشهر، یتیمک یا یتیمچه نام دارد که در درست‌کردن آن از گوشت استفاده نمی‌شود. به همین دلیل آن را می‌توان خوراکی رژیمی دانست که پخت ساده‌ای دارد. همچنین به دلیل داشتن لوبیا، پروتئین زیادی هم دارد و انرژی‌زدست‌رفته افراد را به آن‌ها برمی‌گرداند. در طبخ یتیمچه از بادمجان، پیاز، تمره‌ندی، لوبیا چشم‌بلبلی

مُی شور (ماهی شور)

ماهی شور، از دیگر غذاهای سنتی بوشهر است که از خواباندن ماهی در نمک به دست می‌آید. در گذشته، چون تکنولوژی کنونی و یخچال وجود نداشت، ماهی را خشک می‌کردند یا در نمک قرار می‌دادند؛ به همین دلیل در هنگام طبخ، طعم شوری داشت و دلچسب بود. امروزه برای تهیه غذای ماهی شور باید پنج ساعت قبل از طبخ، آن را در آب قرار دهند تا نمک آن به خوبی کم شود. سپس آن را بپزند یا سرخ کنند.

قلیه ماهی

رسیدیم به یکی دیگر از غذاهای محلی بوشهر که همگان با آن آشنا هستیم. قلیه ماهی یکی از خوشمزه‌ترین خوراکی‌های این دیار است که البته در استان هرمزگان و خوزستان نیز طبخ می‌شود. این غذا تشکیل شده از سبزی ماهی (شنبلیله و گشنیز)، تمره‌ندی، روغن، ماهی، سیر زیاد و ادویه ماهی است. همچنین به دلیل داشتن فلفل، طعمی نو و دلپذیر دارد. معمولاً کنار قلیه ماهی، برنج نیز سرو می‌شود و بعضی بومیان آن را همراه با لک (گمنه) میل می‌کنند.

دمپخت ماهی بوشهری

بوشهر به داشتن غذاهای تند معروف است؛ یکی از این خوراکی‌ها، دمپخت ماهی است. این خوراک خوشمزه با ماهی شیر، لوبیا چشم بلبلی، تمره‌ندی، سیر، شنبلیله، رب‌گوجه و ادویه ماهی درست می‌شود.

میگوسوخاری

از دیگر غذاهای محلی بوشهر می‌توان به میگوسوخاری اشاره کرد که در مناطق دیگر هم رواج دارد. این غذا با تخم مرغ، آرد سوخاری، جوش شیرین، زعفران و نمک درست می‌شود و سپس میگو را در روغن سرخ می‌کنند. این خوراک بسیار ترد است و کنار نوشیدنی و سس قرمز، طعمی بسیار عالی پیدا می‌کند.

ماهی شکم‌پر

حتماً تا الآن متوجه شدید که ماهی در سفره مردمان جنوب جایگاه ویژه‌ای دارد. یکی دیگر از غذاهایی که در بوشهر با آبریزان درست می‌شود، ماهی شکم‌پر نام دارد. این غذا معمولاً با ماهی حمام، ماهی سنگسری یا حلوای سیاه درست می‌شود که همراه با ادویه، سیر و شنبلیله طبخ می‌شود. علاوه بر آن، در تهیه ماهی شکم‌پر از زرشک، پیاز و کشمش هم استفاده می‌شود که درون شکم ماهی قرار می‌دهند و سپس آن را سرخ می‌کنند. بد نیست بدانید که در گذشته، از رشته‌های نازک برگ درخت خرما برای بستن شکم ماهی استفاده می‌کردند که امروزه رواج کم‌تری دارد. ماهی شکم‌پر، بیش‌تر با پلو یا رشته‌پلو سرو می‌شود و زینت‌بخش سفره‌های جنوب است.

دسرهای بوشهری

تا این جا با غذاهای محلی بوشهر آشنا شدیم، ولی بد نیست کمی هم درباره شیرینی ها و دسرهای این خطه بدانیم. در ادامه به معرفی شیرینی های بوشهری می پردازیم تا در سفر به آن جا به دنبال خوشمزه ترین ها باشید.

رنگینک

یکی از دسرهای بوشهر که در ماه رمضان، بیش تر از قبل سرو می شود، رنگینک نامیده می شود. این شیرینی با خرما درست می شود و با توجه به سلیقه افراد تزئین می شود. رنگینک، شکل و شمایلی شبیه حلوا دارد و در طبخ آن از خرما، آرد، روغن، گردو و دارچین استفاده می شود. برای درست کردن رنگینک، در ابتدا هسته خرما را خارج و سپس مغزگردو را به آن اضافه می کنند. بعد از آن، مواد را در روغن تفت می دهند و با دارچین تزئین می کنند. رنگینک همراه با چای، طعمی دلپذیر به عصرانه می دهد و در مهمانی ها انرژی بخش جمع محسوب می شود.

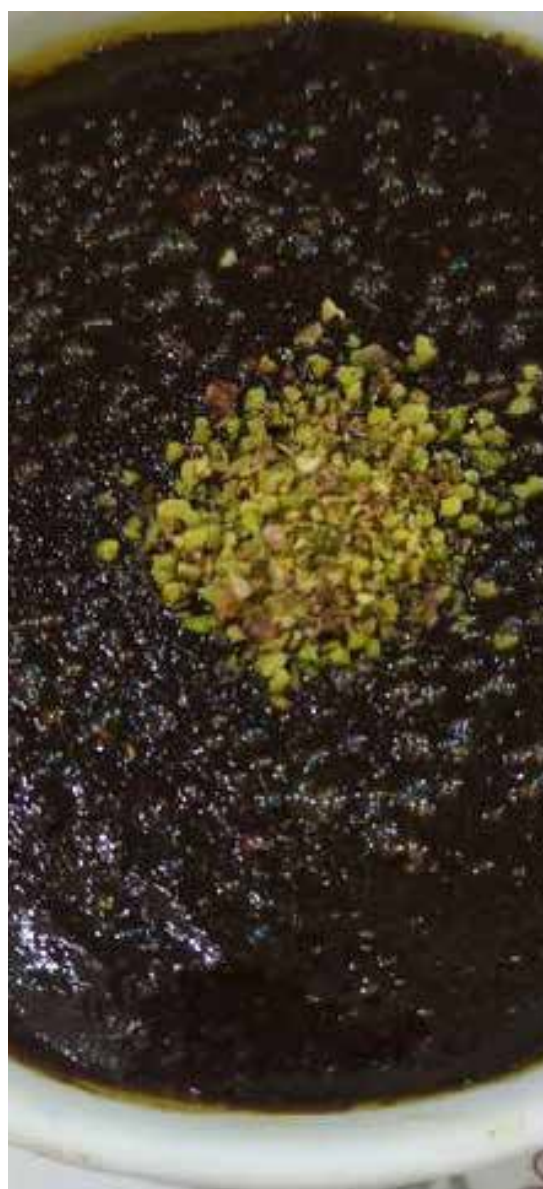
حلوای انگشت پیچ

یکی دیگر از شیرینی های بوشهر، انگشت پیچ است که بیش تر در عزاداری ها استفاده می شود. این حلوا در سفره های افطار اکثر مردم این منطقه وجود دارد و میان خانواده ها پرطرفدار است. در تهیه انگشت پیچ از زعفران، شکر، روغن، گلاب و آرد استفاده می شود که به صورت یک جا ترکیب و روی شعله کم هم زده می شود. در نهایت به شکل کش دار درمی آید و آماده خوردن می شود.

حلوای سرد بندو

این نوع حلوای علاوه بر خرما، بلغور گندم نیز دارد؛ به همین دلیل آن را می‌توان یکی از متفاوت‌ترین شیرینی‌های بوشهر دانست. حلوای سرد بندو، با کره آب‌شده و بلغور روی حرارت ملایم قرار داده می‌شود و سپس دوغ را به آن اضافه می‌کنند. بعد از آن، خرما با آرد بوداده را به مواد می‌افزایند و ترکیب می‌کنند. در نهایت برای مدت کوتاهی آن را روی شعله کم ورز می‌دهند تا خود را بگیرد.

لگیمات

رسیدیم به یکی از مشهورترین شیرینی‌های بوشهر یعنی لگیمات! این دسر بسیار شبیه بامیه درست می‌شود و طرفداران زیادی دارد. از آن جایی که در تهیه لگیمات از خرما استفاده می‌شود، می‌توان آن را خوراکی مقوی دانست که برای زنان باردار و کودکان به شدت توصیه می‌شود. برای تهیه این خوراکی از مایه خمیر، تخم‌مرغ، روغن مایع، نشاسته، شیره خرما و آرد گندم استفاده می‌شود. به همین دلیل، بو و طعم عالی آن، شما را مدهوش می‌کند.

نشا

نشا، یکی دیگر از دسرهای جنوبی است که جز بوشهر، در مناطق دیگر جنوبی ایران هم درست می‌شود. برای تهیه این دسر شیرین و زردرنگ از شکر، آب، گلاب، نشاسته و زعفران استفاده می‌شود. در واقع با ترکیب مواد و هم‌زدن آن‌ها روی شعله گاز، دسری زردرنگ و رقیق به دست می‌آید که باید برای ساعتی آن را در ظرف جداگانه‌ای قرار داد. بعد از این‌که خنک شد و خود را گرفت، آماده میل کردن می‌شود. نشا در عید فطر به وفور در منازل ساکنان جنوب درست می‌شود و میان کودکان محبوبیت فراوانی دارد.

نان‌های بوشهری

حالا که با غذاها و دسرهای بوشهری آشنا شدیم، خوب است تا درباره نان‌های این خطه نیز بدانیم. در ادامه به شما می‌گوییم که لذیذترین نان‌های بوشهری کدام است.

کماج

یکی از خوش طعم‌ترین نان‌های بوشهری کماج است که معمولاً برای افطار در ماه مبارک رمضان طبخ می‌شود. ترکیبات کماج شامل آرد، تخم‌مرغ، مایه خمیر، روغن، شکر و آب است. در گذشته، کماج همراه با یکی دیگر از دسرهای این منطقه، یعنی گرده سرو می‌شد، ولی امروزه از محبوبیت آن کاسته شده است.

گرده

یکی دیگر از محبوب‌ترین خوراکی‌های مختص بوشهر، گرده است که در ماه رمضان، بیش از بقیه ایام درست می‌شود. در تهیه گرده نیز از خرما استفاده می‌شود و مانند دیگر دسرهای بوشهری، مقوی و پرکالری است. جالب است بدانید که شیرینی گرده در فهرست ملی میراث فرهنگی به ثبت رسیده است و همگان با آن آشنا هستند. در طبخ گرده از خرما، آب، آرد گندم و کنجد استفاده می‌شود. همچنین معمولاً کنار آن، غذاهای ساده‌ای مثل نیمرو، شیر و پنیر سرو می‌شود. لذا می‌توان گرده را به عنوان صبحانه‌ای لذیذ و پرطرفدار دانست.

نان بل بل

نان بل بل، علاوه بر بوشهر در بعضی از مناطق استان خوزستان هم درست می‌شود و میان بومیان معروف است. این نان، ترکیبی از خرما، آرد گندم و آب است که درون آن با سبزیجات پر می‌شود. برای تهیه بل بل، سبزیجات معطر کوهی را لابلای خمیر می‌گذارند و آن را روی تابه قرار می‌دهند تا طلایی رنگ شود. بل بل می‌تواند عصرانه لذیذی باشد و شما را تا زمان سرو شام سیر نگه دارد.

اما به اندازه کافی، ما را به سمت شجاع بودن هول می دهد. غریزه اغلب افراد به آن ها می گوید که از خطر دور بمانند و شهامت به خرج ندهند؛ اما قانون پنج ثانیه به ما کمک می کند تا به مغزمان اجازه ندهیم ترس و تردید به جانمان بیندازد و در نتیجه، بتوانیم در زندگی، فرصت های بی نظیری برای خود ایجاد کنیم. بنابراین، اگر می خواهید زندگی فوق العاده ای داشته باشید، باید انتخاب کنید که روال پیشین خود را کنار بگذارید و در عرض پنج ثانیه، خود را به بیرون از منطقه امتنان پرتاب کنید.

افراد بزرگ و تأثیرگذار در طول تاریخ، هیچ فرقی با ما نداشته اند. رزا پارکس، زنی خجالتی و درونگرا بود و مارتین لوتر کینگ به توانایی های خود شک داشت. با این حال، هر دوی آن ها شهامت درونیشان را یافتند و ترس هایشان را کنار زدند و این کاری است که همه ما باید انجام دهیم.

بسیاری از بزرگان به ما گفته اند که باید فرصت ها را دریابیم و از آن ها غفلت نکنیم. اما توصیه بهتر این است که کنترل زندگی مان را به دست بگیریم و خودمان فرصت آفرینی کنیم. ما همیشه می خواهیم برای انجام کارهایمان، احساس آمادگی کنیم و آن گاه دست به کار شویم. اما حقیقت تلخ این است که ما هیچ گاه حس و حال انجام کارهایمان را نخواهیم داشت و انتظار برای داشتن انگیزه و رسیدن لحظه مناسب، نتیجه ای جز اهمال کاری دربر ندارد. بنابراین، ما باید کنترل زندگی مان را به دست بگیریم، خودمان را هول بدهیم و مجبور کنیم که در یک لحظه، مشغول کار شویم. قانون پنج ثانیه، دقیقاً به درد همین کار می خورد.

لرزمای برای تغییرات بزرگ، نیازی به کارهای خارق العاده نیست. قانون پنج ثانیه نیز دقیقاً به همین علت مؤثر است. شمردن از پنج تا یک، تغییر بزرگی در زندگی ما ایجاد نمی کند،

سند و قلم حضرت شاه

حضرت شاه

ماه زمان گرامی

نیمه شعبان و
سربازان شکست
هفته